

Проф. д-р
Теню Пейчев:
Световната банка
ни наложи лош
модел за ВИК

Стр. 10

Имало писмо
до Дянков
от Алексей
Петров

Стр. 4

Строят
АЕЦ „Белене“
с руски пари

Стр. 2

Истинският октопод

Александър СИМОВ

В държава има един октопод. Той е протезнал пипала навсякъде и знае само да смуче - власт, пари и всичко останало. За този октопод вестниците пишат с обожание, журналистите измислят нови прилагателни, фолклорците му посвещават песни. Този октопод е българското правителство.

Той се опитва да се разрасне властово, и то по плашещ начин. Ето поредният изблик на управленска мъдрост в тази посока. Промените в Закона за отпадъците задължиха кметовете да отделят пари от такса „Смет“ и да ги превеждат в специална сметка под контрола на Министерството на околната среда. Целта била тези пари да се използват за изграждането на следващи клетки за депата за битови отпадъци. Това е все едно в едно домакинство съседът да дойде и да ви заповяда половината заплата да дадете под негово разпореждане, защото блокът се нуждае от нови улици.

Кабинетът системно започва да отнема права от общините и да си присвоява тяхната власт. Същото се случва и с натиска на държавата за концесионирането на водния сектор. Изобщо октоподът държи да изсмуче всяка възможност за истинско управление вън от себе си. Кметовете вече недоволстват. И има защо. Защото утре октоподът може да реши, че общинските бюджети трябва да се разпределят пряко от премиера. Каквото Той каже - това да става. Идеята, че всяка власт трябва да произтича от една-единствена личност е в такова противоречие с демокрацията, че няма накъде повече.

Но пък какво ли разбират от демокрация октоподите?

СОЦИАЛНАТА КАРТИНА В БЪЛГАРИЯ:

Много бедни, малко богати

Проблемите с еврофондовете тепърва предстоят, прогнозира Сергей Станишев

Социалното разслоение в България се разраства - 2% от най-богатите българи взимат общо колкото 53 на сто от най-бедните. Тези данни обяви вчера социологът Живко Георгиев. Той взе участие в дискусия на тема „Социализмът на XXI век. България 2020: Равносметката на прехода и перспекти-

вата на левията за България“. Данните на социолога показват още, че 10 процента от най-богатите домакинства в страната също така притежават 41 на сто от общия паричен поток, а 10-те процента най-бедни - едва 1,8 на сто. Според него това разслоение е много голямо и отваря тема

за сериозни размисли.

Мрачна прогноза за усвояването на еврофондовете направи лидерът на БСП Сергей Станишев. България тепърва ще има проблеми с еврофондовете заради слаб административен капацитет, заради огромното забавяне на работата по проекти и заради политически

чистки в администрацията, мотивира се той. Станишев смята за една от най-големите грешки обявяването на еврофондовете за панацея. Сега цялата дискусия се свежда до тях и никой не поставя въпроса за мястото на България в ЕС, категоричен бе социлидерът.

Стр. 3

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Цвете за Апостола. От народа. Официалното слово на тържествата снощи произнесе Вежди Рашидов

Христо Карастоянов на 60 -
За ... ръждясването на
железните мъже

Стр. 22

Ялта - пътната карта
на мирна Европа

Стр. 12

България

Строят „Белене” с руски пари

За финансирането Русия не иска държавна гаранция, а дялово участие

Руската страна е готова да отпусне на България около 2 милиарда евро за продължаване на дейностите по проекта АЕЦ „Белене”. Това съобщи вчера министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков след среща с руския министър на енергетиката Сергей Шматко и с генералния директор на „Росатом” Сергей Кириенко. Вчера стана ясно, че Русия предлага финансиране до избирането на стратегически инвеститор за изпълнение на проекта. Вчерта Българският енергиен холдинг обяви конкурс за избор на нов финансов консултант по проекта. Около година ще отнеме изборът на стратегически инвеститор и това отваря празнина, коментира Трайков. Очаква се консултантът да стане ясен до два-три месеца. Той ще подготви документацията за избор на стратегически инвеститор.

Трайков отбелязва, че условие на българското правителство е да няма държавна гаранция срещу финансирането, нито корпоративна гаранция. Досега построеното на площадката на АЕЦ „Белене” и това, което ще бъде изградено, ще е обезпечение на финансирането, а не държавна гаранция, обясни министърът. Премества се създаването на проектна компания, финансирана от руската страна, така че да продължава работата, посочи министърът.

Сигурни сме, че проектът АЕЦ „Белене” е печеливш, а основният въпрос е как изграждането да започне възможно най-бързо, обяви Сергей Кириенко. Ако изчакаме още година-две, конку-

Руската делегация предложи на Трайчо Трайков няколко варианта за строеж на АЕЦ „Белене”

Синята коалиция продължи вчера атаките си срещу осъществяването на проекта АЕЦ „Белене”. Председателят на СДС Мартин Димитров заяви, че ако акцията „Октопод” стигне докрай, може да се окаже, че лобитата в подкрепа на АЕЦ „Белене” ще станат по-слаби. Димитров бе категоричен, че проектът трябва да бъде спрян. Премиерът трябва да намери сили в себе си въпреки натиска, който се оказва върху него, да удържи тази позиция, каза синият депутат.

рентните предимства на проекта ще бъдат загубени, посочи ръководителят на „Росатом”. Не са ни необходими държавни гаранции, защото сме убедени в изгодността на проекта, добави Кириенко.

По изчисления на руската страна около 350-400 млн. евро ще са необходими за тази година и още 1-1,5 млрд. евро за следващата. Готови сме

да вложим част от необходимите средства на временна основа и в момента, в който българското правителство избере стратегически инвеститор, ще ни върне парите, обясни схемата Кириенко. Част от средствата сме готови да вложим и като постоянна вносна до постигане на акционерен дял, каквото по размер българското правителство реши за уместен да ни предостави, добави той. Договорихме се до края на март да решим техническите въпроси, посочи генералният директор на „Росатом”.

Министър Трайков съобщи, че преди да бъде създадена съвместна проектна компания, трябва да има оценка на българския апорт - стойността на активите, намиращи се на площадката на „Белене”, стойността на самата площадка, както и направените вече инвестиции.

Драгомир Петров начело на дирекция „Миграция”

Главен инспектор Драгомир Петров е временно назначен на длъжността директор на дирекция „Миграция”. Той работи в системата на МВР от 1984 г. Участвал е в миропазващи мисии на ООН в Камбоджа и Босна и Херцеговина. На заместническия пост временно е назначена гла-

вен инспектор Марияна Маринова, която работи в дирекцията от основаването ѝ през 2004 г.

Ексдиректорът Стефан Христов беше отстранен заради съмнение, че е подпомогнал организирана престъпна група за нелегално вкарване на чужденци у нас.

Трима с прякори кадрували в митниците

Трима души кадруват в Агенция „Митници”. Това заяви вчера бившият директор на агенцията Емил Димитров-Ревизор.

Ваньо Танов беше чужд човек за системата, затова го предупредих да внимава да не остави вълците в стадото, каза в тв изява Ревизор. Не можеш да оставиш вълка в стадото само защото е обещал да яде по едно агне седмично, метафорично заяви Ревизор. Според него обаче новият шеф оставил при себе си трима души, които да го съветват, да диктуват какво да се случи, кои хора да бъдат уволнени и какви да бъдат промените. Те били Шперплата, Фашиста и Шушумигата.

Тези хора казвали на Танов кои дирекции да закрие, кои хора да уволни, кого да премести, на какви ключови постове да назначи други.

Димитров добави, че очаква криза в митниците.

Снимки Благвеста ЦВЕТКОВА

Във връзка с държавния празник на Руската федерация - Деня на защитника на отечеството, руски дипломати и много хора положиха венци и цветя пред паметниците на съветските войни в София

www.duma.bg

ПРЕЗИДЕНТ

Президентът Георги Първанов ще има работни посещения в Кралство Белгия и във Великото херцогство Люксембург от 22 до 24 февруари 2010 г. В Брюксел държавният глава ще разговаря с президента на Европейския съюз Херман ван Ромпой, с председателя на ЕК Жозе Мануел Барозу, с председателя на ЕП Йежи Бузек. В ЕП президентът ще се срещне и с председателите на групите на ЕНП Жозеф Доул, на Прогресивния алианс на социалистите и демократите Мартин Шулиц и на Алианса на либералите и демократите за Европа Ги Верхофстат. Първанов ще проведе срещи с комисаря по енергетика Гюнтер Йотингер, с Кони Хедегард, комисар по действия в областта на климата, и с българския член на ЕК Кристилина Георгиева.

Българчетата знаят кой е Апостола

Българските ученици знаят кой е Васил Левски, показва анкета, проведена от детския сайт Az-deteto.bg. Участие в нея са взели 1203 ученици от цяла България на възраст от 6 до 14 години. Децата познават основните моменти от живота на Апостола - знаят, че родният му град е Карлово, за какво получава прозвището Левски - лъвския скок, кое е монашеското му име - дякон Игнатий, коя е най-известната му сентенция - „Ако спечеля, печеля за цял народ. Ако загубя - губя само себе си”, и на коя дата е обесен - 19 февруари. Анкетираният са от всички краища на България. Участвали са и деца с български корен от Тетово, Македония, Оренбург, Русия и Линдау, Германия. Всички посочват, че в градовете и селата, където живеят, има паметник или паметна плоча, улица, площад или училище, носещи името на Апостола на свободата.

1 623,5 млн. лв. от Сребърния фонд - на депозит

Общият паричен ресурс на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система към 31 януари 2010 г. в БНБ е непроменен и е 1 623,5 млн. лв. Това съобщиха от Министерството на финансите. Променена е единствено структурата на този ресурс, се посочва в съобщението. В съответствие с новите условия за откриване на депозитни сметки в БНБ по отношение на доходността и срокността, считано от 1 февруари 2010 г. се реструктурираха съществуващите депозити, включително и на Сребърния фонд, допълват от МФ. По тази причина на 29 януари 2010 г., в деня на падежа, е закрит тримесечен депозит на Сребърния фонд и тези средства са налични към 31 януари по текущата му сметка. С това не се променя общият паричен ресурс на фонда. В началото на февруари са реструктурирани съществуващите депозити и съответно от общия размер на паричния ресурс на фонда в БНБ по депозитни сметки са 1622 млн. лв., от които 1322 млн. на месечен депозит и 300 млн. - двумесечен депозит.

Пуснаха „Ейшън глори”?

Корабът „Ейшън глори” е бил освободен за 5 милиона долара. Това съобщиха иранската телевизия Press TV, като се позовава на неназовани източници. На борда му има 25-членен екипаж, сред които са 8 българи, 10 украинци, 5-има индийци и 2-ма румънци. Корабът е собственост на базираната в Лондон компания „Зодиак”. Според неподвърдената информация корабът е пуснат от сомалийското пристанище Хобио и се е оправил към Саудитска Арабия. „За съжаление информацията не е потвърдена, но би било хубаво, ако е вярна”, заяви пред Дарик радио капитан Продан Раданов, управител на варненския офис на лондонската фирма „Зодиак Морски агенции”.

Сергей Станишев:

Проблемите с еврофондовете тепърва предстоят

Вече се вижда посегателството на кабинета над социалната сфера, категоричен бе социлидерът

Александър СИМОВ

България тепърва ще има проблеми с еврофондовете заради слаб административен капацитет, заради огромното забавяне на работата по проекти и заради политически чистки в администрацията. Тази прогноза направи вчера лидерът на БСП Сергей Станишев. Той взе участие в дискусия на тема: „Социализмът на XXI век. България 2020: Равносметката на прехода и перспективата на левията за България“, организирана от Центъра за исторически и политически изследвания и фондация „Фридрих Еберт“.

Станишев смята за една от най-големите грешки обявяването на еврофондовете за панацея. Сега цялата дискусия се свежда до тях и никой не поставя въпроса за мястото на България в ЕС, категоричен бе социлидерът. Според него това е дефект и на новото управление. Всеки ден в страната се случват много събития - в работата на МВР, в здравеопазването, в пенсионната система. След това се оказва, че тези реформи се отлагат или спират. Това е признак за липса на визия, обобща Станишев. Социлидерът смята, че всички тези действия и особено посегателството върху социалната сфера показват десния характер на кабинета. Социалистическата партия е

изправена пред съвсем нови предизвикателства, коментира Сергей Станишев. Според него цялата европейска левица трябва да потърси отговор и изход от световната криза. Лидерът на БСП е притеснен от факта, че въпреки големината на кризата, тя като че ли не води до преосмисляне на неолитералния модел, който бе причина за икономическия трус в света.

Социалното разслоение се загълбочава

2% от най-богатите българци взимат общо колкото 53 на сто от най-бедните. Това обяви по време на дискусията социологът Живко Георгиев. Той представи данни от дългогодишно изследване върху социалното разслоение в България. 10 процента от най-богатите домакинства в страната също така притежават 41 на сто от общия паричен поток, а 10-те процента най-бедни - едва 1,8 на сто. Данните на социолозите показват, че кризата у нас не се е отразила най-много на богатите или на бедните, а на средната част от населението, което рязко е сменило своя социален статут.

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

Д-р Марк Майнърдус (вляво) приветства Сергей Станишев и Нора Ананиева на конференцията

ГЕРБ готови да приемат помощ от БСП

Ира ТОДОРОВА

Готов съм да се срещна с вас и да разговаряме за антикризисни мерки, призна Бойко Борисов вчера в парламента, след като от трибуната бе прочетена декларация на Коалиция за България.

Социалистите бяха категорични, че партиите трябва спешно да приемат консенсусна антикризисна програма, за да може страната да излезе от кризата.

Българите искат спешно излизане от кризата, искат работа, гарантира-

но лечение и да са живи, заяви от името на парламентарната група Петър Димитров. Само за година доходите на българите са се стопили с 12%, изтъкна депутатът. Бедността може да превърне българина в безразличен и безличен, да оскотее,

да загуби достойнството си, заяви Димитров. Той бе категоричен, че страната вече не догонва Евросъюза, а значително изостава. И отговорността за това затъване носи правителството, продължи Димитров. Причината за иконо-

мическата криза безспорно е външна, но липсата на антикризисни мерки определено е вътрешна, коментира Димитров. „Къде са парите, г-н Дяков?“, попита експертът. Той посочи, че правителството е обявило, че очаква от НАП и

митниците милиарди. Вместо това приходите в митниците падат с 23% спрямо 2008 г., обясни Димитров. „Какво ни топят арестите на трактори и хамстери, след като хората остават без работа, без доходи и болници“, попитаха от КБ.

10 закона се бавят заради лапсус на Цецка Цачева

Депутатите започнаха вчерашното си заседание от 11 ч. с парламентарен контрол вместо от 9 ч. сутринта заради грешно разпореждане на председателя Цецка Цачева.

Гласуваният седмичен ред предвиждаше обсъждане на 14 законопроекта и ратификации, а пар-

ламентарният контрол беше точка 15. В четвъртък, след като депутатите бяха стигнали до четвърта точка от дневния ред, Цачева обяви, че петъчното заседание започва в 11 с парламентарен контрол.

От умора обяха началото от 11 ч., абсолютно моя неволна грешка, призна

вчера Цачева. Това влезе в стенограмата и когато започнаха да ми звънят късно вчера следобед, си дадох сметка какво съм направила, продължи с обясненията парламентарната шефка и увери, че грешката не е свързана с президентското вето върху закона за митингите,

което предстоеше да бъде дебатирано.

Цачева се оплака, че й е се натрупала много умора, но това не е причина заседанията да започват късно. По думите й активно се работи в парламентарните комисионии, като някои от заседанията продължавали до късни нощни часове.

Първанов налага вето на закона за ГМО

Президентът Георги Първанов ще наложи вето върху промените в Закона за генномодифицираните организми (ГМО). Това обявява самият той вчера в интервю за Дарик радио. Въпреки притетите от парламентарната екокомисия отстояния на площите, засети с ГМО, от защитени по НАТУРА 2000 зони ще върна за ново обсъждане поправките в закона, заявява президентът.

Ако ще има мораториум от пет години, какво налага сега да приемем един такъв закон. Нека приемем закона тогава, когато е необходимо. Мисля, че България има нещо, с което би мог-

ла да бъде много силна на световния пазар, това е именно чистото селскостопанско производство, обяснява мотивите си държавният глава.

Георги Първанов не приема тезата, че политиката на ГМО създава достатъчно гаранции за здравето на хората и за чистотата на околната среда. Може би с времето такива ще се появят, но ако аз не съм убеден, то не виждам как ще бъде убедено общественото мнение, изтъква той. На въпрос дали са достатъчен буфер километровите зони, които да разделят ГМО от НАТУРА, президентът отговаря: „Тук ще бъде направена много сериозна

предварителна дискусия, но засега съм по-скоро склонен да наложим вето“.

Гласът на земеделския министър Мирослав Найденов се оказал решаващ за приемането на три генномодифицирани организми по време на Съвета на министрите на земеделството на ЕС през октомври, стана ясно междуременно вчера. Вотът на българския министър е бил решаващ, защото гласовете са били 11 на 11. Това обяви по време на парламентарния контрол депутатът от КБ Румен Таков. Той поясни, че така министърът се е противопоставил на гласовете от страни като Германия, Франция, Англия.

Три души кадрували в митниците

Три души кадруват в Агенция „Митници“. Това заяви вчера бившият директор на агенцията Емил Димитров-Ревизор.

Ваньо Танов беше чужд човек за системата, затова го предупредих да внимава да не остави вълците в стадото, каза в тв изява Ревизор. Не

можеш да оставиш вълка в стадото само защото е обещал да яде по едно агне седмично, метафорично заяви Ревизор.

Според него обаче новият шеф оставил при себе си три души, които да го съветват, да диктуват какво да се случи, кои хора да бъдат

уволнени и какви да бъдат промените. Те били Шперплата, Фашиста и Шушумигата.

Тези хора казвали на Танов кои дирекции да закрие, кои хора да уволни, кого да премести, на какви ключови постове да назначи други.

Димитров добави, че очаква криза в митниците.

България

СПОРЕД ДЯНКОВ

Лихвите у нас не били по-високи от европейските

Все пак имало писмо за банките от Алексей Петров

Симеон Дянков отрече вчера твърденията, че българските банки поддържат лихви, по-високи от европейските. Дянков обясни раздразнено по БНТ, че няма как държавата да влияе на банките при определянето на лихвите им. Това не може да стане сега, възможно е само когато влезем в ERM 2, отсеке той и повтори, че в МФ не било постъпвало писмено предложение как точно да бъдат намалени банковите лихви.

Преди ден арестуваният Алексей Петров заяви, че проблемите му с властта започна-

ли, след като изпратил писмо до Дянков с предложение за сваляне на лихвите. С това били засегнати интересите на банки, близки до управляващите, които действали като картел, обяви Петров. В четвъртък вечерта пресцентърът на Министерството на финансите разпространи съобщение, че такова писмо няма.

“На 22 декември 2009 г. в деловодството на МФ бе внесено от д-р Теодор Дечев, зам.-председател на УС на Съюза за стопанска инициатива, писмо, адресирано до г-н Дянков. То бе подписано както от Дечев и Петров, така и от

мен в качеството ми на председател на комисията по данъчна политика към ССИ.” Това потвърди в изпратено до медиите писмо д-р Аднан Лидянов от ССИ.

Лидянов изтъква, че представителите на съюза са обезпокоени от изявлението на Дянков. Тревогата ни се състои не само в това, че той е склонен да използва неверни факти за недокрай обясними цели, а в това, че наистина може той да не се запознава с кореспонденцията си, твърди Лидянов.

Министерството на финансите намери все пак въпросното писмо вчера по обед. То било изпратено от Съюза за стопанска инициатива, а не лично от Петров или фирмите

му. От ведомството на Дянков съобщиха, че предложенията за намаляване на лихвите по кредитите са приети за сведение, но министърът няма право да оказва влияние върху търговските банки.

Междувременно от Комисията за защита на конкуренцията, разследваща от миналото лято Асоциацията на търговските банки за картелно споразумение, съобщиха, че искат предоставяне на документи от банки, членуващи в нея. Засага от комисията не се ангажират с краен срок на разследването. Председателката на АТБ Виолина Маринова заяви вчера, че няма картелно споразумение и всяка банка води сама лихвената си политика.

Цветанов погодува „октопод” и в съда

Мислех, че съдът ще вземе предвид доказателствата. Явно може би “октоподът” има сериозно влияние навсякъде. Така вътрешният министър Цветан Цветанов коментира вчера решението на Софийския апелативен съд да пусне 5 от седмината арестувани в акция “Октопод”. Само Алексей Петров и Марчело Джотолов остават в ареста.

Попитан дали пуснатите могат да окажат натиск върху бизнесмени, които са щели да свидетелстват срещу Алексей Петров и групата, Цветанов отговори: “Всичко е възможно. Съдът е определил правилата на играта да бъдат такива.” Цветанов бил обсъдил акцията с ЕК и евроатлантическите партньори, които казали, че доказателствата на МВР са достатъчни и категорични. Бойко Борисов обаче бе лаконичен за решението на САС. Така са преценили, така са действали, каза той в кулоарите на парламента. Според него има достатъчно време в хода на производството да бъдат събрани категорични доказателства срещу освободените.

Вътрешният министър се оплака, че работата на МВР е омаловажена. Цветанов не предполагал, че петимата ще бъдат пуснати. Той бил притеснен, че “може би „октоподът” е проникнал във всички нива”.

Антимафиоти атакували в нощта срещу петък офиса на братята Пламен и Йордан Стоянови, известни като Дамбовците. Акцията се състояла часове след като съдът ги освободи от ареста заради липса на доказателства. Офисите им в “Кремиковци” бяха обискирани и вчера.

Външно отрече да са водени преговори за ПРО

Официални преговори за разполагане на елементи на противоракетна отбрана на територията на България до този момент не са водени. Това е отговорът на МВНР на получена на 19 февруари 2010 г. нота от посолството на Руската федерация. В същото време българската страна подчертава, че придобиването на ядрен и ракетен потенциал в нарушение на договореностите за неразпространение от държави, както и от терористични мрежи, е една от най-сериозните заплахи за колективната сигурност. Като член на Организацията на Северноатлантическия договор България ще продължи да се придържа стриктно към съвместния подход на НАТО за вземане на решения в областта на сигурността, в това число и по отношение на противоракетната отбрана, заявяват още от външно министерство.

Търговците на мартеници “превзеха” всяка свободна площ в центъра на София. На площад “Славейков” ще откриете голяма мартеница за офиса или за дома, за портата или за любимия човек. Цените са по джоба на всеки

Сидеров призова Костов да се махне от комисията за ДАНС

Мила ХРИСТОВА

Иван Костов да се разграничи от мафията, защото той е бил министър-председател, когато са назначили Алексей Петров. За това призова вчера лидерът на “Атака” Волен Сидеров в парламента. По думите му било добре, докато трае разследването, Костов да напусне председателския пост в комисията за контрол на ДАНС поради конфликт на интереси. Сидеров обяви, че само две партии - ГЕРБ и “Атака”, нямат нищо общо с досегашното мафиотизиране на България. Трябва да се извадят на светло политичните, които са стояли зад “октопода” и са го покровителствали, и тези, които са били наясно и са

одобрили назначаването на “лоялния” гражданин Алексей Петров, смята Сидеров. Той предложи комисията за контрол на ДАНС да изслуша бивши шефове на спецслужби, министри на вътрешните работи, бившия главен прокурор Никола Филчев и други лица, които имат отношение към Петров. Собственикът на телевизия “Скат” е част от престъпната група “Октопод”, тъй като тя започва чрез Алексей Петров и получава доста сериозна финансова инжекция от него, атакува отново Волен Сидеров бившият си съратник Валери Симеонов. Брокерската група, партията на Яне Янев беше създадена от Петров с участието на медийни босове, каза още лидерът на “Атака”.

Разследват ченгетата с GSM-и от Трактора

Проверяваните служители, за задържането на които съобщи във вторник министърът на вътрешните работи, са бившият шеф на инспектората на МВР Николай Спасов и служителят на Транспортна полиция Даниел Аврамов. Разследват ги заради нерегламентирани контакти с Алексей Петров-Трактора, обвинен за организатор на въоръжена престъпна група, съставена от длъжностни лица. Проверката извършва точно инспекторатът на МВР, чийто ръководител доскоро бе самият Николай Спасов. Тя започнала, защото служителите на МВР получили SIM карти с голям лимит за служебни нужди от фирма, близка до Петров. Месечните сметки били плащани от таксиметровата фирма на Марчело Джотолов и оформяни като дарение. В четвъртък вечерта Джотолов бе оставен заедно с Алексей Петров в ареста. Даниел Аврамов попаднал в полезрението на разследващите, защото се оказало, че бившият офицер от службите е негов кум. Според разследващите има вероятност да бъдат открити още замесени от системата на МВР сред “Октопода”. Спасов бе освободен като директор на инспектората в МВР на 18 август 2009 г. Оказало се, че той е водил разследването срещу уличения за връзки с “Наглиите” Йордан Костов. За Костов пък се знаело, че е близък с Антон Петров-Хамстера.

www.duma.bg

кратки

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Българската народна банка пусна в обращение сребърна възпоменателна монета с частично позлатяване - “140 години Българска екзархия”, с номинал 10 лв.

Задържаха граничен полицай на „Капитан Петко Войвода”

Граничният полицай А. А. е задържан на ГКПП “Капитан Петко Войвода” при съвместна полицейска операция на дирекция “Вътрешна сигурност” на МВР и Главна дирекция “Гранична полиция”. Той се опитал да пусне зад граница две млади жени с наложена забрана да излизат от страната. 38-годишният служител е задържан за 24 часа, срещу него е образувано досъдебно производство.

Четирима от престъпна група са арестувани

Четирима от организирана престъпна група, разпространявала наркотици, са задържани при среднощна операция в четвъртък. Иззетите 7 кг наркотици на стойност над 100 хил. лв. били предназначени за улично разпространение в София, Пазарджик, Пловдив, Хасково и Радомир. Иззети са много мобилни телефони, предплатени сим карти, пари. Групата се занимава с придобиване, съхраняване и продажба на наркотици в големи количества.

МВР е осъдено за незаконно задържане

Българският хелзинкски комитет осъди МВР за незаконно задържане при липса на неотложност. В столично РПУ като наказание за това, че нагрубил полицай, бил арестуван мъж и държан в продължение на 19 часа. След освобождаването си той обжалвал с адвокат на БХК заповедта за задържане пред Административния съд в София. Месеци наред полицейският орган не предоставял преписката на съда и възпрепятствал започването на делото. През януари 2009 г. съдът постанови, че заповедта е издадена в нарушение на Закона за МВР. Година по-късно, през февруари 2010-а, Върховният административен съд потвърди това решение и посочи, че заповедта за задържане е издадена без правно основание.

Мъж се самовзриви в жилището си в Карлово

57-годишният Г.Г. е загинал на място, след като захапал и взривил капсул-детонатор с тротилово еквивалент около 50 грама. По време на инцидента в семейния апартамент в Карлово е била 77-годишната му майка, която съобщила в полицията. По данни на близките починалият мъж имал психични проблеми и през последната седмица бил в тежка депресия.

България

www.duma.bg

Първанов: Има друг начин за здравната реформа

Ева КОСТОВА

Имам намерение да съветвам правителството, но твърдя, че има друг начин за провеждане на реформата, така че наистина да няма ощетени, да няма български граждани, лишени от здравна помощ. Това заяви президентът Георги Първанов вчера по повод заявките за лекарски протести. Президентът уважи вчера тъжеството за 20-годишнината на КНСБ.

Статуетка на Дон Кихот беше подаръкът на министър Тотю Младенов за лидера на КНСБ д-р Желязко Христов. На статуетката има плочка с надпис "Д-р Христов, бъдете вечен радетел за социален диалог". В края на мандата и аз ще ви върна един Дон Кихот, закани се Христов. Той изрази надежда в най-скоро време да стартират националните преговори по новите антикризисни мерки и бъде подписано национално споразумение по тях. Минималната заплата в България е на най-ниската в цяла Европа, припомни за пореден път синдикалистът.

Разговорите стартират следващия четвъртък, обяви Младенов на тържеството. Хоризонтът на мерките ще е 2-годишен. Синдикатите и работодателите вече предложиха мерки и почти две трети от тях смятам, че ще бъдат одобрени от кабинета, каза още министърът. Според него един от приоритетите трябва да бъде отпускането на кредити на фирмите, с които те да плащат осигуровките на работниците.

На тържеството бяха бившите членове на ръководството на КНСБ начело с проф. Кръстьо Петков, шефове на работодателски организации, синдикалните колеги от "Подкрепа" и др.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА
Президентът на КНСБ Желязко Христов посреща президента Георги Първанов на официалното честване на 20-годишнината на синдиката

Комисия проверява търговец за лекарство по интернет

Срещу 39 долара сайт предлага „100-процентово природно средство“ срещу свински грип

Комисията за защита на потребителите проверява дистанционно предлагане на средство за лечение на свински и птичи грип, стана ясно вчера. Предлагането и продажбата на продукти, представяни с лечебно въздействие, са забранени от Закона за защита на потребителите. За това нарушение търговецът ще бъде санкциониран с до 15 000 лв. Проверката е по сигнал от Федералната комисия по търговия на

САЩ, постъпил чрез Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. В него се посочва, че интернет сайтът вероятно предоставя информация от територията на България и е възможно да има нарушение на потребителски права. Експертите по информационна сигурност и защита на потребителите в интернет на комисията работят заедно с МВР. Установено е, че за контакт е посочен Цветан Вецов с адресна регистрация в София и телефон с български номер. Извършена е проверка на сайта www.swineflustop.us. При нея е установено, че чрез интернет страницата потребителите, включително и от България, могат да поръчат продукта Swine Flu Stop с договор от разстояние. Заплащането е с кредитна карта.

Освен че нарушава забраната за дистанционна продажба на средства, пред-

ставяни за лечебни, търговецът си служи с допълнителни трикове за примамване на клиенти. Той залага на авторитетно звучащи твърдения за уникалните качества и ефективността на медикамента. Продуктът е рекламиран като "първото 100-процентово природно средство за лечение на свински и птичи грип, което атакува вируса и укрепва имунната система, като няма регистрирани странични ефекти". Опаковка се предлага за \$39,95.

Комисията за защита на потребителите още не е получила отговор от мобилния оператор, чийто номер е посочен за връзка с търговеца при покупки от България. От ГДБОП са установили, че сайтът работи от 6 месеца и се хоства на сървъри на щатска територия. Сайтът промотира хранителни добавки, но за периода, от който е активен, не са извършени продажби.

Синдикатите защитават уволнените от ВМЗ

В централата на КНСБ се получават декларации и писма до министъра на икономиката Трайчо Трайков от регионалните структури на КНСБ срещу "противоконституционните действия на ме-ниджърския екип на дружеството, който е нарушил европейски правни норми, ратифицирани от Република България". Синдикалните организации на КНСБ изразяват подкрепа и солидарност с несправедливо уволнените работещи от колектива на "ВМЗ" ЕАД - Сопот. Синдикалистите категорично настояват уволнените над 30 души да бъдат незабавно възстановени на работа, съобщиха от пресцентъра на КНСБ.

Над 820 души чакат с надежда трансплантации

757 българи чакат да им бъде присаден бъбрек, 36 - черен дроб, 28 - сърце. Проблемът не е с трансплантациите, а с донорството, категорични са специалистите. Трупните донори от началото на 2010 г. са трима, за миналата година са били 11. Това съобщи д-р Теодора Джалева, директор на Изпълнителната агенция по трансплантациите.

Тя поясни, че България все още не е член на "Евротрансплант", но вече си сътрудничи активно с останалите 7 държави, включени в организацията - Австрия, Белгия, Хърватска, Германия, Люксембург, Холандия и Словения. Според Джалева напълно е възможно екипи от европейски страни да извършват у нас тези операции, ако е необходимо. В страната все още не се правят трансплантации на тънки черва, бял дроб, панкреас и полиорганни.

Да бъдат отделени повече финансови средства за закупуването на системи за поддръжка на циркулацията "изкуствено сърце", чиято цена е 150 хил. лв. за подвижните и 45-50 хил. лв. за стационарните, тъй като това би повишило качеството на живот на чакащите за сърдечна трансплантация, предлага проф. Генчо Начев.

Не е проблем листата на чакащите за трансплантации в България да се включи към листата на "Евротрансплант", смята проф. Елисавета Наумова от Александровската болница.

По 6000 обаждания месечно на детския телефон 116 111

Около 6000 месечно са сигналите на националния детски телефон 116 111. Това каза Катя Кръстанова, управител на телефонната линия на Агенцията за закрила на детето и психолог във фондация "Анимус". Основно обажданията са от тийнейджъри момичета, които имат различни типове емоционални проблеми, свързани с възрастта и с домашно неразбиране. Телефонът все по-често се ползва и от възрастни хора. Те подават сигнали, ако станат свидетели на случаи, при които деца са третирани зле. Според Кръстанова министерствата на образованието и на здравеопазването не знаят как да реагират адекватно при сигнали за насилие над децата, а като цяло няма общ алгоритъм, по който институциите да действат. Необходима е спешна работа и тежки и бързи санкции по случая с насилването на дете в Сандански за конкретни служители и институции. Това каза Огнян Стойчков, председател на парламентарната комисия по образованието. Ако прокуратурата не се беше намесила, до момента социалните служби все още щяха да се лутат, смята депутатът. Разнобоят между многобройните институции е пълен, картотеката на комисията е пълна с безсмислени доклади, изтъква шефът на комисията. Служителите, които са допуснали нарушения по случая от Сандански, ще понесат най-тежки наказания, коментира вчера социалният министър Тотю Младенов. По думите му много служители са направили много нарушения.

Още по темата

14-годишно момче от Дома за деца в Ново село е било бито от управителя на преходното жилище, което се намира в двора на дома. Това каза Венцислав Пасков, директор на регионалната дирекция за социално подпомагане. Той посочи, че случаят е станал на 14 февруари след празнуване на Трифон Зарезан. Уведомена е Агенцията за закрила на детето във Видин. Случаят е предаден на прокуратурата на 17 февруари. Както уточни Владислав Влашев, говорител на видинската окръжна прокуратура, полицията трябва да извърши проверка в 10-дневен срок, след което ще се образува досъдебно производство.

Ядем по-малко шоколад от европейците

Аида ПАНИКЯН

Българите ядат 3 пъти по-малко шоколад от хърватите примерно. Над 350 млн. лв. сме дали през м.г. за това лакомство, като 171 млн. лв. от тях са от домакинствата, а останалите пари - от сладкарници, магазини и др. Средно всеки от българите през 2009 г. е похарчил по 11 лв. за шоколад - с 1 лев повече от 2008 г. Това сочат данни от Института по маркетингови проучвания, които бяха

представени по време на дискусия за ползите и вредите от шоколада. Над 400 биологично активни вещества съдържа тази сладост, поясни доц. Д-р Веселка Дулева, специалистка по хранене и диететика. Тя допълни, че докато европейците консумират среднодневно по 30-90 г шоколад, нашенци си хапват по 20-50 г. Според диетолозите препоръчителната дневна дажба за консумация на черен шоколад е около 40 г. Именно този продукт съдържа най-големи количества антиоксиданти.

Снимка БГНЕС
Баба Динка Христова от гр. Николаево вчера навърши 100 г. За тайната на дълголетието си тя казва: "Пия по една-две чаши вино след вечеря". През живота си не е пила никакви лекарства, кръвното ѝ е като на млад човек - 120/80. Видимо в добро здраве, баба Динка посреща гости в подбалканското градче и рецитира Вазовото "Край Босфора шум се вдига"

Одобрено е първото приемно семейство в Казанлък

Комисията за детето в Казанлък одобри първото за общината приемно семейство. То е професионално и предстои в него да бъде настанено дете от институция. От началото на годината в Старозагорска област са одобрени две семейства. Следващата седмица се очаква да бъде свикана Комисията за детето и в Стара Загора. Подготвени са досиетата на две приемни семейства. Националната кампания по приемна грижа започва през март.

Снимка БГНЕС

Висшият административен съд на Украйна започна разглеждането на иска на премиера Юлия Тимошенко за анулиране на резултатите от президентските избори, които се проведоха на 7 февруари. Според обявените на 14 февруари от ЦИК резултати лидерът на Партията на регионите Виктор Янукович печели с 48,95% от гласовете на избирателите. За Тимошенко са гласували 45,47 на сто. Премиерът обаче твърди, че има фалшифицирани резултати. В съда искът ѝ бе подкрепен от бившия украински президент Леонид Кравчук

МААЕ:

Техеран готви ядрени арсенали

Международната общност иска доказателства за мирния характер на иранската програма

Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) изрази безпокойството си от това, че Иран вероятно се опитва да създаде ядрени бойни глави за ракети. В секретен доклад на агенцията, до чието съдържание пресата е успяла да се добере, има и потвърждение на факта, че Иран е дообогатил уран на по-високо ниво. Това е първият доклад, подготвен от МААЕ под ръководството на новия генерален директор Юкия Аmano. Документът ще бъде представен на Съвета на директорите на агенцията на заседанието, което ще се проведе от 1 до 5 март.

Ислямската република винаги е отричала предположенията за това, че работи

над създаването на ядрено оръжие, и твърди, че ядрената програма носи изключително мирен характер. Но САЩ и другите страни от дълго време искат ООН да въведе строги антиирански санкции във връзка с този проблем. Сега представителите на Белия дом заявяват, че изтичането на секретната информация свидетелства за това, че Техеран не изпълнява международните си задължения и трябва да отговаря за това.

Кореспондентът на Би Би Си във Виена, където е главният офис на МААЕ, отбелязва, че за първи път агенцията си задава въпроси по отношение на минали и сегашни действия на Ислямската

република, които може би са свързани със създаването на ракетни ядрени бойни глави.

Иранският представител в МААЕ Али Асгар Солтание определи като "неоснователен" доклада на агенцията. Той заяви, че информацията, съдържаща се в доклада, нямат никаква достоверност. "Многократно съм заявявал, че когато ни показаха тези документи, нито един от тях не беше поверителен и не носеше гриф "строго секретно", казва Солтание, имайки предвид използваните от МААЕ документи, с които агенцията подкрепя своите подозрения.

Според говорителя на външното министерство на Русия Андрей Нестеренко "Техеран трябва да сътрудничи по-активно с МААЕ и групата "5+1" по иранската ядрена програма при предоставянето на информация относ-

но иранските ядрени дейности. Международната общност трябва да бъде убедена, че тя има мирен характер", подчерта той.

По същия повод зам.-председателят на парламента на Иран Мохамад Реза Бахонар заяви, че Ислямската република ще спре обогатяването на уран до степен от 20%, "ако Западът се съгласи на симултантна размяната на ядрено гориво с Техеран".

Междувременно официалната севернокорейска агенция КЦНА съобщи, че страната създава атомни оръжия за собствената си отбрана, а не за да заплашва някого или да получава икономически облаги или компенсации. Би било грешна преценка от страна на международната общност да вярва, че Пхенянь ще изостави своите атомни бомби срещу икономическа помощ, поясни агенцията.

БГ барети се оказаха блокирани в Нигер

Началникът на Специализирания отряд за борба с тероризма (СОБТ) Кирил Димов и още девет български полицаи се оказаха блокирани в Нигер. Българските служители на МВР изпълняват проект на министерството съвместно с белгийските власти за конвоиране на нигерски граждани. Избухналият в Нигер държавен преврат обаче ги задържа в столицата Ниамей. Говорителят на белгийското министерство на външните работи Барт Уври потвърди информацията, че белгийски военен самолет "Ембраер" е превозвал до Лагос, столицата на Нигерия, трима експулсирани от Белгия нигерийци. Българските полицаи са придружавали белгийските в рамките на "учебна" операция по експулсиране на чужденци, на които е отказан законен престой.

В четвъртък в Ниамей войници штурмуваха президентския дворец и отвлече президента Мамаду Танджа. Хунтата суспендира конституцията, разпусна държавните институции, установи комендантски час и затвори границите. Последните новини от Нигер според световните агенции са, че президентът Мамаду Танджа е бил заловен след престрелка. Тъй като цялата армия подкрепя преврата, положението в столицата в спокойно и не се очакват вълнения. Зад преврата срещу президента стоят високопоставени военни лидери. Председател на хунтата, наречена Върховен съвет за възстановяване на демокрацията, е Салу Джибо - командир на танкова дивизия в столицата Ниамей. Сред превратджиите са и участници в преврата от 1999 година.

Нигер е третата най-голяма производителка на уран в света. Тя се намира в Западна Африка, в една от най-сухите части на Сахара.

Робъртсън вижда Русия в НАТО

Щом НАТО одобри кандидатурите на Черна гора, Босна, Сърбия и Молдова за членство в пакта, сигурността в Европа ще бъде организирана по нов начин и Русия на практика неизбежно ще стане част от този процес. Това заявява бившият генерален секретар на алианса Джордж Робъртсън в интервю за московското издание "Комерсант". "Смятам, че влизането на Русия в НАТО днес е по-реално, отколкото преди десет години. Според него отношенията между Русия и НАТО "съществено са се подобрили, откак-то в Белия дом пристигна президентът Барак Обама".

Китай заплаши да „скъса“ със САЩ

Срещата между президента на САЩ Барак Обама и тибетския духовен лидер Далай лама е нанесла сериозен удар на китайско-американските отношения. Това се посочва в изявление на китайското външно министерство, цитирано от Ройтерс. САЩ

трябва веднага да предприемат стъпки, за да поправят негативните последици от срещата, се изтъква още в изявлението.

Обама прие Далай лама в Стаята с картите на Белия дом, което подчертава неофициалния характер на срещата.

Туркменистан разреши опозицията

Президентът на Туркменистан Гурбангули Бердимухамедов разреши в страната да има опозиция. Така се слага край на еднопартийната система в централноазиатската държава, съобщава официалният "Неутрален Туркменистан".

50 мафиоти арестуваха в Сърбия

Повече от 50 души са арестувани в мащабна акция срещу финансовата престъпност и прането на пари в Сърбия, съобщиха министърът на вътрешните работи Ивица Дачич. Акцията, която продължава, се провежда координирано с Данъчната полиция и Главната прокуратура. Мафиоти са арестувани в няколко града в Сърбия - Белград, Нови Сад, Валево, Чачак и други.

Взрив в Назран

Двама души са загинали и 35 са ранени в резултат на двата взрива в Назран. Това съобщиха от републиканската болница на Ингушетия, където са хоспитализирани пострадалите. Сред пострадалите има както милиционери, така и мирни жители.

Евсюков остава зад решетките

Бившият майор от руската милиция Денис Евсюков бе признат за виновен по всички обвинения, повдигнати след като той откри стрелба в супермаркет и уби двама души. Евсюков бе признат за виновен по всички обвинения и бе осъден на доживотен затвор.

Осъдиха шеф на полиция за корупция

Бившият шеф на полицията в Ню Йорк Бърнард Керик беше осъден на 4 г. затвор и глоба от 187 931 долара заради корупция. Керик ръководеше полицията на Голямата ябълка при управлението на кмета Руди Джулиани по времето на атентатите от 11 септември 2001 г. Той призна, че е приел 255 000 долара от фирма, кандидатстваща за договор за изпълнение на обществена поръчка.

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

"Сърбия трябва да подобри отношенията си с Косово, преди да бъде приета в ЕС", заяви Катрин Аштън по време на срещата си със сръбския президент Борис Тадић. Сърбия подаде официална молба за членство в ЕС в края на миналата година. Аштън разговаря с висшето държавно ръководство на Сърбия за евроинтеграцията на страната и за спора по независимостта на Косово

Черно море от въпроси

В държавния департамент на САЩ се объркаха в обясненията си за планове на Вашингтон по разполагането на ПРО

Владислав Воробьев

В държавния департамент на САЩ става нещо странно. Едни дипломати опровергават думите на други. Те са свързани с американските планове за разполагане на елементи на ПРО в Румъния и България. В държавния департамент или не знаят какво всъщност смята да прави Пентагонът, или продължават да играят игричките на бившия държавен секретар Кондълиза Райс, когато след явно враждебни планове следваха уверения в искрени приятелски чувства.

На 4 февруари зародилата се идилия в руско-американските стратегически отношения бе разтревожена от президента на Румъния Траян Бъсеску. Той обяви, че страната му се е съгласила да разположи на територията си американски ракети-прехващачи, предвидени от новата система за противоракетна отбрана. Москва застана нащрек. След няколко дни нова "изненада" дойде от София. Премиерът на България Бойко Борисов съобщи, че е готов да прояви натовска солидарност и да пусне американски ракети на българска територия. Това говореше само за едно: става въпрос не за изолиран случай на "разузнаване чрез бой" на черноморското крайбрежие, а за системен подход за промяна на баланса на силите в региона, който експертите продължават да наричат "барутния погреб на Европа".

На 14 февруари руският външен министър Сергей Лавров отговори на въпроса на журналистите "какво всъщност става?":

"Ние вече се поинтересувахме от нашите американски партньори как да разбираме всичко това и защо след "румънската изненада" последва "българската". С други думи - за подобни планове на Вашингтон Москва не е била информирана предварително.

И ето че от Вашингтон пристигнаха публични обяснения. Вярно е, че в резултат на това се появиха повече въпроси, отколкото отговори. На заместник държавния секретар по контрол над въоръженията и международната сигурност Елн Таушър бе поръчано да направи пространен коментар. При това казаното от нея бе в явно противоречие с направените по-рано изказвания и на Сергей Лавров, и на помощник държавния секретар на САЩ Филип Кроули, и на посланика на САЩ в България Джеймс Уорлик.

Но нека караме по-ред. Администрацията на САЩ "последователно е информирала руснаците за това какво представлява поэтапният адаптиран под-

ход" за разгръщането на американската система за ПРО "и какви са планове за реализирането на четирите му съставни части", заяви Таушър, добавяйки, че Вашингтон е предупреждавал Москва за планове за разполагане на ПРО в Румъния. Защо тогава Лавров заяви, че "румънската изненада е била последвана от българска"? Трудно е дори да предположим, че руският външен министър може да не помни, че американците са го информирали за амбициозните си планове.

Сега за ракетите в Румъния. Таушър твърди, че засега не е взето окончателно решение за разполагането на проти-

Русия иска да знае позицията ни

Русия е смутена от изявленията на България във връзка с планове й да приеме на своя територия системи за ПРО на САЩ. Това заяви вчера говорителят на руското външно министерство Андрей Нестеренко, предаде ИТАР-ТАСС.

"Не разбираме ситуацията около противоречивите изявления на България за разполагане на американска ПРО на нейна територия", каза Нестеренко.

Руското външно министерство пита защо именно сега се повдига въпросът за американската противоракетна отбрана в Европа. Според Москва в този момент не съществува реална заплаха от ракетно нападение.

Нестеренко потвърди, че Русия ще изпрати официално запитване до България дали преговаря със САЩ за противоракетния щит.

ще обсъждаме какво именно ще бъде разположено в Румъния. Решението ще се основава на оценката за заплахата". Как тогава да разбираме думите на помощник държавния секретар Кроули, който на 5 февруари без всякакви намеци за условност заяви, че към 2015 г. елементите на противоракетната система ще започнат да дежу-

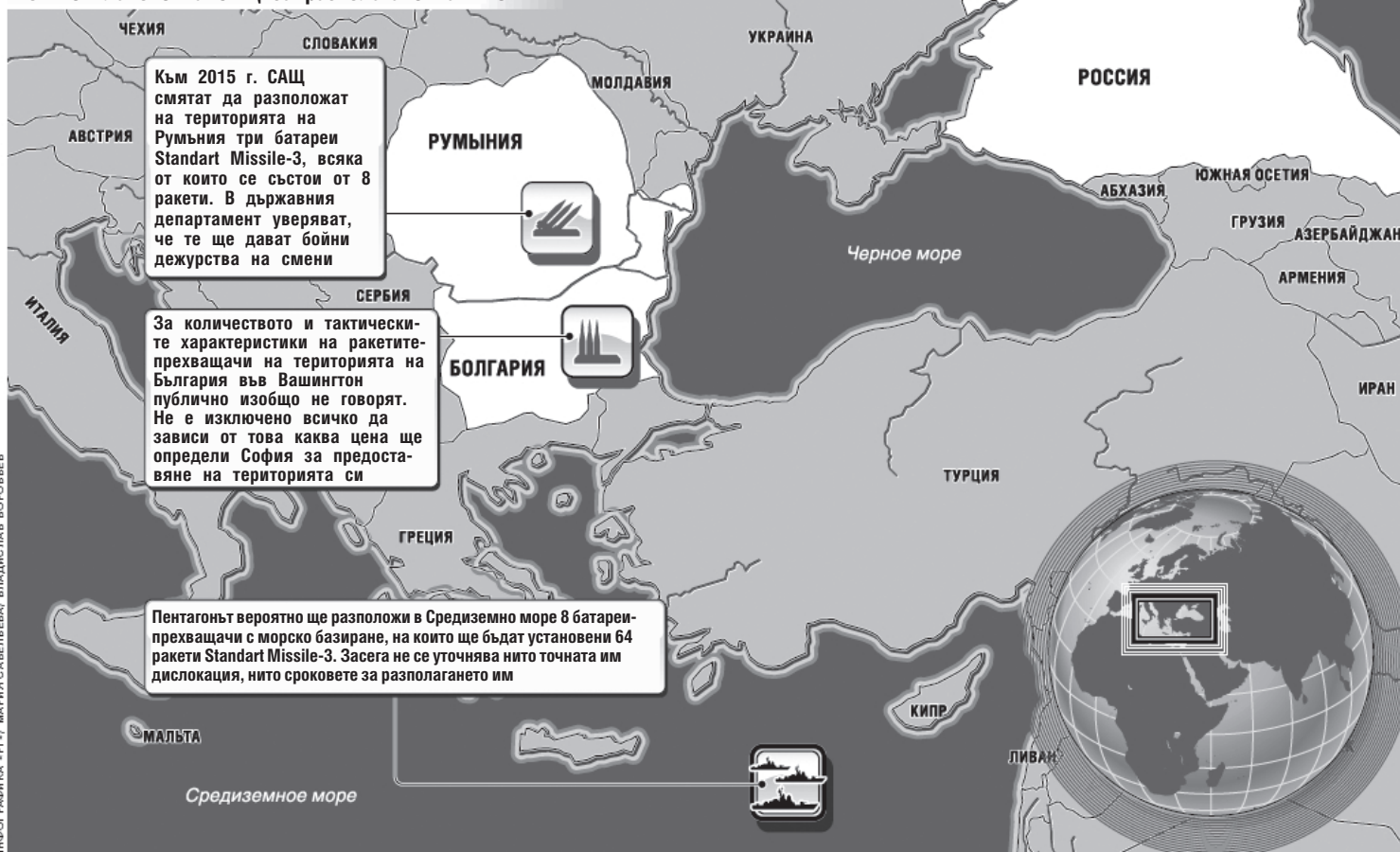
провеждането на съвместна дейност по анализ на рисковете и заплахите: "Тази работа вече започна. Нас ни увериха, че договореностите на президентите се запазват". Защо тогава Кроули говори за разполагане на ракети в Румъния като за свършен факт?

Американските планове за усвояване на българския плацдарм са

обсъждали този въпрос? Кой от тях е зле информиран?

И накрая, за базирането на американски ракети-прехващачи в акватория на Черно море. На 5 февруари Кроули съобщи, че "морско базиране също се предвижда". И добави: "Преходът към противоракетата е свързан с това, че тя може да бъде разположена и

Новите планове на САЩ за разполагане на ПРО

Белгийски политици искат изтегляне на американските ядрени оръжия от Европа

Бившият генерален секретар на НАТО Вили Клаас и още трима видни белгийски политици призоваха всички американски атомни оръжия да бъдат изтеглени от територията на Европа.

"Студената война свърши. Време е да приспособим ядрената ни политика към новите условия", пишат Клаас, бившият белгийски външен министър Луи Мишел и бившите премиери Жан-Люк Дьоан и Ги Верхофстад в съвместно изявление, публикувано днес в редица белгийски вестници.

В изявлението, озаглавено "Към свят без ядрени оръжия", четиримата подписаха го политически подчертават, че "обещанието на президента Барак Обама да работи за премахване на всички ядрени оръжия заслужава незабавна подкрепа". "Американските тактически оръжия в Европа загубиха изцяло военната си значимост. Призоваваме нашето (белгийското) правителство да после-

два примера на германското правителство и да призове НАТО за бързо изтегляне на ядрените оръжия", пишат четиримата политици.

Настоящият генерален секретар на НАТО Расмусен предупреди срещу едностранни действия за изтегляне на американските ядрени оръжия в Европа. "Надявам се, че всички действия ще бъдат предприети само в многонационалните рамки на алианса и че няма да бъдат предприемани никакви едностранни стъпки", заяви Расмусен през ноември м. г. "Този въпрос тревожи всички съюзници. Това е въпрос на общата сигурност и отбрана", каза още той.

По данни на експерти в Белгия има около 20 ядрени бойни глави, които се намират във въздушна база в северната част на страната. Подобен е броят им и в Германия след изтеглянето през 2004 г. на 130 атомни бомби от страната. По 90 атомни бомби има в Италия и Турция, припомня АФП.

АЛЕКСАНДЪР РАР, ЕКСПЕРТ НА ГЕРМАНСКИЯ СЪВЕТ ПО ВЪНШНА ПОЛИТИКА:

В това, че ракетите, които ще бъдат разположени в Румъния и България, ще имат защитен характер, няма никакви съмнения. Проблемът обаче е в това, че тези системи ще променят баланса на силите в региона. И ще принудят другите държави да създадат свои отбранителни комплекси. По този начин в региона ще се възобнови надпреварата във въоръжаването. Освен това не бива да забравяме, че НАТО обеща да не създава нова инфраструктура на териториите на новобранците. Колкото до ситуацията около Румъния и България, то става въпрос за явни нарушения на подобни обещания. Положението е абсолютно неясно. САЩ започват да пробутват системата си за ПРО в Източна Европа, въпреки че днес Русия им е необходима повече от всякога, за да убедят Иран да се откаже от ядрената си програма. Абсолютно не е ясно защо това се прави именно сега.

рят не къде да е, а именно в Румъния?

Възниква въпрос и по повод споменатата от Таушър "оценка на заплахите". На 14 февруари Сергей Лавров припомни, че президентите на Русия и САЩ са се договорили за

също изключително мъгляви. Таушър уверява, че "ние засега не сме молили България да разполага елементи от ПРО". Но защо тогава посланикът на САЩ Уорлик публично обяви, че Вашингтон и София вече са

на суша, и по море". Ето обаче изказването на Таушър от 16 февруари. Тя е убедена, че САЩ не възнамеряват да разполагат елементи от своята система за ПРО в Черно море. В рамките на съществуващите планове "няма елементи на морско базиране", уточни Таушър.

И Бъсеску, и Кроули, и Таушър май се обединяват само в едно. Всичките хорowo твърдят: "Новата система изобщо не е насочена срещу Москва". А Таушър отиде още по-далеч: "САЩ са отворени за участието на Русия във всякаква архитектура на системата за противоракетна отбрана, която ще бъде разработена от НАТО". Трудно обаче е да повярваме в искреността на подобни уверения, като се има предвид гореизброеният дълъг списък от въпроси. Ако Вашингтон наистина държи на равноправните стратегически отношения с Москва, вероятно ще трябва да се потруди и да даде ясни отговори.

Общество

МИЛЕНА
НИКОЛОВА

Хамстерът е на свобода, след като цяла България видя да го разнасят напред-назад из българските съдилища като водач на престъпна група. Въпросният човек от семейството на гризачите бил под опеката на Трактора, който бил бигбосът на мафията у нас под кодовото название "Октопод". Освен Хамстера още 5 души от кримизоологията наизлязоха под слънцето заедно с него. Вместо да получат очакваното трайно задържане под стража. Едни срещу по 20-ина хиляди лева гаранция, други - срещу проста подписка. Така реши съдът, както се оказа, той не вижда в какво е тяхната вина, но пое цялата отговорност за несвършена полицейска работа. Причината за свободно пребиваване в обществото на тези зооинтересни субекти се оказа лаконично ясна - липса на доказателства,

Светослав ЯНАКИЕВ

Хамстера, съдът и зоологията

че са били в престъпна група. Онова основание, с което ги бяха арестували.

От това съдебно решение възникват най-сериозните въпроси в обществото ни, което е преживяло "комари", "гушери", "кръстници", "кълвачи", "бузи" и всякакви други "клюнове", пък било и "златисти". Поради каква причина МВР започна своята операция "Октопод", щом не е в състояние да я свърши като хората? А това означава - да помогне на прокуратурата да състави разумно за ушите на съда обвинение. Или може би за спецовете по организи-

раната престъпност важи максимата, че първо действат, а после мислят.

След толкова дадени интервюта от министър Цветанов, от премиера и от всякакви секретари на МВР не бе ли уместно да се помисли, че едно нескопосано обвинение без доказателства ще изпрати всички задържани обратно къщи? Нали заради такива операции българинът е толкова разочарован от правораздавателна и всякаква там система. Защото при толкова арести няма осъдени. И този път не съдът е виновен. А онези доблестни полицаи и служите-

ли от системата на МВР, които не са в състояние да свършат добре своята полицейска работа. Защото срещу престъпността се воюва с факти, а не с интервюта в разни издания. Така възниква въпросът на кого му трябваше толкова шум с нулев резултат в борбата с организираната престъпност. И не се ли превърна "Октопод" в публична операция по оневиняването на тези честни и храбри българи. До степен, до която октоподите станаха нашите главни герои през последните седмици, чиито съдби се преплетоха чрез

жестоки истини като в документален роман.

Ставало дума за някакви престъпления... Които обаче сега ги няма. Хамстера, що не и Трактора, са на път да се върнат в лоното на примерните граждани. Ще бъдат пак обект за подражание на малките деца. Братята, които уж били в престъпната група, се самопровъзгласиха за мъченици. А "Октопод"-ът е на път да се маргинализира в екзотичен аквариум, където плуват ефирни създания. А борбата с организираната престъпност се оказва пушилка за пред Европа.

Пролетта на рамото ми кацна

ИСКРА
МИЛЕВА

Синоптиците ни зарадваха. Топло време, дъждовете спират, сняг не се очаква скоро. И то взе, че така и стана. По улиците като че ли се появиха повече усмивки.

Усмивки обаче се появиха и в Народното събрание. Ама не заради някой мъдър закон, който властта е изфабрикувала. Защото мнозинството си го кара лежер-

но по начало. Но от няколко дни го удари съвсем пролетно. След като в сряда изненада с ударен дневен ред от 15 точки, сред които и законопроектът за генномодифицираните организми, и вето на президента върху закона за митингите, изведнъж нещата тръгнаха лека-полека. И така в четвъртък се получи като в трето отделение на четвърти "Б". Почти цял ден синият Мартин Димитров четеше приспивно разни точки след точки. Така до 14 ч. Тогава парламентарната шефа Цеца Цачева с усмивка и уморена от "пречилия ученик" разпусна депутатите и обяви, че ги припяха в 11 ч. на следващия ден. Мнозинството се изнесе и чинно пристигна точно в 11 в петък. Да, ама Цеца направила лапсус. От умо-

ра. Така нерегламентирано народните избраници пропуснаха около десетина закона, и то с разрешение на шефката си.

Вчера и на лицето на Бойко Борисов се бе разляла усмивка. За учудване на всички той дори прие с усмивка предложението на БСП за обща антикризисна програма на всички партии. Само чакал да се изключат камерите.

Дето се вика, всички ни удря пролетната умора. Ама досега не се беше чуло някой да си прпуска работния ден заради това. Интересно, от какво ли толкова се умори Цачева? Дали защото хората ѝ успяха да приемат 1-2 нови закона, а като цяло малко над 60. Предишният парламент за същия период изработи 91, от които 16 нови.

Не се дадох на пролетта. Или може би Цачева се е уморила да брои секундата по секунда изказванията на опозицията. А може и друго да е - през пролетта идва и любовта...

Любовта май удари и премиера. До онзи ден той изливаше цялата си негативна енергия върху предшествениците си. Вчера реши да приеме помощта им. Пролетта наистина е хубаво нещо. Ала само с любов не се живее. Дано Борисов да е решил да приеме подадената ръка не за друго, а заради това, че българите се оказват най-бедни и най-болни в Европа. А и през февруари е малко рано да се отпускате пролетно. Щото на народа му остава само песента: "Пролет пукна, ние не!"

Датума

20

www.duma.bg

1878 - ЗАПОЧВА ПОНТИФИКАТЪТ НА ПАПА ЛЪВ XIII (ВИНЧЕНЦО ПЕЧИ) (1810-1903). Ро-

ден е на 2 март 1810 г. в Анагни, Италия. Следва в Йезуитския колеж във Витербо от 1818 до 1824 г. През 1836 г. става доктор по теология на Архиепископата на Рим. От 1840 г. до 1846 г. е папски нунций в Белгия. През 1846 г. е назначен за архиепископ на Перуджа, а на 19 декември 1853 г. Печи е назначен за кардинал. На 20 февруари 1878 г. Винченцо Печи е избран за 256-ия папа на католическата църква и приема името Лъв XIII. За времето на своя 25-годишен понтификат Лъв XIII издава рекорден брой енциклики - над 60. Той учредява съществувателната и днес ватиканска банка "Банко ди Рома" през 1880 г. Папа Лъв XIII отваря за изучаване Ватиканските тайни архиви и окуражава перманентните изследвания върху Библията. По време на дългия си понтификат издига в кардиналски сан 147 епископи и канонизира 33 мъченици на вярата. Умира на 20 юли 1903 г. във Ватикана.

1909 - ФИЛИПО МАРИНЕТИ (1876-1944) ПУБЛИКУВА „МАНИФЕСТ НА ФУТУРИЗМА“.

Италианският поет, писател, журналист и издател става основател на първото авангардистко движение на 20-и век - футуризма. В последвалите години към компанията на футуристите освен литератори се включват художници, музиканти, театрални. По време на Балканската война Маринети е кореспондент на Балканите. През 1914 г. написва книгата си "Дзън Туп Тууп" (едно от най-прочутите произведения не само на Маринети, но и на футуризма изобщо), в която описва обсадата на Одрин.

1927 - УЧРЕДЕНА Е РАБОТНИЧЕСКАТА ПАРТИЯ В БЪЛГАРИЯ. Създадена е на Кон-

ференция на безпартийните работнически групи. Заедно с нея са учредени Работнически младежки съюз и Независими работнически професионални съюзи. На изборите през 1931 г. печели 170 000 гласа и получава 31 депутатски мандата. На общинските избори през 1932 г. печели мнозинството гласове в общинския съвет в София, но правителството на Народния блок отказва да даде властта на избрания съвет и организира нови избори.

1945 - ОСНОВАНО Е ДЪРЖАВНО ИЗДАТЕЛСТВО „НАРОДНА ПРОСВЕТА“.

През 1948 г. става самостоятелно Държавно издателство "Народна просвета" с печатница. В началото на 60-те години на 20-и век са предприети мерки за преодоляване на методологическата и технологичната изостаналост в сравнение с развитите европейски страни и за въвеждане на модерни издателски практики. Създаването на учебниците и учебните помагала е поставено изцяло на научна основа. Върху тях работят изтъкнати университетски преподаватели от всички области на науката, учители с богат опит, преводачи, художници и специалисти по оформление и печат. В издателството са публикувани произведенията на 50 000 автори и художници. Сред тях са водещите имена в българската наука, изкуство и образование.

2008 - В СОФИЯ УМИРА ЖИВКО СТАЛЕВ (1912-2008), ЮРИСТ И ОБЩЕСТВЕНИК. Ро-

ден е на 17 май 1912 г. в Станимака (дн. Асеновград). Отказва се от медицината и се записва в единствения тогава Юридически факултет към СУ, където по-късно е преподавател по граждански процес, търговско и държавно право. Дълги години е заместник-директор и директор на Института по правни науки към БАН. Член е на Международната академия по процесуално право и на редица други европейски институции. През 1990 г. е председател на Централната избирателна комисия за VII Велико народно събрание, председател е на Конституционния съд от 1997 до 2000 г. Заемал е още длъжностите народен съдия, секретар на Кодификационния съвет на Министерството на правосъдието, член-кореспондент на Международната академия по сравнително право. Носител на два ордена "Стара планина".

Общество

Нагласност в ефир

Как разбира справедливостта
един бивш министър-председател?

Валенто ВАСИЛЕВ

Актуалната тема на деня за водещите медии е борбата с мафията и по-конкретно с нейния нов телевизионен епизод, наречен "ОКТОПОД". Упорито се опитват да ни внушат, че той няма начин да не е логичният втори епизод на предишния - "НАГЛИТЕ". Нещо повече. Явно има готов сценарий и за следващи епизоди. Вече очакваме с трепет как ще бъдат назовани следващите и се надяваме на по-съвършена режисура и още по-интригуващ актьорски състав...

По дефиниция "мафия" е организирана престъпност, осъществявана със съдействието на отделни представители на законодателната, изпълнителната и съдебната власт.

Може би затова преди време имаше опити да се убеждава обществото, че в България все още мафия няма. Щом няма, значи не търсете такива представители...

Днес вече открито се казва: да, мафия има!

Вероятно затова веднага скочиха видни представители и на законодателната, и на изпълнителната, и на съдебната власт да защитават самоотвержено започналия процес...

Забележете точно кои най-много подкрепят. Не някои избрани за пръв път в последното Народно събрание депутати, не някои пресни министри или току-що назначени от ВСС магистрати. Гласност се дава все на мастити политици от началото на прехода, които са били и в законодателната, и в изпълнителната власт, и в правоохранителните органи. Все едно, че тази мафия е възникнала след последните парламентарни избори някъде през есента на миналата година...

Да си дойдем на думата. Борбата с мафията и очакваните мероприятия. Поточно - очакваните съдебни процеси. Както се оказа - на думи.

Отсега възникват някои логични въпроси.

По нареждане на един бивш министър-председател един бивш министър е назначил секретен агент за борба срещу "ОКТОПОДА", за който с потрес научихме от една телевизионна изповед: "Защото тази битка, за която вие питате, която аз не съм спечелил, която всъщност доведе Симеон Сакскобургготски в страната и с една подготвена партия, която беше непосредствено продължение на "Мултигруп", защото тогава октоподът се казваше "Мултигруп", по наше време, пое властта в страната."

Първият въпрос към бившия министър-председател е: Ще потвърди ли под клетва пред съда, че е наредил да се назначи секретен агент, за да се бори срещу "Мултигруп"? И може ли това да е причината, поради теч на информация от МВР, за неговите секретни функции и специфични задачи, за стрелбата срещу него през лятото на 2002 година?

Логично след убийството на Илия Павлов през пролетта на 2003 година "Мултигруп" вече не можеше да бъде "ОКТОПОД". Или може би. Това цел ли е било на бившия министър-председател?

Вторият логичен въпрос е: След като се твърди, че "Октопод"-ът "Мултигруп" е довел на власт правителството на Симеон Сакскобургготски, разпадането на

тогавашния "ОКТОПОД" защо не свали правителството на Симеон Сакскобургготски, а то си изкара пълния мандат? Може би, защото беше в коалиция с ДПС, а както се вижда от горните твърдения, само НДСВ има нещо общо с "ОКТОПОД"-а... Не смята ли бившият министър-председател, че за публично изречението думи: "и с една подготвена партия, която беше непосредствено продължение на "Мултигруп", защото тогава октоподът се казваше "Мултигруп", НДСВ може да го даде под съд за клевета или най-малкото за уронване на престижа му? Мълчанието само би потвърдило твърдението...

Но да оставим на мира бившия министър-председател. Нека приеме въпросите ми като принос в започналата борба срещу мафията.

Няколко бивши министри на вътрешните работи също скоропостижно и дей-

Снимка Стоян ГРЕБЕНАРОВ

И това са изпълнения в ефир

но се включиха в новата борба срещу мафията (както разбрахме, старата борба я провалила прокуратурата). Защо бързат? Ако има ред, в предстоящия съдебен процес ще имат възможност да се изкажат, ако ги поканят като свидетели. А ако се стигне до закрит съдебен процес поради естеството на секретност на дейността, ще могат да си кажат всичко. И те, и пряко подчинените им генерали, полковници и подполковници, туктам майори от административните служби по оново време.

Единственото притеснително в цялата история е, че въпросното интервю имаше една цел - предстоящото заседание на Софийския апелативен съд на 18 февруари. Бившият министър-председател каза: "Това което трябва да стане в момента, е да се обърнем всички към съда и да му кажем така на този съд, защото той на 18 има ново изпитание..."

Водещ: Сега като гражданин говорите, не като политик, нали?

Иван Костов: Аз говоря сега като гражданин, като част от всички тези, които ги боли от престъпност в България. Да кажа на съда така - ние очакваме съдът да даде справедливост така, както я разбираме ние и както я разбират европейците, както я казват европейските посланици."

Добре, че водещият го подсети да се разграничи, иначе не му мърдаше обвинение за намеса в работата на съдебната власт.

И аз като вас, господин Костов, от много години очаквам справедливост от българския съд, но не като вас: "така, както я разбираме ние и както я разбират европейците, както я казват европейските посланици." Аз я очаквам така, както Конституцията и законите на Република България я дефинират! Иначе и ако не е така, ще продължават да ни управляват посланици, независимо дали са европейски, съветски или американски.

А съдът... пусна групата престъпници. Няма доказателства.

Боже, и ти уважаема съдебна система, пазете България от нейните политики!

Дянков го йде да горазруши България

Методи НИКОЛОВ

Само най-глупавите между нас още не могат да си отговорят на въпроса: Брюксел или Вашингтон вече 20 години ни внушават, че светът се бил глобализирал и следователно държавната машина вместо да помага, само пречи на развитието. Брюксел или Вашингтон бяха програмирали да се разделим с близкото си и далечно минало, да сринем държавата до основи и да затрием границите? Чий посланик да попитаме: как не се успокои, докато не видя и ракетите ни, нарязани на парчета, а като ги видя, усмивката му облиза дори ушите.

Всичко стана пред очите ни и се знае, осмислено е дори от децата ни, но не и от продадените наши политики и държавници, които са се обрели да служат не на България, а на чужди интереси. През тези позорни 20 години те изпълняват безропотно указанията на отвъдокеански господари, решили България и народът ѝ да бъдат обезличени, а страната - превърната в свободна територия. В списъка на рушителите на България в последно време заема достойно място и настоящият финансов министър Симеон Дянков. Послуши медии го представяха като умен и доказан човек, но не казаха как бе изпратен по предназначение и от кои Вашингтонски среди.

Сред първите му инициативи бе идеята да повиши цените на цигарите, алкохола (авторът на тези редове не пуши и не пие), цените на стоките, данъците, таксите, глобите, да скрати държавната администрация, училищата, учените и т.н. Прицели се баш в академията на науките, където вратите на научните центрове веднага трябвало да бъдат затворени и лабораториите - разпродадени. Така той разконспирира

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

целта на своята мисия. Сетне изуми икономистите по света и у нас, когато го чуваме да предлага да си дадем фискалния резерв от близо 10 милиада на разположение на американски търговски банки, а те да ни дават лихви! Като знаем как американски банки напоследък пукат като пуканки, то е като да пием една студена вода, да слезем по-дълбоко в пропастта и да изпъшкаме за последно. И всички започнахме да се питаме: абе, този наш американски зет за какви ни мисли, та все повтаря как семейството му било американско...

Същият този пишман финансист ни е и зам. министър-председател! Сигурно не му е лесно на г-н Борисов да съжителства програмно с този финансист, но как да му помогнем, ако той сам не си помогне, като е подарил върховната власт на господина Дянков? Не го ли направи, вицето утре ще предложи да плащаме за въздуха, който дишаме, и ще постави и данъчна добавка, която за новородените ще е най-малка. Ще се увеличава прогресивно с възрастта и за пенсионерите ще е най-висока.

Наистина не му е лесно на премиера да тушира странните изцепки на задокеанския пратеник, който със своите парични салтоморталета само подсилва икономическия хаос в страната и прави народа ни победен, гладен и бос. Е, за други господи Дянков е добре дошъл, разбира се. Но има и утре...

Така, като се шегувахме в приятелска компания по адрес на Дянков, едно от малките ни съседчета, което явно ни е слушало, предложи да се изчисли капацитетът на всеки бял дроб и по него да се определя размерът на таксата за ползване на въздух. Друго реши, че всеки човек трябва да бъде задължен да си купи въздухомер, както е с топломерите - от определена по закон фирма, да не би някой "чужд" нам бизнесмен да се нагуши. Детска му работа, г-н Дянков. Ама, като помисли човек - ще вземем да ви пратим децата в Министерския съвет - може да ви дадат още акъл какво би могло да се направи, за да излезем побързо от кризата и да оставим зад гърба си Швейцария, та да ни диша прахта, нали така?

2 лв. без ДДС

ДУМА

навършва

годиници

Ако сте родени на 4 април 1990 г., запишете се за участие в празника с SMS на кратък номер 1916

20 наши връстници ще бъдат избрани с жребий и включени в списъка с официалните гости на тържеството, което ще се състои на 26 април 2010 г.

Краен срок 31 март 2010 г.

Интервю

www.duma.bg

Проф. д-р Теню Пейчев:

Общинните ще са безправни

Световната банка ни наложи лош модел за ВиК дейностите, какъвто няма никъде, казва зам.-шефът на Българската асоциация по водите

Интервю на Янко ДОЛАПЧИЕВ

През юни 2009 г. бяха приети съществени изменения в Закона за водите - създадох се ВиК асоциации към областите, към които да преминат сегашните общински дружества. Общините ще имат 65% собственост, останалото - държавата. Ръководството обаче вече ще се осъществява от МРРБ.

Имаше готов Закон за ВиК, в изготвянето на който участвах и вашата асоциация. Трябваше само да се доработи малко и да влезе в парламента. Това обаче не стана при предишното управление. Взеха го, но сложиха само незначителна част от предложенията ни в Закона за водите.

Как ще коментирате идеята за водните асоциации?

Пълна недомислица. Решението бе взето от тесен кръг хора, които не питаха никого. Българската водна асоциация не участваше в обсъждането, тя бе против нововъведението. За такива решения е нужен екип от експерти. Защо са тези асоциации? МРРБ и сега ръководи ВиК фирмите. Големият проблем е, че всяко правителство слага свои хора да управляват областните дружества, никой не се интересува кадри ли са за тази дейност. Не ми е известен такъв модел на управление да се прилага в ЕС или други страни.

Министърът на регионалното развитие каза, че от 2011 г. ВиК секторът ще бъде даден на концесия на 100%. Хора от бранша го коментираха като изсилване, по света нямало такъв прецедент.

Думите му наистина бяха прибрзани. Ние имаме много добра школа и инженери по ВиК. Но у нас, като станат министри и зам.-министри, нещо им става - всичко знаят и всичко могат.

Трябва ли да бъдат създадени 27 водни асоциации в областните градове?

Трудно се работи с толкова фирми - колко голяма е България? Например в Англия има само 10 фирми по ВиК.

Как ще реагират общините на призива на Росен Плевнелиев да влязат във водните асоциации безропотно? Няма ли да има противоречие със Закона за местното самоуправление, тъй като се изземват техни права и собственост?

Неминуемо ще има недоволство. Учредят ли водните асоциации, общината вече не може да има влияние в тях. Само закон за ВиК може да реши проблемите на сектора. От 10-11 години настоявам за това. Законът за водите трябва да е рамков, а специални закони да уреждат ВиК сектора, хидроенергетиката и хидромелиорациите.

Ще бъде ли спазен срокът до края на март общините да представят в МРРБ списъци с дълготрайните материални активи на ВиК дружествата, за да се формират асоциациите?

Мисля, че няма да успеят. Защото за много съоръжения липсват например нотариални актове. Има и такива, които са финансирани от различни източници, нямат Акт 16 и не се знае на кого са.

Вярно ли е, че ЕК е искала концесиониране на водния сектор, за да се уеднакви собствеността на ВиК дружествата?

Не е вярно. Европа няма единно законодателство за ВиК сектора и скоро няма да има. Всяка държава сама се справя. Налице е разнообразие от форми на собственост и модели за управление. Промените в закона ги наложи Световната банка. Навремето имаше една държавна фирма - Стопанска дирекция ВиК, която обединяваше местните фирми. Общинско бе само софийското дружество. По този начин се постигаше единна цена на водата. През 1989 г. дирекцията бе закрыта, за да се приватизират дружествата. На никого не му мина през ума,

че водоснабдяването е обществена услуга и не трябва да се приватизира. После политиките осъзнаха грешката си, но духът от бутилката бе пуснат и някои общини набързо си направиха фирми. Преди две години на международна конференция в Лисабон изнесох доклад за опита в България. Много колеги, включително и американците, ме попитаха защо сме развалили такава добре действаща структура.

В Англия водните услуги са частни.

В Уелс също, но не и в Шотландия - там са държавни. В Англия обаче има много строго законодателство със специални закони за контрол. Концесионери има във Франция, Португалия, Испания и други страни. В Исландия обаче водата не се плаща. В Белград ВиК се държи от общинска фирма - там удържаха на натиска на Световната банка, която им предлагаше публично-частно партньорство. Годишно сърбите инвестират около 50 млн. евро собствени средства във ВиК инфраструктура.

Какъв е световният опит?

Фирмите са или само държавни, или само общински. Това, което е у нас, го няма никъде: смесени държавно-общински, та дори и няколко частни. Но това бе направено под натиск на Световната банка. Казаха: няма да ви дадем заем, ако не промените собствеността.

Имало ли е натиск за приватизация?

С тази цел преди 2001 г. готвеха за приватизация бургаското и пловдивското ВиК. След това обаче настъпиха политически промени и тя се размина.

Къде е най-разпространено концесионирането във водния сектор?

Концесиите са френско изобретение. Във Франция има две големи фирми, като срокът за концесиониране е 35 години. Но много концесии бяха развалени: в Буенос Айрес, Аржентина, например. Защо трябва да търсим концесионери, след като "Софийска вода" е лош пример. Целта на всяка една фирма е да печели - повече и по-бързо. Въпросът със "Софийска вода" дори стигна до антикорупционната комисия в парламента. Концесионерите предпочитат големите градове, преди всичко столичните. На България не са нужни концесии, а професионално компетентно управление на сектор ВиК.

Решението за отдаването на концесията е взето от СОС през ноември 1999 г. Според тогавашни източници лично премиерът Тони Блеър изпратил писмо до премиера Иван Костов, за да лобира в полза на концесионера.

От трите фирми: британската "Интернешънъл уотър", американската "Бехтел" и италианската "Едисон," нито една вече не е в концесията за софийската вода. Сега собственик на "Софийска вода" е британската "Юнайтид ютилитис", която с ЕБВР държат 75% от дружеството, 25% са на Столичната община.

Какво да се направи, за да сме сигурни, че ще получаваме качествени и прозрачни услуги във ВиК сектора?

Нужно е да са намали броят на дружествата, защото ВиК дейността има специфични особености: тя е най-големият естествен монопол в света - никой освен доставчика не може да прокарава други тръби; водата е жизнен

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

ТЕНЮ ПЕЙЧЕВ е специалист по водоснабдяване, канализация и пречистване на водите. Завършил е УАСГ, научната степен "доктор" е получил в Московския инженерно-строителен институт. Специализирал е в най-големите световни фирми по ВиК - SUEZ и VEOLIA. До 1998 г. е член на УС на международните асоциации IWA, EUREAU и EWA. Сега е зам.-председател на Българската асоциация по водите.

но- и социалнонеобходима; трябва да има социалната справедливост - не можеш да оставиш без вода бедния. Затова фирмите трябва да са изцяло публична собственост - държавна или общинска, но в никакъв случай смесени или частни.

Цената на водата, определяна от Държавния енергиен регулатор, зависи и от начина на добиването ѝ - гравитачен или чрез помпи, както е в Добруджа, затова често разликите в цените са значителни.

Цената трябва да е усреднена, да не бъде прекалено скъпа за сметка на региони, където има язовири и се добива по-лесно. Трябва да има солидарност - по-богатите общини да помагат на по-бедните. В ЕС има държави, в които не се търси печалба от ВиК фирмите или ако отчитат, тя трябва да се реинвестира в сектора. Грешка е, че фирмите ВиК от публични предприятия бяха преобразувани в търговски дружества. Както стана с болниците - да печелиш от болестите на хората?

Ще успеят ли общините да защитят собствеността си, когато влязат в новите водни асоциации?

Малките общини не разполагат с експерти, там е пълна скръб. Затова мнозина кметове са готови или да продадат ВиК фирмите, или да ги дадат на концесия. Общините, особено слабите, трябва да премислят дали да задържат тази дейност, след като никоя банка няма да им даде кредит за водна инфраструктура. Снабдяването с чиста вода е задължение най-вече на държавата. На световните конференции в Мексико и в Киото бе заявено: достъпът до питейна вода е свещено право на всеки човек. Предлагам това да влезе в Закона за водите, но не го приеха, макар че България няма никакъв проблем с водоснабдяването, то е на световно равнище - 98,8% от населението ползва централно водоснабдяване.

Това и на Запад го няма - само Франция и Швейцария са горе-долу като нас. На конференцията в Лисабон преди две години американският колега възкликна: Ами вие сте преди нас?!

Фирмите се оплакват от огромни течове и заради това надуват сметките ни.

Със загубите се спекулира. След като не се мери колко вода влиза в едно населено място, няма как да кажеш колко са загубите.

Цената на водата се определя от държавния регулатор, както и на електроенергията, на топлоенергията, на газа. Как виждате ролята му, ако имаше Закон за ВиК?

Моето становище, а и на Българската асоциация по водите е, че е недопустимо това да продължава. Проблемите на водното регулиране се различават от тези на енергийното най-малко заради инфраструктурите, технологичните особености и спецификата. Приоритетното значение в ДКЕВР има Законът за енергетиката, тя е силният сектор и всичко се подчинява на нея. Доказва го досегашната практика - в комисията преобладават експертите по енергетика за сметка на тези по водите. Това ограничава професионалната компетентност и капацитет на този орган по отношение на неговите функции относно водния сектор. България не се нуждае от подобен регулаторен орган.

Кой ще определя цената на водата?

Общините или държавата. В Люксембург цената на водата се утвърждава от министъра на вътрешните работи. Много се спекулира с ролята на регулатор - той е държавен орган, назначава го Министерският съвет. Какъв независим орган е тогава? Ролята на регулатор трябва да се изпълнява от МРРБ, МС и общините.

Спекулират с течовете, за да вдигат цената

На фокус

Държавата дължи милиони на пенсионерите

Президентът да внесе в НС меморандум за съответствие на политиката у нас с европейските социални документи

Никола НИКОВ

За сетен път в Европейската година на борбата с бедността и социалното изключване трябва да кажем истината за социално-икономическото положение на пенсионерите, носителите на познавателните традиции на народа ни.

От 1990 до 1996 г. номиналният размер на пенсиите на всички пенсионери беше намаляван постепенно, въпреки ръста на инфлацията, за да стигне със закон в края на 1996 г. едва 1/3 (една трета) от определения им размер през годините на тоталитаризма.

По този начин в края на 1996 г. редовите български пенсионери бяха насила превърнати в

най-големите
кредитори
на държавата

и ежегодно не им се доплащаха като пенсии за прослужено време и старост суми, надхвърлящи 2,5 млрд. лв., без да се смята инфлацията. Това облекчи държавния бюджет и спаси държавата от тотален банкрут през 1996-1997 г., а управляващата политическа класа - от народното възмездие. С една част от тези "спестени" от пенсиите средства (около 28 млрд. лв.) се формираха валутният резерв на страната и фискалният резерв на Министерството на финансите; друга част бе отстъпена на богатите "партийни бизнесмени" като данъчни облекчения (плосък подоходен данък - 10% и корпоративен данък - 10%), а трета част просто бе оставена да се разграби чрез източване на държавния и общински бюджети, толериране на контрабандата, на сивата икономика, на данъчните измами и ниското заплащане на наемния труд.

В средата на 2008 г. Висшият съвет на управляващата БСП прие Решение за работата с възрастните хора, в което се дава обективна оценка на тяхното социално-икономическо положение:

- "Положението на възрастните повече от 2 милиона български граждани над 60 години продължава да е много тежко и те са основната част от бедните в страната".

- "Пенсиите у нас изостават драстично от икономическото развитие на страната. БВП на глава от населението през 2007 г. е 120% спрямо 1989 г. (по паритет на покупателната способност на лева), а средната реална пенсия е под 60% спрямо същата година!"

Това е, независимо че републиката има финансово здраве, каквото тя не е имала през последните 30 години от 1979 г. насам и разполага с над 23 млрд. лв. финансови запаси! Към края на 2008 г. фискалният резерв се изчисляваше на 22 млрд. лв., а излишъкът в държавния бюджет към ноември 2006 г. бе 2 431 млн. лв. През този период (1997-2006) бяха приватизира-

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

ни производствени мощности за 30 млрд. лева, а в държавната хазна влязоха по документи само 2 млрд. лева. Независимо от всичко това, все още в България не съществуват пенсионен фонд със свое имущество, печеливши дейности и инвестиционно поле за влагане на неговите постъпления. Същевременно за трите европейски години на България - 2007, 2008 и 2009 г., на едрия печеливш български бизнес, който организира и управлява най-енергоемкото, най-трудо-

- Заетостта сред възрастните хора у нас е сред най-ниските в ЕС главно поради подходите в реформата и ограничаването на временната заетост и заетостта на ограничен работен ден, свързан с борбата с масовата безработица.

Световните финансови институции отчитат, че "бедността в България е все още твърде висока", а "икономическите успехи и икономическата стабилност", с които се гордеят българските правителства, "не са се отразили на стандарта

собни пазари, отговорност за което носят националните бизнесмени - организатори на производството, финансисти, търговци и предприемачи. Едва 56% от цялото население в България е заето в сферата на производството и услугите, докато средно за страните от ЕС този показател е 62%, а за САЩ - 68%. България е страната от Евросъюза с най-висок дял на "сивата икономика", най-ниска производителност на труда и най-ниско, бихме казали "несъразмерно ниско", заплащане на наемния труд, което обяснява обезлюдяването на страната,

Високия процент
трудова емиграция

и проблемите на трудовия пазар в България.

Ръководствата на българските политически партии, на професионалните съюзи и депутатите от българския парламент не се отнасят с необходимата сериозност към тези заплахи и досега не са направили политически анализ на обстоятелствата и причините, нито са оценили политически действията на техните носители, нито пък са подложили на цялостен задълбочен научен анализ икономическата политика на правителствата на прехода и последните данъчни реформи в светлината на световната криза.

В края на 2007 г. управляващите въведоха в България

„плосък данък“

върху общия доход в размер на 10%, което още повече засилва социалното разслоение и влошава драстично положението на възрастните хора. Веднага след въвеждането му започна ново увеличаване цените на основните хранителни стоки, на енергоносителите и на лекарствата - онези продукти, които съставляват основна-

та и съществена част от потребителската кошница на възрастните хора, чието увеличено потребление би могло да стимулира българското производство. А днес, в условията на световна криза и относително ниска инфлация, се забелязва рязко влошаване на качеството на стоките, предлагани на старите цени. Освен това въвеждането на "плосък данък" от 10% влиза в грубо противоречие с Конституцията на Република България, със заявените намерения в нейния преамбул:

"Ние, народните представители от Седмото Велико народно събрание, в стремежа си да изразим волята на българския народ, като обявяваме верността си към общочовешките ценности: свобода, мир, хуманизъм, равенство, справедливост и търпимост; като издигаме във върховен принцип правата на личността, нейното достойнство и сигурност; като съзнаваме неотменимия си дълг да пазим националното и държавното единство на България, прогласяваме своята решимост да създадем демократична правова и социална държава..."

Как са реализирани тези намерения, проличава от една проста съпоставка на покупателната способност на средната пенсия за 1990 г. и тази за 2007 г. в таблицата на НСИ, преведена към данните за 2009 г. В резултат на провежданата от всички държавни ръководства политика спрямо възрастните хора

българската
държава дължи

днес на своите пенсионирани за изминалите 18-20 години преход към пазарна икономика персонални суми от 20 000 до 62 000 лв.

Ние, пенсионерите на България, загубили вече вяра в способността на своите правителства да се обърнат с лице към нашите проблеми, отправяме към президента молба да насочи усилията на президентската институция в рамките на инициативата "Български дебати" към привличане потенциална на българската икономическа и политическа наука и активните общественици за проучване положението на възрастните хора на България. Настояваме президентът да внесе в НС за обсъждане МЕМОРАНДУМ за съответствието на социално-икономическата политика на българските правителства на Европейската социална харта, Парижката харта за Нова Европа, Стратегията от Лисабон и Резолюцията на ЕП от 23 март 2006 г. по демографските въпроси и солидарността между поколенията.

Ние се надяваме внасянето за обсъждане на Народното събрание подобен меморандум да окаже влияние върху бъдещата икономическа политика на правителството на ГЕРБ, което да структурира държавния бюджет в полза на големите обществени групи, а интересът на крупните българските предприемачи да се ориентира към наукоемко, високоефективно производство, а не към спекулативни сделки със земя, производствени мощности, работна сила и разпродажба на национален ресурс на безценица.

ПОКУПАТЕЛНА СПОСОБНОСТ на СРЕДНАТА ПЕНСИЯ
за 1990 г. (146 лв.) и за 2009 г. (200 лв.)

Стоки и услуги (мерна единица)	Средни цени за единица (лв.)		Покупателна способност		Намаление на покупателната способност, пъти
	1990	2009	1990	2009	
Хляб „Добруджа“ (кг.)	0,36	1,15	405	185	2,18
Кисело мляко (кг.)	0,46	1,75	317	114	2,78
Прясно мляко (л.)	0,33	1,20	442	166	2,66
Свинско месо (кг.)	5,38	7,50	27	26,66	1,01
Олио (л.)	1,52	2,80	96	70,42	1,36
Захар (кг.)	1,50	1,80	97	111,11	0,87
Билет гр. транспорт (брой)	0,06	0,80	2433	258	9,43
Електроенергия* (квтч.)	0,037	0,157	3946	1273	3,09
Течни горива отопл. (л.)	0,41	1,50	356	133,33	2,67
Дърва за отопл. (куб.м.)	20,40	60,00	7,1	3,33	2,12
Въглища за отопл. (т.)	30,00	160,00	4,9	1,25	3,93

* При съотношение на потребление дневна/нощна тарифа = 2:1
Източник: НСИ, Средни цени и купени количества основни хранителни и нехранителни стоки от домакинствата, 1990 и 2007 г., приведени към 2009г.

емкото и най-неконкурентното производство в ЕС, беше позволено да изнесе от страната и да превърне в недвижимости 60 млрд. лв. чиста печалба.

Какво показва
сравнението

на положението на възрастните хора у нас с това на техните колеги в Европа?

- Ние, българите, се пенсионираме на възраст по-ниска от европейците.

- Отделяната част от БВП (8,5% за 2004 г.) е най-ниската в ЕС, особено в стойностно изражение, поради най-ниския БВП на глава в целия ЕС.

на живот и не са достигнали големите социални групи". Големите социални групи, съставляващи 45% от населението, имат покупателна способност, която едва ги крепи на границата на оцеляването. Друга голяма част - около 30%, оценяват благодарение на валутните преводи (около 6 млрд. евро), които правят техните близки в трудова емиграция (1 500 000 души).

Заплаха за икономическата стабилност на държавата се явява ниската трудова заетост на населението, ниската производителност и ниското заплащане на труда, липсата на директен достъп до платежоспо-

Общество

www.duma.bg

Една от големите дати на XX век

Ялта - пътната карта на 50-годишния мир в Европа

Методи ГЕОРГИЕВ

Една от най-значителните дати на XX век, на Втората световна война и на Европа е конференцията на ръководителите на антихитлеристката коалиция Рузвелт, Чърчил и Сталин, състояла се от 4 до 11 февруари 1945 г. в Ялта, Крим. 65 години след събитието решенията на Ялта, които осигуриха 50-годишен мир в Европа, са обект на намръщени преценки, оспорване, подритване и ирония.

Антихитлеристката коалиция СССР, Великобритания и Съединените щати е най-големият военнополитически съюз между държави, съществувал някога. Колосална военна машина бе пусната в ход. Само в първа бойна линия войниците на съюзниците наброяваха общо 12 милиона, от които 8 млн. под знамената на Съветската армия. Чудовищният индустриален потенциал на САЩ за 12 месеца през 1943 г. удвои производствените си мощности и произведе 90 000 бойни самолета, а всеки 24 часа пускаше във вода три кораба.

На Техеранската конференция през декември 1943 г. тримата големи задружно удари

погребалната камбана за Хитлер

и онзи съвсем ясно чу 12-те удара. Само че зад метафората стоеше една по-друга действителност. Вярно, корпусът на фелдмаршал Ромел бе изтласкан от Северна Африка, но знамето на пречупения кръст продължаваше да се вее от Шпицберген до атинския Акропол и от Атлантическия океан до Полша.

На 6 юни 1944 г. английски, американски и канадски войски извършиха десант на френския атлантически бряг и родиха тъй дълго протакания Втори фронт. Първият фронт, олицетворяван от Съветската армия, протегнат на 2400 км и движен напред от споменатите 8 млн. войници, след кръвопролитни боеве прогони немските войски от Южна и Централна Русия, Украйна, Белорусия, Ленинград, та чак до Карелия. Маршал Толбухин се втурна в битка за освобождаване на Балканите. Армейската немска група "Егея" - 12 дивизии, дислоцирана по гръцките острови, съзря опасността от прерязване на пътищата за отстъпление. Светкавично бързо, но в боен ред немските войски поеха от Гърция към Унгария. А Унгария - съюзник на Хитлер, предостави територията си за изграждане на поредната отбранителна линия. Освобождаването на Полша, свързано с препятствия от политическо естество, завърши късно есента. Тъй или иначе войските на маршал Рокосовски в тежки боеве с дивизии на Хитлер достигнаха подстъпите на Източна Пруссия. Предстоеше битката за Германия.

Англичани и американци пробиха Атлантическия вал - система от укрепления на Вермахта по френското крайбрежие, и през август 1944 г. влязоха в Париж. В мемоарите си Уинстън Чърчил обрамчва с няколко прочувствени изречения картината: "Градът изпад-

на буквално в екстаз и се отдаде на невъздържани изяви от всякакъв род. Парижани започват да плюят немските военнопленници, демонстративно да влачат по улиците свои съграждани, сътрудничели с немците..."

...

Като идея - не като дата и място, конференцията в Ялта бе

замислена от тримата големи

още на срещата в Техеран. Идеята даваше израз на решимостта на Сталин, Рузвелт и Чърчил да извадят Германия практически от войната още през 1944 г. Успехите на Западния и особено на Източния фронт се виждаха с невъоръжено око и преговорите за нова конференция започват през септември. Всъщност тези преговори не са прекъсвали. Политическите проблеми с освобождението на Полша бяха къде-къде по-трудни, отколкото тяхното военно решение. През юли 1944 г. Съветската армия, в състава на която се сражаваше полската дивизия "Косцюшко", стигна до река Висла в очна връзка с полската столица. Стигна и бе стопи-

Чърчил и Рузвелт имаха допълнителни мотиви да настояват за неотложна нова среща със Сталин: съдбата на следвоенна Германия и на следвоенния мир трябваше да се реши преди приключване на военните действия. И не само декоративен смисъл имаше очакването чии войски ще влязат най-напред в Берлин. А войниците на Съветската армия, след като изкъртиха вратата на Източна Пруссия, се понесоха към Бер-

Дворецът "Ливадия", смятан за една от най-люксовите резиденции в Крим, където през 1945-а се е провела Ялтенската конференция

рана. И то не от хитлеристките войски, а от полското емигрантско правителство. Това "правителство" и неговият призрачен премиер Миколайчик "ръководеха" от британската столица по радиото Армия Крайова, едната от двете съперничащи си вътрешни групировки; съперничество за принос към освобождението на Полша. Въодушевен от собствените си представи за война, битки и сражения, без никакво съмнение подговорен от Чърчил, Миколайчик издаде нареждане по ефира за незабавно въстание на своите. Целта: да се елиминира Съветската армия от роля за освобождението на Варшава. Армия Крайова се вслуша в инструкциите на Лондон и въстанието начена. Неравната борба продължи повече от месец и завърши с гибелта на въстаниците. Чърчил посвещава цял раздел в мемоарите си на злополуката. Онасловил го е "Мъченичеството на Варшава". Защо ли? За да покрие със смокинови листа собствената си вина. Ялтенската конференция отдели много часове за бъдещето на Полша. Само че пролятата кръв не се измива. Чърчиловите непомерни амбиции за собствена кройка и шев на европейските следвоенни граници внушиха на протежето му Миколайчик фаталното нареждане за въстание. Останалото бе безмислената гибел на 200 000 поляци.

лин с енергията на едно неживдано дотогава цунами.

...

Далновидният Рузвелт тутакси прие мястото за среща: Крим! Честолюбие то отново скова Чърчил. Но тъй като Хитлер можеше да се срине неочаквано, Чърчил изпрати телеграма: "Съгласен с "Аргонавт" на 4 февруари в Крим." "Аргонавт" бе кодът, който Чърчил бе предложил като наименование на бъдещата среща. Сталин и Рузвелт оставиха това детинско забавление изцяло на Чърчил. Макар че след приключване на конференцията недоволният от резултатите й Уинстън промълви: "По-неподходящо място от Ялта не можеше да намерим дори да бяхме употребили 10 години за това..." Още по-късно същият Уинстън написа друго: "Аз, дъщеря ми Сара, г-н Идън, сър Александър Кадокан, сър Алън Брук, сър Андрю Кънингам, сър Чарли Потъл, фелдмаршал Александър, сър Арчибалд Кларк Кер, генерал Исмей и лорд Морън бяхме настанени в двореца на княз Воронцов..."

Британската и американската делегация наброяват нещо към 700 души. Главните действащи лица от САЩ са президентът Франклин Рузвелт, държавният секретар Едуард Стетиниус, Ейвърьл Хариман - посланик в Москва, адмирал Лий - шеф на личния военен щаб на президента, Джеймс

Бърнс - съветник на президента, Хари Хопкинс - "личният" външен министър на президента, и експертът по руските работи Чарлс Болън.

Съветската делегация се състои от И.В. Сталин, В.М. Молотов, зам.-министъра на външните работи А. Вишински и Ив. Майски, посланика на СССР в Лондон - В. Гусев, и 34-годишния Андрей Громико - посланик във Вашингтон.

Заседанията на конферен-

цията за следвоенното им устройство. И в двете държави съществуваша емигрантски (довоенни) правителства, както и правителства, създадени на воюващата територия по време на антифашистката борба. Проблемът "Полша" може да се разбере от следните редове на Чърчил: "След кратка почивка думата отново взема Сталин. Той каза, че добре избира британското правителство, за което Полша е въпрос на чест, но за Русия Полша е въпрос не само на чест, но и за сигурност; на чест, защото руснаците са имали многобройни конфликти с поляците и съветското правителство би желало да елиминира причините за тези конфликти; и на сигурност не защото Полша граничи с Русия, а защото в миналото Полша винаги е била коридорът, по който враговете на Русия са се домогвали до нея. През последните 30 години германците на два пъти са нападали Русия през Полша. Минавали са през нея, защото Полша е била слаба. Русия иска да види изграждането на една силна и могъща Полша, за да може веднъж завинаги да се затвори този коридор."

Имаше секретни договорености като например не по-късно от два-три месеца след капитулацията на Германия Съветският съюз да влезе във война с Япония. Това бе по настойчивата молба на Рузвелт.

65 години след Ялтенската конференция нейната светлина е исторически непомръкваща. На върха на своите 65 години тя е обект на късогледни преценки, оспорвания и ирония. Никога през последните три века Европа не е имала толкова продължителен мир. През 1989 г. принципите на Ялтенската конференция бяха обезсилени чрез подписите на Джордж Буш-баща и Михаил Горбачов. Горчивите плодове не закъсняха. Не говоря за кръвопролитията в Югославия и намесата на Европа в тях. Твърдя, че ако не бяха обезсилени Ялтенските споразумения, тероризмът нямаше да проникне в Европа и Щатите, а сградите на Световния търговски център в Ню Йорк щяха да си стоят все така величествени и импозантни. Джордж Буш-син нямаше да се осмели да нападне Ирак с клинцата, която последва от това.

...

Ако Ялтенските споразумения не бяха обезсилени след 50-годишен мир, България:

- Нямаше да бъде принудена в последващите две десетилетия да участва в три войни: Косово, Иран и Афганистан.

- Нямаше от 32-о място по социално и икономическо развитие между 200 страни - членки на ООН, да се срине на 60-70-о място.

- Щеше да е петролно шейхство на Балканите, бидейки разпределителна станция на течни горива и газ, идищи от изток и юг на път за Европа.

- Щеше да е и електроенергиен център на Балканите, като нямаше под диктат и изнудване да затваря блокове I, II, III и IV на "Козлодуй". Да не говорим, че отдавна щеше да е построена и АЕЦ "Белене", за да отпраща навътре и навън енергия в гигантски квоти.

цията се водят в двореца "Ливадия". За осем напрегнати дни се разглеждат и се решават голям брой въпроси от изключителна важност. Първият естествено е бъдещето на Германия. След разгрома на Хитлер Германия следва да се раздели на четири окупационни зони, всяка от които да бъде контролирана съответно от Съветския съюз, Великобритания, Съединените щати и Франция; ще се учреди Върховен съвет от посочените държави за съгласуване действията им по демилитаризиране и превръщане на Германия в миролюбива и демократична страна. Заклучително изказване прави И.В. Сталин: "Макар сега великите сили да са съюзници, не се знае дали след десет години или дори по-скоро, когато тримата ръководители напуснат политическата сцена и властта се поеме от едно ново,

непреживяло войната поколение

дали то ще съмее да запази постигнатото след толкова много жертви. Ние трябва да осигурим мир най-малко за 50 години напред..."

Утвърден бе проектът за международна организация за поддържане на мира и сигурността - бъдещата ООН; приети са основите за нейната работа: създаване на Съвет за сигурност, начини за вземане на решения, както и забранително гласуване, т.нар. вето, което направи ООН стожер на международния ред повече от шест десетилетия. Три месеца по-късно в Сан Франциско се събра конференцията, която изработи и прие член по член Устава на Организацията на обединените нации.

Приета бе и декларация за освобождението на Европа. Часове бяха посветени на Югославия и много часове на Пол-

Мога шантиклер

Летящите хотели - кеф за милиони

Любителите на приключения търсят необикновени изживявания в необикновени условия

Конкуренцията и кризата в туризма вървят ръка за ръка. И в същото време са предизвикателство, което изкушава предприемчивите в желанието им да задоволят потребностите и на най-преситените туристи. Днешният пътешественик не просто желае да лети и да отсяда в луксозни и екзотични хотели. Той търси приключение и уникално изживяване, съчетани с разкош и нестандартност. Съвременните

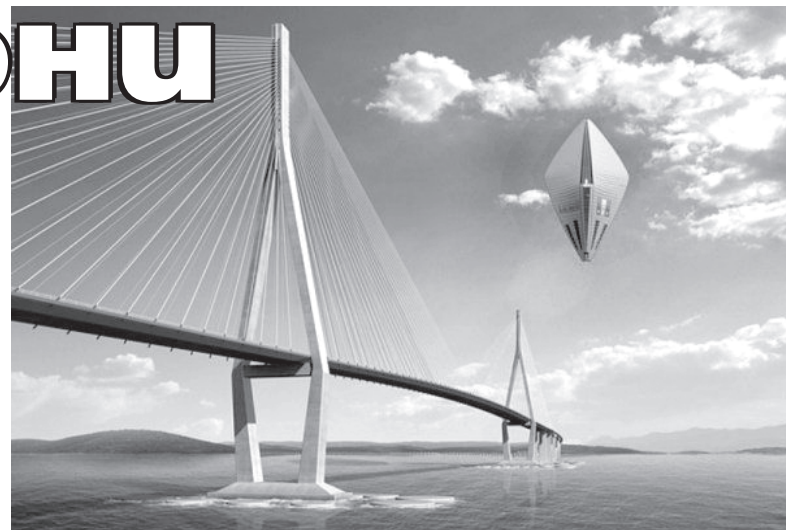
ресторанти. И всичко е последен писък на модата. В това време дирижабълът лети със средна скорост около 90 мили в час, на максимална височина около 3600 м. По пътя обаче Aircruise може да слиза до няколкостотин метра височина, ако има интересни обекти за разглеждане. Летящият луксхотел е висок 265 м, а товароподемността му е 396 т. Освен това е безшумен и не замърсява околната среда,

стояние до 9650 км със скорост 260 км/ч и максимална височина на полета 8000 м. На борда му ще има луксозни апартаменти, казина и ресторанти. Според президента и основател на компанията Игор Пастернак редица туристически фирми проявяват интерес към екзотичното летало.

Френският дизайнер Жан-Мари Масо е автор на проекта за дирижабъл-хотел с капацитет 40 пътници и 15 души обслужващ персонал. Дирижабълът носи името Mapped Cloud, а формата му наподобява кит белуга. Размерите на бялото чудовище са впечатляващи - вътрешен обем 520 хил. куб.м, дължина - 210 м, ширина - 82, и височина - 52 м. Предвидената максимална скорост е 170 км/ч. За удобство на пътуващите са планирани ресторант, библиотека, фитнес и спа център.

Своите инвеститори и милиони долари очакват още няколко проекта, които се опитват да сбъднат мечтата на всеки с приключенски дух. "Галактическият апартамент" е един от тях. Той ще има 22 стаи, всяка с размери 7 на 4 м, без прави линии или ъгли, но за сметка на това с огромни прозорци. Ресторантите, баровете, рецепцията и т.н. ще са разположени в различни капсули.

Проблемът с пренаселеността на планетата е ново предизвикателство, с което засега се сблъскват и архитектите на CSS Skywalker. Те вече работят над Genesis I. Комплексът ще се захранва със слънчеви панели, а отделните секции ще получават истин-

Новото чудо - на земята и в небето

ската си форма в открития Космос. Отделните модули или стаи ще позволяват до тях да се стига със совадки, а в бъдеще те ще се използват като база за звездни яхти и косми-

пятствия като технология и поддържащи системи, които трябва да се справят с екстремните условия в Космоса. Да не говорим за опасността от метеорити, за разрушаването на които на станцията трябва да бъдат монтирани сериозни оръжия.

Набиращият популярност космически туризъм дава хляб на проекти за строителство на лунни хотели. Най-смелият от тях предвижда осъществяване около 2050 г. Да обикаляш в орбита около Земята несъмнено ще бъде приятно, но представете си да отседнете в луксозен хотел на Луната и дори и да сте на 6-ия етаж само с един скок да се озовате на терасата на стаята си. Ако пък ви нападне някой извънземен, ще може да се превърнете в герой, спасявайки родната планета. Дизай-

Хеликоптер гигант предлага удоволствие и силни усещания за своите пътници

дизайнери и свръхмодерните технологии позволяват това.

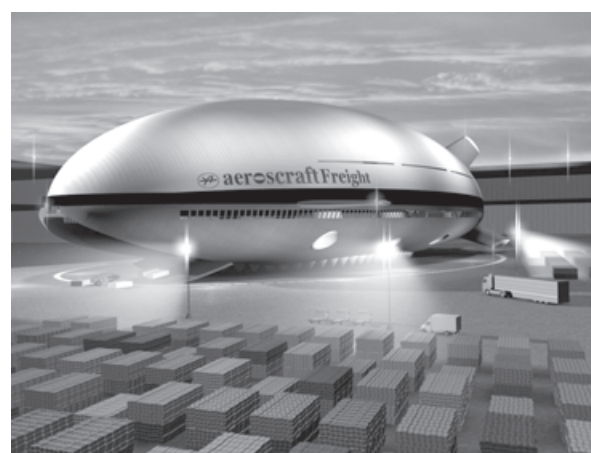
Неотдавна британски инженери построиха гигантски летящ хотел, който предлага невиджан лукс. Aircruise всъщност е дирижабъл с форма на хвърчило. Проектиран е от компанията "Сиймурплауъл" и може да транспортира 100 души от Лондон до Ню Йорк за 37 часа вместо за 7 като сегашните самолети. Маршрутът от Лос Анджелис до Шанхай се изминава за по-малко от четири дни.

По време на пътуването пътниците се радват на свръхлукс - футуристични спални и дневни, мезонети с остъклени подове, кафенета и

твърдят неговите създатели.

Преди десет месеца заявка за първенство в летящото хотелиерство направиха американци, представяйки огромния хеликоптер Mil V-12. Той е дълъг 41 и висок 13 м, товароподемността му е 106 т, а максималната скорост - 255 км/ч. Петзвездният летящ хотел е оборудван с 18 луксозни стаи, игрални зали, градина и всевъзможни екстри. Всяка стая разполага с кралско легло и мини бар, има дори и безплатен Wireless. US-компанията, построила чудото, вече има поръчка от арабски шейх. Helicopter е създаден на базата на руския Ми-12 от 1968 г.

Свой проект за петзвезден

Цепелин - пътешествие за няколко дни с пресипване

летящ хотел представи преди четири години и Worldwide Aeros. Той е хибрид между самолет и дирижабъл с товароподемност 400 т и размери колкото две футболни игрища. Летящият хотел ще се движи във въздуха с помощта на 14 млн. куб.м хелий, ще превозва 250 души на раз-

Кит във въздуха или... летящ хотел

ността на планетата е ново предизвикателство, с което засега се сблъскват и архитектите на CSS Skywalker. Те вече работят над Genesis I. Комплексът ще се захранва със слънчеви панели, а отделните секции ще получават истин-

чески разрушители. Параметрите на CSS Skywalker са впечатляващи - с обем от 1,5 млн. куб.м и маса от 100 т станцията ще има диаметър най-малко 30 м. На този етап концепцията за космически хотел се сблъсква с непреодолими пре-

нерът на Lunatic Hotel Ханс Юрген Ромбау от Ротердам е убеден, че проектът му на "чудовищна машина" е напълно изпълним. И защо не...

Страницата подготви
Ина МИХАЙЛОВА

Човеко божу, карай така, че да чуваш птичата песен!

Царят на автомобилата в Родопите и първопроходчик Георги Станчев е от майка роден шофьор и монтьор

Димитър КОЛЧЕВ

Известно е, че в Средните Родопи няма влак. И надали някога ще има, защото прокарването на жп линия ще струва по-скъпо, отколкото транспортирането на товари и пътници с камиони, автобуси и леки автомобили. Спомените ми от детството са как прославеният фойтонджия от Асеновград, прякоросван Курбетя, возеше по-богатите пътници до Бачковския манастир с луксозния си фойтон. По-надълбоко в планината не отиваше, защото не беше сигурен докде ще стигне в прахоляка и калта.

По-малко параличните пътници пътуваха и натам от Бачково, та и до Нареченските бани. Превозът беше с т.нар. брички - леки четирикопесни каручки, снабдени с ресори, пружини и чергило.

В продължение на две десетилетия и повече - от 1945-а до 1969 г., пътят от Асеновград до градчето Устово (сега квартал на Смолян) беше готов, ала неасфалтиран. На по-стръмните участъци бе постлан с валяран чакъл. До село Бачково и едноименния манастир - павиран. Средства за труд не бяха похарчени, защото трудоваци на редовна служба строиха пътя. Не помня колко бяха загиналите момчета...

Всеки, който разбира от пътно строителство, знае колко хиляди тона асфалт и квалифициран труд са потребни за 156-километровото трасе Асеновград - Устово. И каква мъчнотия е било по стотиците завои. И каква е борба била да се отбранява пътят, особено по завоите, от поройната в дъждовно време река Чая. И как

снегорони с волски впряг

са отървавали пътя от пресипите през зимата. Особено през откритата за ветровете седло-

Снимка за спомен пред автомобилата на Георги Станчев. От колата се вижда само част от едното колело (в средата)

буси до Чепеларе и Смолян, до Асеновград и Пловдив. А пък автобусите между смолянските квартали Устово, Райково и старата част на Смолян пътуват през 10-15 минути.

Най-престарелите родопчани си спомнят как на младини са подбивали нозе пеша или връз натоварени с дисаги мулета и коне по 2-3 дни до Асеновград и Пловдив - да откарат бичени дъски и дърва за огрев. А после да докарат - за още 2-3 дни - нагоре в родната планина брашно, газ, олио, платове, захар и разни "щървалоци" (деликатеси) за бакалничките. А жителите на село Левочево са ми казвали, че за торба мисирено (царевично)

брашно от Станимака (старото име на Асеновград) са протривали по чифт цървули шест дни надолу и нагоре...

Една жителка на село Момчиловци преди време ми разказваше как майка ѝ спастряла за манджите литър шарпан на месеца, а шекер на бухчи -

захар, давали на децата само на празници

"А ей зга младисе харчат ситната захар, кат'га да е пясък" - вайкаше се тази спечена от труд момчиловчанка.

Навярно малцина знаят откъде идва името на все по-разраствания се зимен и летен курорт Пампорово.

Някога, в мулешкия и конския родопски превоз, един Сивко, който притежавал двадесетина мулета и коне, отивал, натоварил кервена си, до Асеновград и обратно само за четири дни. Този своеобразен керванджия родоп-

Красота дивна, родопска

чани кръстили Пампора (нещо като влак). Та именно този Сивко с немалкото спечелени пари купил стотиците декари гори и ливади на живописното място високо в планината. Предвидил и умен човек бил Пампора...

• • •

Дойде ред да ви разкажа - пък и на посещаващите страната ни чужденци оттам, къде то още преди стотина години познават и железопътния, и автомобилния, и въздушния транспорт - какъв е бил транспортът преди 70 години в Среднородопието.

Околийското градче Девин, 1935 година. По пътя, откъм казармите, се чува моторно бутотене, изтъняващо в пресеклив вой, защото шофьорът е дал газ - след забавянето да мине хлътнатината на пътя.

Насядалите пред Бешировото кафене и сладкарничката на бай Щерю оставят масите си и възбудено наскочат. И съзират как из кълбото прахоляк се червенеет и

приближава шестнадесетместният „Фиат“

на Георги Станчев. Пристигането на омнибуса е голямо развлечение за девинчани. През целия път от Пловдив - през Асеновград, Чепеларе, Карабалкан и село Широка лъка, или по-пряко през Кричим и село Михалково, извехтелият автомобил е единственият, виждан от повечето девински жители. За тях това моторно возило е широкият свят с многото му измерения и чудеса. Повечето от тях люде не са посещавали по-далечните села в околията. Само неколцина администратори и банкови чиновници са пътували до Пловдив или София, как-

то и богатите бакалски търговци Гюрджеви и Бочукови.

Най-дълго е живял в столицата собственикът на червения автобус Георги Станчев, роден в родопското селце Дедево. Петнадесетгодишното момче обичало да слиза към полето и захласнато да гледа профучаващите влакове и рядко минаващите автомобили. Георги мечтаел да стане автомобилист. И с дълго събираните пари един ден момчето замисляло за София.

Георги се условил на работа в автороботилница "Итор" на италианеца Морени. Още в първите месеци собственикът се убедил, че чирачето ще стане добър монтьор и шофьор. Но от разговорите с юношата майсторът разбрал, че меракът на Георги бил да отиде и да работи в родната планина. Морени неведнъж споделял с Георги удивлението си, че младежът е готов да пренебрегне по-доб-

Кунерски празник в Родопите

рия си живот и къде по-високите си доходи в столицата и да се върне сред своите земляци сиромаси. Ала през седемте години обучение Георги

упорито пестял за своя кола

- със собствено кормило и четири колелета. Искал да помогне на земляците си, знаейки тяхната наказия по пътищата.

• • •

Лятото на 1924 г. По прашния път нагоре от Асеновград през живописното дефиле на река Чая пътува автомобил с пловдивски номер 126. На кормилото е взелият месец преди това отличното си свидетелство автомонтьор и шофьор, 22-годишният Георги Станчев. Кулпната от него товарна фиатка той е преустроил в микробус с 12 места. А подир четири часа от колата в Чепеларе слизат предоволните от бързия превоз пътници.

Около пристигналият автомобил често се трупали любопитни. Чудели се как тая арабае (каруца), нетеглена нито от волове, нито от коне, върви, а че и калабалък люде вози. Младежът отварял капака на мотора и обяснявал.

Тълпата го гледала с явено страхопочитание

Разбира се, скоро подир автороботилната тръгнали по родопските пътища с автомобилите си Гурко Тороманов, Георги Харитев, Коста Желев, Манол и Ангел Каръшеви.

- И макар че си отнемахме един-другиму пътниците - разказваше ми Георги Станчев, - и ние бяхме много отзивчиви помежду си. Случвало се е да застигна закъсал колега нагоре. Оставям пътниците си там, връщам се до Пловдив и донася

сям новичката резервна част. Та му и помагам да я постави вместо счупената.

Ала най-голямата беда за шофьорите били невероятно каплавите пътища. Често пъти - в дъжд, кал и сняг - непроходими.

Георги Станчев работил по направлението Пловдив - Асеновград - Чепеларе до пролетта на 1935 г. Тогава там била създадена професионална за друга в защита от непрофесионално регистрираните печалбари. Задругата купила два автобуса "Мерцедес". Пътуването в тях било с точно разписание и с точни цени на билетите.

А Георги Станчев отишъл да проправя своя си рейсова линия Пловдив - Девин. Или през много опасния път през Карабалкан и Широка лъка, или през Кричим - с. Михалково (с висайния мост над река Вьча) - Девин. Обичал човекът трудностите. В тях усещал силата си.

- Този път беше най-труднопроходимият - разказва ми бай Георги - все нещо го поправяха, все някоя пет-шесттонна скала ще се препречи отпреде ми... Ама и аз им бях майстор.

Винаги си носех по някой килограм възрв

Оставях колата с пътниците назад и разпущах пречката. Разчитвахме заедно с пътниците и... пак напред.

Георги Станчев имаше неизлечими спомени от някои прекеждия:

- Точно на моста над дерето Сребърница, вливащо се във Вьча, се повреди скоростната кутия - разказваше ми бай Георги. - А виждаш от снимката какво още стана... Пътниците? Те пеша къмто Девин... А пък аз си мисля, че сега, ако се зададе зад мен или насреща ми каруца или муле, натоварени няма как да минат... А то, да видиш късмет - до вечерта и на другия ден до обяд, докато с помощника поправим повредата, никой не се зададе.

Късметът на този упорит родопчанин свидетелства колко правдиво в ония години са наричали този край Новите земи, освободени от турско през Балканската война (1912-1913). А бащиното ни семейство напусна Девин през пролетта на 1937 г. С "платнарката" на бай Георги до Пловдив.

През 1940 г. Георги Станчев продал "омнибуса" и лека-

Снимка на АВТОРА

Когато "платнарката" веднъж закъсва заради повреда на скоростната кутия точно на моста над дерето на Сребърница, близо до река Вьча

та фиатка и

купил товарна камионетка

С нея откарвал към полето

дървен материал, а връщал товар с хранителни продукти и манифактура. Имало какво да дават тези родопчани на останалият отатък свят. Ала и те търсели благини за даването.

Широка лъка

Легендарната фиатка в борба с труднопроходимите пътища на Родопите

И четирите колела на неуморния труженик вършели това, което било по силите на човека зад кормилото. Не спалал той в сметката часовете, когато лежал под камионетката, за да се справи с някаква повреда.

- Бай Георги е от майка роден за шофьор - разказваше ми някогашният му помощник Стефан Карапетков. - И аз взех хляб в ръцете си от него. Този незабравим човек беше толкова услужлив за земляците си, та дори не само нарочно поръчана потребност ще донесе някому, че и костюм на по-непретенциозните ще донесе! Защото Пловдив за тези хора беше един недостижим свят... Случвало се е при по-опасните места на пътя пътниците да се свият уплашени. Ама бай Георги отвори уста, та запее с пълно гърло! И не спира, докато не запее всичките му пътници... Той най-дисциплинирано спазваше тогавашния правилник за движението: на открит път максималната скорост - 50 км в час, на завоите - до 15 км. В населените места да се затварят клапите за изгорелите газове и да не се пръскат с кал минавачите...

Явно е, че поколението на Георги Станчев може да завидва на днешното заради изумителната техника и скорости. Ала и ние можем да завидим на етиката на бай-Георгиевото поколение. През Отечествена-та война Георги Станчев

кръстоса обстрелваните пътища

и се върна в Родопите. И още осем години работи по пътищата, докато дойде последният, пенсионният етап на този безукорен труженик, а именно като шофьор на линейката на Широколъшката болница. Така стана навярно, защото в чудесното село израсна челядта му. А може би съдбата бе отредила на добрия човек това последно кормило на хуманността.

Последното ми виждане с бай Георги беше в Пловдив, край къщата, която бе построил за семейството си. Беше на 72 години.

- Днешните млади са за чудене - каза той смеещом. - Къде са се запътили със 100 и повече километра в час?! Абе човеко божу, карай така, че да чуваш птичата песен край пътя, а че и да се любуваш на природата вляво и вдясно... Та нали родината ни е така хубава...

Моя шеф Все го няма

На пръв поглед няма нищо похубаво, когато шефът все го няма в офиса. Няма кой да наднича през рамото ти и през десет минути да пита: “Какво правиш?” От друга страна, не е лесно да поемете отговорност за някакво важно решение, когато нямате никаква представа какво мисли шефът по въпроса. А и великите постижения на трудовия фронт минават незабелязани, лишени от пряко ръководство.

Нещата в работата стават още по-объркани, когато и вие самият сте някакъв началник. Налага се да лавирате “между чука и наковалнята” - между своите подчинени и най-големия шеф, който по една случайност непрекъснато отсъства.

Гореописаните проблеми не са ви чужди и от опит знаете, какво е да работите, когато шефът непрекъснато се намира в движение, командировки, семинари, срещи?

Как да улесним живота и да си спестим някои неприятности:

Комуникация

Повечето началници се оплакват, че когато те са на път, все не могат да се свържат по телефона със своите подчинени. За тях пък този проблем е още по-актуален. Разбира се, че мобилният телефон значително улеснява комуникацията с любимия ви началник, но какво да правите, ако слушалката упорито отговаря, че “абонатът в момента е недостъпен”?

Съществуват няколко начина да направите комуникация с пътуващия началник ефективна:

Направете обажданията на своя началник с “приоритет номер едно”. Обаждайте се на всяко негово позвъняване

незабавно и помолете колегите и подчинените си да ви викат веднага, когато той се обаждат на стационарния телефон.

Ако по някаква важна причина не можете да се обадите на шефа си веднага, разберете се с него, той да ви оставя съобщения на телефонния секретар, гласовата поща или да предава съобщенията си на служител, а, вдигнал слушалката. В случаите, когато началникът трябва да ви съобщи нещо поверително, но не можете да му се обадите на мобилния телефон, помолете го той да остави някакъв временен телефон за връзка, на който бихте могли да му се обадите в рамките на следващите 10-20 минути.

Разделяйте служебните си и личните си телефони. Служебният телефон трябва да се ползва само за връзка с шефа, с колегите по работа и хората, свързани с изпълнението на служебни задължения. Не давайте този номер на роднините си, приятелите и познатите. Връзката с тях трябва да се осъществява чрез личния ви телефон.

Носете със себе си мобилния телефон навсякъде през работното си време. Ако имате важна среща и не искате някой да ви притеснява, изключете звука на апарата, но не забравяйте да поглеждате, дали не сте пропуснали важно обаждане.

Някои основни правила

Спазвайте границите на своите задължения

Как да работя без зоркото му ръководство?

Когато шефът отсъства, вашите колеги и подчинени могат да останат с впечатлението, че имате повече свободно време. Разбира се, че ще се намерят доста мераклии да ви прехвърлят

Не делник

част от задачите си, мислейки, че не сте натоварени. Как бихте могли да се справите с тази ситуация?

Спазвайте стриктно работното си време. Не пропускайте задачите от работния си график и не давайте да го правят подчинените ви, ако имате такива.

Внимавайте какви решения вземате по въпросите, за които шефът ви е прехвърлил своите пълномощия. Не се подвеждайте да правите “добрини” на своите колеги, когато замествате началника си. Не бива след връщането си той да завари някакви непоправими ситуации, в които никога не би изпаднал сам, ако не е отсъствал.

Приемайте важните нареждания и задачи само от началника си. Дори ако някой идва при вас и казва, че шефът е помолил този “някой” да ви предаде да направите нещо. Дори това наистина да е така, шефът ви най-вероятно е предвидително да ви предупреди, кой ще го замества и ще ви възлага задачи и съответно ще носи отговорност за това. Ако лично вие замествате началника си, той изрично трябва да го каже на вас и на вашите колеги или да подпише заповед, ако смята да отсъства по-дълго време.

Ако позволите всеки ваш колега и по-висшестоящ ръководител да ви възлага задачи, без да има пълномощия за това, ще работите хаотично и най-накрая ще направите някаква грешка. Познате кой ще бъде отговорен за това?

Контролирайте себе си

Когато няма човек, който ви наблюдава през целия ви работен ден, лесно е да се отпуснете и да пилеете работното си време. Контролирайте себе си и действайте като професионалист. По този начин няма да занемарите своите работни задължения, а и няма да се притеснявате някакъв “доброжелател” после да изпее на началника ви, че сте си правили обедни почивки от по два часа, а останалото време сте прекарвали, водейки лични разговори по служебния телефон.

Бъдете отговорни и предвидливи, тогава няма да се притеснявате, че шефа го няма!

Не ви свърта Вкъщи?

Дали пък това не е нещо като „диагноза”

Едноседмично пътуване едва ли ще ни извади от състоянието на хроничен стрес. В подобна ситуация човек се нуждае от продължително пътуване. Човекът трябва да се лиши от всекидневното си обкръжение и комфорт и да рискува - да си отправи предизвикателство към самия себе си.

Търсене на новото

Този фактор подтиква към екзотични пътешествия състоятелните хора. Колкото по-голям е постигнатият от тях успех, от толкова повече нови впечатления те се нуждаят.

Бягство от реалността

Алпинистите и другите хора, които са склонни към екстремни спортове, живеят истински само в минутите, когато се изкачват по планините или пресичат океана. А след това дълги месеци отново се готвят за следващото си пътуване.

Нужда от престиж

Понякога човек се движи не от интереса или удоволствието, а от потребността да се самоутвърди: Аз мога да си позволя това, което не е достъпно за другите. Това също е състояние, подобно на невроза. Зрелият човек не трябва нищо да си доказва, нито да демонстрира своите способности.

Домошарите

Ако човек изпадне в другата крайност, нищо не е в състояние да го изведе от дома. Често в основата на нежеланието за пътуване е страхът от новото.

Този страх се формира в повечето случаи още преди раждането. Този страх може да се преодолее. Най-доброто лекарство е по-честото пребиваване на непознати места, разходките, размишленията за видяното.

Опитайте се да бъдете отново дете: нали децата не се страхуват от новото и обожават да пътуват. Всички страхове и фобии от височина, самолет, затворено пространство могат да се лекуват!

Някои от нас са заклетите домошари, а други - страстни авантюристи или поне любители на дългите разходки през уикенда. Психолозите смятат, че “страстта ни към промяна на мястото” е генетично заложена у всеки човек, но просто се проявява в различни ситуации и в различна степен.

Странници и ленивци

Според една от психологичните методики всички хора могат условно да се разделят на два типа: “човек на възможностите” и “човек на процедурата”. И едните, и другите са по около 40 на сто. Останалите 20 процента са смесица от двата типа.

Първите са хора на действието. Тях смело можеш да изпратиш където и да било, за каквото и да било и те ще направят и намерят всичко с голямо удоволствие. На тези хора психологически е противопоказна работата с точно определени задължения и график.

Човекът на възможностите винаги иска да търси, да твори. Промените са му жизнено необходими. Той не може да почива две години подред на едно и също

място - без развитие и нова информация, той усеща завладяваща го скука и липса на комфорт.

Човекът на процедурата се чувства най-удобно точно когато е с ясно определени граници и срокове. Той е склонен към постоянство, с лекота “работи от 9 до 6” и предпочита да си почива на вилата, където всичко му познато и удобно, отколкото да пътува до някакво непознато място.

Понякога страстни пътешественици стават хора, които не са предразположени към това. В такива случаи те са движени от следните фактори:

Страхът, че животът приключва, а си успял да видиш толкова малко

Той е характерен повече за хората на зряла възраст, които се опитват да наваксат пропуснатото. Извършва се преоценка на действителността.

Особено силен стрес

Промяната на обстановката и събеседването с непознати спътници ни отвлича от неприятните емоции и ни помага да видим проблема в нова светлина.

Развенчани са няколко мита за

Вспециално свое предаване телевизионният канал abc News подложи на проверка някои твърдения, отнасящи се до здравето на човека. Двама от участниците в предаването - експертът по дълголетие Майкъл Ройзен и кардиохирургът Мехмет Оз, автори на бестселъра "You: The Owner's Manual", опровергаха няколко популярни схващания, като или ги отхвърлиха напълно или посочиха грешки при тълкуването им:

Влошаването на паметта е неизбежно

Много хора вярват в едно остаряло научно мнение - че човек използва около 10 на сто от възможностите на главния си мозък. Това обаче не е вярно - ние използваме целия си мозък, но не през цялото време.

Затова е важно той да бъде трениран. Подобно на мускулите в тялото, при редовно упражняване в мозъка се образуват нови връзки между невроните. Според някои данни, ако човек всеки ден отдели по един час например да решава кръстословици или да играе на компютър, мозъкът му в крайна сметка ще се запази 10 години "по-млад", отколкото е в действителност. Има и още едно невярно твърдение - че големината на мозъка има отношение към умствените способности на човека. И най-често давания пример в това отношение е Айнщайн, чийто мозък дори е бил малко под средностатистическия.

Обмяната на организма и употребата на алкохол

Колкото по-бавна е обмяната на веществата, толкова по-пълнен е човек. Често се среща твърдението, че слабите хора един вид са спечелили от "лотарията на живота", защото могат да ядат каквото и колкото си поискат, без това да се отрази на теглото им.

Дори това да беше вярно, а не е, нямаше да има нищо общо със скоростта на обмяна на веществата. Напротив - научно е доказано, че при много хора с тегло над нормата тази обмяна протича по-ускорено.

Проблемът всъщност идва от това, че пълният човек е по-склонен към заседнал образ на живот.

А иначе най-простото нещо е да ускори метаболизма си - доказано е, че дори само едно ставане от стола води до увеличаването му с 40 процента.

Мъжете могат да изпият повече алкохол от жените. Да, това е вярно. Мъжкият организъм е по-приспособен биологически към алкохола. Това обаче не се дължи на по-големия ръст и тегло на мъжкия пол, а в това, че в стомаха на мъжете има повече от ензима, който пряко участва в разграждането на алкохола. Затова и само половината от алкохола, изпит от мъжа,

здравословния начин на живот

попада в неговата кръв.

Марихуаната увеличава апетита

И това е вярно. Особено по отношение на сладката, бърза за усвояване храна. По химичен път този наркотик наистина действа възбуждащо на усещането за глад, но какво от това?! Отрицателните страни на марихуаната са много повече. Иначе специалистите вече разработват вещества, които действат обратно, т.е. потискат усещането за глад, като действат на същите рецептори, на които и марихуаната, но в обратна посока. Най-обещаващото от тези съединения засега като че ли е римонабанта - суперхапче за отслабване, получено върху основата на марихуана.

Слънцезащитният крем напълно

предпазва от рак на кожата. Да, той намалява вероятността да се развие този вид рак, но не предпазва изцяло от него. Този специфичен тип козметика е ефективен в една посока - да предпазва кожата от вредните ултравиолетови лъчи. Но ако е доказано, че слънцезащитните кремове предпазват от UVB-лъчите, които са в по-късия диапазон, все още липсва методика, по която да се докаже ясно, че те предпазват и от по-дългите UVA-лъчи. Независимо че на много опаковки производителите пишат и това.

Три са най-разпространените съединения, които могат да намалят (не да премахнат!) вредата от UVA-лъчите - цинкови оксид, титан диоксидът и авобензонът. Затова е добре, ако използвате слънцезащитна козметика, тя да съдържа поне първите две вещества.

Слънцето състарява най-много

Прието е да се смята, че именно слънцето е главен виновник за появата на ранните бръчки. Само че всички изследвания показват, че главна причина за стареенето е стресът. Именно той способства за появата на сърдечносъдови заболявания, инсулт, рак, отслабване на паметта и имунитета.

Не всеки стрес обаче е вреден. Най-опасни за здравето са т.нар. висящи, нерешени проблеми, чието решение човек непрекъснато отлага.

Стресът например от повреда на автомобила или друго конкретно събитие е далеч по-малко вреден от важни събития, които променят живота, като загубата на близък човек или работа.

Много спорт - много здраве

Да - спортът е здраве, но в определен смисъл и в определено количество. Не е вярна максимата, че колкото повече спортуваме, толкова по-здрави ще бъдем - прекомерната физическа активност може да бъде също толкова вредна, колкото е и недостигът на такава.

Прекаляването със спорта може да увреди мускулите, костите, ставите. Ако спортувате повече от 2 часа дневно, може да си създадете маса здравни проблеми - хронична умора, лош сън, често главоболие, депресия, различни заболявания на стомаха и червата, липса на сексуално желание, нарушения в менструалния цикъл. Ако искате да спортувате, специалистите препоръчват да не е по-дълго от 30 минути три пъти седмично. Същата полза обаче бихте имали и от половин час разходка всеки ден.

Може да се гуша и неправилно

Според последните изследвания правилното и дълбоко дишане е по-важно, отколкото се смяташе преди. По-малко от 10 на сто от хората знаят какво значи дълбоко дишане. Останалите погрешно са научени, че при него се активизират само белите дробове. Само че това не е вярно. Главното при дълбокото дишане е да се активизира коремът. Поемете дълбоко дъх и изпъчете корема. Така диафрагмата ще слезе надолу и въздухът ще навлезе максимално дълбоко в дробовете. При издишането обратно - глътнете корема, за да може диафрагмата да се вдигне и да изтика поетия въздух. Да живеем така, както ни подсказва собственият ни организъм, май се оказва по-добре и по-полезно, отколкото "здравословния начин на живот", който ни напращат отвън!

Зеленият чай и „азиатският парадокс“

ВАзия, където пушенето е широко разпространено, статистиката отчита, че хората относително рядко боледуват от рак или сърдечносъдови заболявания. Учените обясняват това с факта, че азиатците пият много чай, особено зелен.

Според една от теориите антиоксидантът епихалокатехин галат (ЕХКГ), съдържащ се в зеления чай, предотвратява окисляването на липопротеините с ниска плътност, което играе важна роля в патогенезата на атеросклерозата. Освен това той намалява агрегацията на тромбоцитите, регулира нивото на липиди и способства за пролиферацията и преместването на гладкомускулните клетки. Всички тези фактори възпрепятстват развитието на сърдечносъдови заболявания.

Според други данни ЕХКГ предотвратява растежа на някои ракови образувания, подобрява работата на стомашно-чревния тракт, усвояването на алкохола, работата на бъбреците, черния дроб и задстомашната жлеза, защитава кожата и очите. В традиционната азиатска медицина напитката се използва за лечение и профилактика на алергии, диабет, вирусни и бактериални инфекции, кариес и за подобряване на психическата и нервната система.

Има достатъчно доказателства за това, че зеленият чай намаля-

ва риска от възникване на много хронични заболявания.

А отказването от тютюнопушенето е най-малкото, което можете да направите за предотвратяване на сърдечносъдовите заболявания и рака. Ето защо препоръчваме на правителството в България с промените на закона и по-либералния режим за тютюнопушене на обществени места да въведе изискване в заведенията, където се пуши, на всека изпушена цигара задължително да се пие зелен чай.

Негоспиване = нерешителни и неработоспособни

Най-силно Влияе липсата на гостатъчно сън върху жените

Увеличаването на часовете сън през нощта прави хората по-решителни и уверени. Колко спим, е от значение! Дори да изглеждате лениви или егоистични, ако всяка вечер в десет си лягате и заспите, това в крайна сметка е полезно за вас - добре наспалият се човек започва деня с положителна нагласа, подхожда по-решително и уверено към задачите си. По статистика около една трета от възрастните изпитват значителни проблеми със съня и между 10 и 15 на сто страдат от безсъние. То пък се свързва с депресията, защото лошото настроение е един от значителните фактори и за безсънието, и за депресивните състояния. Особено силно се отразява недоспиването на жените. Съвременната жена нерядко жертва съня си в името на работата и развлеченията, без да си дава сметка, че това всъщност има обратен ефект - дефицитът на сън ни прави неработоспособни и потиснати.

Булевард подготви ГЕРГАНА АЛЕКСОВА

Мутра си кара мерцедеса и на един светофар го среща един с трабант и му чука на прозореца:

- Какво има? - пита мутрата.

- Ще ми препечеш ли филийките на тостера ти, че моя се развали? - го пита този от трабанта.

- Ама аз нямам тостер!

- Е защо ти е тогава мерцедес, като нямаш тостер?

Оня се ядосва и си купува тостер. Пак се срещат двамата на светофара и пак този от трабанта му чука на прозореца:

- Ще ми стоплиш ли супата, че ми се е развалила микровълновата печка?

- Ама аз нямам микровълнова печка! - му отвръща мутрата.

- Е защо ти е тогава мерцедес, като нямаш микровълнова печка?

Тогава мутрата се ядосва и си купува всякакви уреди. Срещат се пак двамата на светофара, но този път мутрата чука на прозореца на този от трабанта. Човекът се показва:

- Какво искаш?

- Няма ли да ме помолиш за нещо? - го пита мутрата.

- Ееее! За това ли ме изкара от банята? - се възмущава човекът с трабанта...

Рано сутрин, разтревожена мутра звъни на своя шеф по мобифона и пита:

- Шефе, нощеска сънувах, че съм картоф. Какво значи тва, бе?

Шефът:

- Лоша работа, Тиква. Или ще те закопаят наесен, или ще те приберат напролет.

Съпругата на сър Джон го напуска.

На третия ден в дома на лорда се звъни. Отваря слугата.

- О, вие се връщате, госпожо! - казва той. - А пък аз си помислих, че е дошъл още някой, за да поднесе поздравления на лорда...

В антикварния магазин показват на сър Джон антична ваза. Лордът учтиво изслушва разясненията за произхода, историята и мястото, където е откритата вазата, и накрая казва:

- Много интересно! Забележително! А колко литра уиски може да побере?

Слуга казва на съседа на своя господар:

- Мистър Джонс ви поздравява и ви съобщава, че е застрелял кучето си, което със своя лай не ви е давало да

спите.

- Признателен съм на мистър Джонс. Попитайте го още ще бъде ли така любезен да отрови жена си или поне да подпали пианото й?

Сър Джон вика на слугата си:

- Том, искам гореща вана!

- Сега сър, веднага я освобождавам!

- Тате, защо учителката ми каза, че крушата не пада далече от дървото?

- Да не си я оципал и ти за задника?

По време на проверка войниците се оплакват:

- В чорбата има камъчета!

- Що за оплаквания? - сопва се капитанът. - Вие сте тук, за да служите на родината!

- Да, но не за да я ядем...

В едно купе във влака седи пийнал мъж. На всяка гара поглежда през прозореца и вика: "О, ужас!" Един от пътниците го попитал:

- Защо непрекъснато повтаряте "Ужас"?

- С всяка нова гара, все повече се убеждавам, че съм сбъркал влака.

- Какво е "икономическа реформа" в България?

- Представи си, че са ти свалили якето, дали са ти в замяна фланелка и ти казват: "Честито палто!"

Двама шофьори си говорят:

- Ей, мамка им на тия катаджии!

- Защо?

- Абе все се заяждат, все да те глобят за нещо... Вчера като ме подхванаха - защо съм карал без аптечка. И със зацапани номера. Пийнал. На заден. На червено. В обратната лента...

- Извинете, но съм ви извадил здравия зъб. Ще се наложи да извадя и болния.

- Нищо-нищо. Добре, че не сте очен лекар!

- Господин капитан, вие вече двайсет години плувате по морета и океани. Не ви ли се е случвало да видите морско чудовище, воден змей или друг призрак?

- Не, госпожо, аз съм въздържател.

Срещат се двама. Единият се оплаква:

- Жена ми ми съсипа живота. И да дишам не ми дава!

- А пък моята наопа-

ки. Щом се прибера вкъщи, и веднага вика: "Я ми дъхни!"

Жена към любовника си:

- Хайде бързо влизай в гардероба!

- Ще се задуша там!

- Бързо, бързо! Още никой не се е задушил там!

Двама съседни си говорят:

- Гошо, дето е до нас, миналата седмица пак е варил ракия!

- Защо така мислиш?

- Неговите зайци пак набиха моята немска

жената пак го пита:

- А сега какво ти се иска?

- Да си сваля ските...

Двама овчари си говорят:

- Ох, вчера белязвах животните. Направо грохнах!

- От какво, бе, ти имаш само десет овце?

- Да, а трите кошеря пчели къде ги забравяш?

Седи си вълкът в гората и по едно време гледа - иззад един храст се задава Червената щапчица. Скача зад храста, а оттам се чуват

да ти кажа тази вечер да ходиш из хола по чорапи, без чехли.

- Защо?

- Изгубила някаква игла и иска да я намериш.

В началото на Втората световна война командирът на един гарнизон в Африка получава съобщение: "Обявена е война. Арестувайте всички врагове при вас." След седмица командирът докладва: "Заповедта е изпълнена. Арестувахме трима белгийци, двама немци, петима американци. Съобщете срочно с кого воюваме."

Двама българи отиват в Египет. Разбира се, влизат и в Хеопсвата пирамида. В нея обаче е адски задух и колкото по-навътре влизат, толкова по-задушно става... Накая единият вече не издържа и вика на другия:

- Не мога повече, много задушно тука, аре пиши на стената "Тук беше Пешо" и да излизаме!

- Скъпи, нали очите ми са сини като небето?

- Ъхъ.

- И устните ми са алени като рози!

- Ъхъ.

- Колко обичам, като ми говориш такива нежни, поетични неща!

Съобщение по радиоуредбата в голям магазин:

- До човека, изгубил златен часовник, съобщаваме: седем и половина е.

Обява:

Пернишкото метро търси машинисти, продавачи на билети, контролори, релси, моториси, вагони...

И голям тунел под земята!!!

Младеж отива при сексолога и се жалва, че наскоро се е оженил, а нищо не се получава с младата му жена. Докторът иска да обясни какво правят точно в леглото. Пациентът обяснява, че лежи на дясната си страна и нищо не става. Докторът:

- Легнете тогава на лявата си страна?

- Какво? С лице към мама???

В кабинета на директора на цирка влиза един човек:

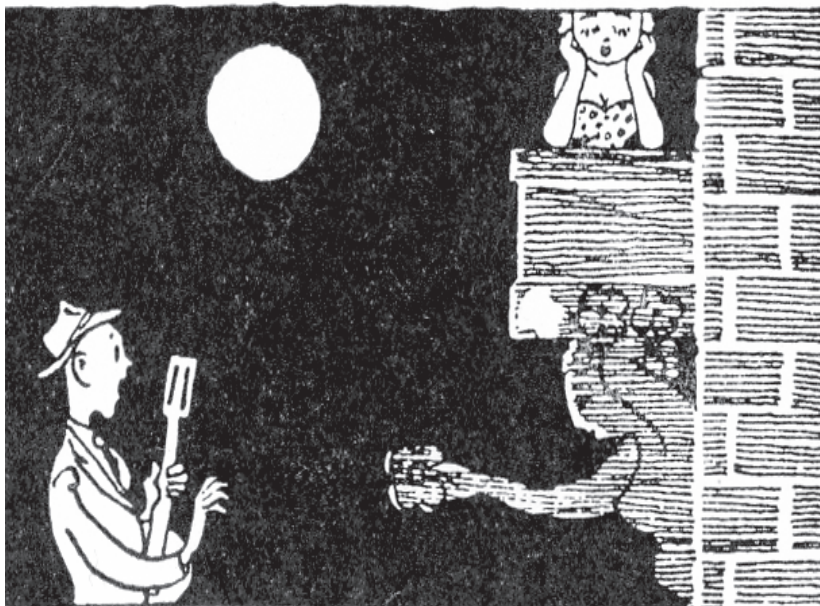
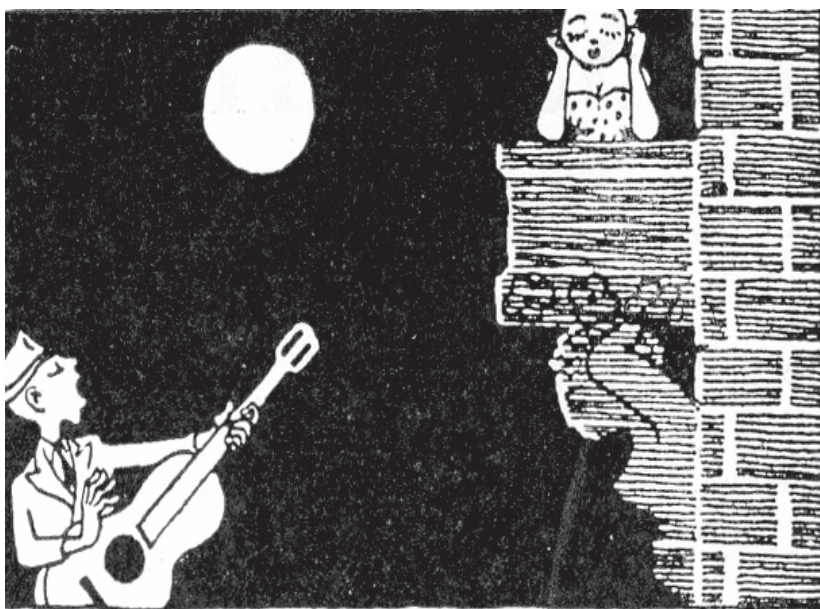
- Добър ден, идвам да видя дали ще се намери работа за мене?

- Имате ли някакъв талант?

- Мога да имитирам птици перфектно. Директорът помислил

Еврокласици

ЕВГЕНИЙ ГУРОВ - РУСИЯ

овчарка.

Аптекар към малко момиченце:

- Ето лекарството за баща ти. Преди да му го дадеш, го раздрусай добре!

- Не мога, чичко, баща ми тежи сто килограма!

Чукча се прибира след двуседмичен изнурителен лов на елени в тундрата. Жена му припряно се суети около него и го пита:

- Какво? Гладен ли си? Да ти сложа да ядеш?

- Добре!

- Нахранила го.

- А сега, сигурно си жаден, искаш ли да пиеш?

- Добре.

- Напоила го.

- Уморен си, но сигурно ме искаш?

Правили любов и

три изстрела. Излиза вълкът целият в кръв и казва:

- Е, к'ъв е тоя късмет, бе?! Тая седмица за трети път попадам на Червена барета.

Зрител напуска театъра след първото действие.

- Защо така рано? - пита го една разпоредителка.

- Ами, доколкото знам, и второто действие е написано от същия автор.

- Земя, земя! - вика радостно корабкрушенецът, изплувайки на брега.

От храстите изскачат туземци с още по-радостни викове:

- Месо, месо!

Разговор:

- Тате, мама поръча

малко и казал:

- Съжалявам, вече имам двама, които правят това.

Човекът, разочарован, не казал нищо, отворил прозореца и... отлетял.

Вървят двама по улицата. Насреща - красива жена. Единият казва:

- Ех, моята жена да имаше такива крака...

След няколко минути - още една красавица. Същият:

- Ех, моята да имаше такива гърди...

И така по целия път. По едно време срещат жената на "мечтаещия" мъж. Той й казва:

- Скъпа, няма да повярваш, през целия път само за теб си мисля!

Бил последният ден от срока и малкият Джон ни малко търпение да се прибере вкъщи. Учителката съобщила:

- Който пръв отговори вярно на въпросите ми, ще си тръгне по-рано.

Джони потрил ръце.

Първият въпрос гласял:

- Кой е казал "преди четирийсет и седем години"?

Преди Джони да успее да отвори уста, Сузи вдигнала ръка и отговорила:

- Ейбрахам Линкълн.

- Точно така, Сузи - потвърдила учителката. - Можеш да си вървиш.

Джони се подразнил, че са го изпреварили, но се приготвил за втория въпрос.

- Кой е казал "Имам една мечта"?

Преди Джони да се сети, Кейти вдигнала ръка и отговорила:

- Мартин Лутър Кинг.

- Точно така, Кейти - потвърдила учителката. - Можеш да си вървиш.

Джони вече бил ядосан и твърдо решил пръв да отговори на третия въпрос.

- Кой е казал "Не питай какво може да направи родината ти за теб"?

Мери бързо вдигнала ръка и отговорила:

- Джон Кенеди.

- Точно така, Мери - потвърдила учителката. - Можеш да си вървиш.

Джони вече кипял от гняв и когато учителката се обърнала с гръб към него за миг, дал воля на яда си.

- Ще ми се тия кучки да си бяха мълчали! - изсумтял той.

- Кой го каза? - попитала учителката.

- Бил Клинтън - отвърнал Джони. - Сега може ли да си тръгна?

След секс той пита:

- Знаеш ли кой е написал "Кама сутра"?

Тя, отегчено:

- Не, но знам, кой не я е чел.

ГЕОРГИ АНАСТАСОВ НА 80

ДОБРА НОВИНА
ЦЕЦКА ЦАЧЕВА ОТКРИЛА В ПАРЛАМЕНТАРНИЯ
АРХИВ ПРИЗНАНИЕ НА ВАЗОВ, ЧЕ ПРОТОТИПЪТ НА
БОЙЧО ОГНЯНОВ Е БОЙКО БОРИСОВ!

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ
ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

Рашко СТОЙКОВ

ПИПАЛАТА НА ОКТОПОДА ГО СПИПАХА!

КОСТОВ И АТАНАСОВ В ГЛАДНА СТАЧКА ЗАРАДИ
ПОДЦЕНЯВАНЕ ЗАСЛУГИТЕ ИМ ЗА КАРИЕРАТА
НА АЛЕКСЕЙ ПЕТРОВ.

КОЛЪО БОСИЯ - ГЛАВНИЯТ БОС НА ПРЕХОДА!

ФАНДЪКОВА ПОДКРЕПИ ИДЕЯТА НА ДЯНКОВ
МЕТЕОРОЛОГИЧНИЯТ ИНСТИТУТ КЪМ БАН ДА ПОЕМЕ
ЧИСТЕНЕТО НА СНЕГА В СОФИЯ.

ДЕПУТАТИ ОТ ДПС ЗАЛАГАТ ПОЧТИ МИЛИОН
В КАЗИНО НА ГЕРБ.

140 CM СНЯГ БЛОКИРА ВАШИНГТОН И ПОПРЕЧИ НА
КМЕТА НА ГРАДА ДА ОТАЕТИ ЗА СОФИЯ, ЗА ДА НАУЧИ ОТ
НАС КАК СЕ ЧИСТИ СТОЛИЦА ОТ СНЯГ!

ЛИЛИ ИВАНОВА ОТХВЪРЛИ НОМИНАЦИЯТА СИ ЗА
АКАДЕМИК: "ЗА МЕН Е ОЩЕ РАНО ДА ЗАПЕЯ КАТО
ФЕОДАЛЕН СТАРЕЦ!"

ЛЕКЦИИТЕ НА
МИТКО МЕТОДИЕВ

TV смях
или
как се прави
хумористично
предаване

Много се говори, че в хумористичните предавания по родните телевизии няма смях. Веселието се предизвиквало главно като дебел и космат актьор бъде облечен като жена и бъде накаран да се криви напред-назад пред камерите на високи токове... Безспорно това е много смешно, но смях в родните телевизионни смехории има. И то в изобилие! Как става това? Това става по следния начин:

ТОЙ И ТЯ В КУХНЯТА

(епизод от хумористичния сериал "Ние от петия етаж")

Кухня. Тя реже лук на масата. Влиза Той.

ТОЙ: Скъпа, прибрах се! (Зад кадър - смях.)

ТЯ: Аз пък режа лук. (Зад кадър - смях.)

ТОЙ: Виждам. (Зад кадър - много силен смях.)

ТЯ: Няма какво да виждаш! Ела ми помогни! (Зад кадър - силен смях и ръкопляскания.)

ТОЙ: Какво да ти помогна? (Зад кадър - смях.)

ТЯ: Помогни ми да нарежа лука! (Зад кадър - смях.)

ТОЙ: Да ти помогна да нарежеш лука? (Зад кадър - силен смях.)

ТЯ: Да, скъпи! Много те моля, помогни ми да нарежа лука! (Зад кадър - много силен смях.)

ТОЙ: Що пък наистина да не ти помогна да нарежеш лука! (Зад кадър - смях.) Ей сега ще ти помогна да нарежеш лука! (Зад кадър - силен смях и ръкопляскания.)

ТЯ: Ох, направо се чудех как ще го нарежа тоя лук, ако не ми помогнеш! (Зад кадър - смях.)

ТОЙ: (Сяда на дивана, разтваря вестник.) Много обичам да ти помагам, когато режеш лук. (Зад кадър - силен смях.)

ТЯ: Ти това ли наричаш рязане на лук? (Зад кадър - силен смях.)

ТОЙ: Не, това наричам четене на вестник! (Зад кадър - смях.)

ТЯ: Нали говорехме да ми помогнеш да нарежа лука, а после аз ще ти помогна да прочетеш вестника?! (Зад кадър - силен смях.)

ТОЙ: Не, скъпа! Сега аз ще си прочета вестника, а лука ще нарежа в следващия епизод на филма! Чакат ни още много епизоди, има да рееежа лук! (Зад кадър - много силен смях и ръкопляскания.)

Може ли някой в този заснет и озвучен по тази начин кадър да посмее да каже, че нямало смях в телевизионните ни хуморески!? Не може!

Вървах през зоната на здрача и изведнъж:

- Парите или живота!

На тила ми кацна студено метално изделие. Докато асимилирах заплахата, неволно се обърнах.

- Шушумигов, ти?... - възкликнах.

- Да, аз! - рече разобличеният престъпник и смъкна дамския чорап от лицето си. - Едни свестни чорапи не мога да купя, та все ме познават през тях.

- Значи ми искаш парите или живота?... Ами вземи го, бе! Това, моето сега, живот ли е?...

- Стига си хленчил! - окопоти се разбойникът. - Давай парите, че утре е крайният срок да платя тока. Иначе ще ме откачат.

- Какво да ти дам, бе? С тая моя пенсия... Их, Шушумигов, Шушумигов! Толкова години с тебе в един завод работихме и лоша дума не си казахме. Колко семинари, колко екскурзии изкарахме заедно... Помниш ли?

От очите ми закапаха слъзи. Она ми подаде носната си кърпичка:

- Прав си! А ти помниш ли, когато станах герой на социалистическия труд? Вярно, не бях

О, ВРЕМЕНА!
О, ПРАВИ!

Янко СТЕФОВ

аз най-заслужилият за това звание, но на мене го дадоха по указание на окръжния на партията. Времената бяха такива... После ме издигнаха за партиен секретар. Хората искаха да изберат тебе, но за мене пак имаше указания от окръжния. Времената бяха такива... Взех големия апартамент от завода, а на тебе дадоха по-малък, макар че твоето семейство беше по-многолюдно от моето. Но... времената бяха такива.

- Да-а-а - разнежих се и аз. - Кой знае още колко време сякаш да бъда прост стругар, ако веднъж не бях дошъл с жена си на манифестация. Ти я видя и пламна като червеното знаме, което носеше. А тя - от стара коза яре: "Честит празник, другарю Шушумигов, честит празник!" Още следващата седмица ме направихте началник-смяна. Подир месец, хоп! - началник-цех. А след година - на специализация в чужбина!

Гледам, Шушумигов се подхилва под мустак със зареян поглед в пространството. Явно, зътнал е в спомените си. Издебнах го и полека-лека запристъпвах да си тръгна. Едва направих две крачки и:

- Хей, чакай!

- Какво? - питах.

- Парите или живота!

Обърнах се и... бам! Утрепах го. Надвесих се над трупа му и рекох:

- Извинявай, Шушумигов, но сега пък времената са такива!

Людми АСЕНОВ

Лозан TAKEB

ГЕНОТИП

Кога да бъдем пенсионирани
с храните генномодифицирани!?

ПРОМЯНА

Всяка сутрин - мутра на екрана
в "Сутрин в 7" или в "Тази сутрин"...
Вече много нужна е промяна:
"Мутрин в 7" или "Тази мутрин".

СОФИЙСКА

За София направо ми е болно.
С учителка улучихме шестията.
Сега от работата в общината е доволна
най-вече и единствено... кметицата!?

Лазар КОЦЕВ

ТОДОРОВДЕНСКА КУШИЯ

От редактора

Сериали и екшъни с тъпи имена

Борис ДАНКОВ

Ало, господа управници, ако не е държавна тайна, моля кажете защо унижавате и оглунявате народа с вашите сериали и екшъни от типа на "Наглите 1", "Наглите 2", "Октопод" и тям подобни? Защо разигравате бездарните си спектакли и правите хората на дебили, защо ги виждолявате с тези тъпашки агитки на настръхнали репортери и репортерки, на сервилни водещи и послушни вестникари? Защо отклонявате погледа им от онова, което всеки ден се случва в държавата и със самите тях и става така, че вашата "наследствена" криза ги хваща все по-жестокостно за гушата, че остават с празни ръце зад портала, а семействата им - без хляб и социални осигуровки, без здравеопазване; старите хора - без грам сигурност за утрешния ден, че бангите продължават да си разиграват коня и да се разхождат необезпокоявани от никого, че ни гласите американския капан

ПРО - заедно с руските ракети, нацелени срещу България?

Малко ли му е на народа да бъде беден и оголял, гладен и безработен, луд и изпростял, че изсипват всеки ден върху главата му вашите псевдореформи и лъжи, симеонджанковски простотии и тодоржиковски дебелацини, нагли баламосвания? Не ви ли стига да стоите оядени върху главата на народа, да смучете пот от потта и кръв от кръвта му, а на всичко отгоре да се правите и на негови спасители?

Защо разигравате тези политически циркове пред Европа и света? Защо им хвърляте прах в очите? Ако бяхте наистина "железни мъже", щяхте да хванете кризата за гушата, да свалите лихвите на СИБанк и останалите банки наполовина, да осигурите работата на стотиците хиляди безработни, да кажете баста на американските "мироотворци" с техните ПРО и SM-3, да натикувате всички бандити в пандиза, вместо да разигравате тази медийна порнография и да чакате щедрите похвали на губернатора Уорлик, непрекъснато да се правите на избавители и изцелители на България от сполетелите я злини. Баста!

ПЕРИОДИКА

Брой първи на „Моята вяра“

Излезе от печат брой на вестник "Моята вяра", месечно издание за литература, изкуство и култура на писателската кооперация "Никола Вапцаров", Съюза на българските писатели и Българския антифашистки съюз.

В него е отпечатано словото на президента Георги Първанов по повод 100-годишнината от рождението на Никола Вапцаров. На големия поет антифашист е посветено и интервюто с един от тазгодишните носители на международната литературна награда "Никола Вапцаров" - сръбския поет Бранко Ристич. В броя са включени статии и материали за и от Ст. Ц. Даскалов по случай неговата 100-годишнина. Поетът Драгомир Шопов публикува портрет на художника Евгений Босячки по повод неговата кончина.

В рубриката "Имена и книги" литературният критик Пенчо Чернаев представя най-новата книга на Евстати Бурнаски "Чудовището и малката изкусителка". Откритото писмо "Мрак и изстрел" на ст.н.с. д-р Ана Райкова до скопския академик и "преводач" на Никола Вапцаров Блаже Ристовски е посветено на македонистките фалшификации и спекулации на академик.

В броя са представени със свои стихове младите поетеси Анжела Димчева-Томова, Аксиния Михайлова, Виолета Станиславова, Димитрина Кюркчиева и Надежда Искова.

ЮБИЛЕЙ

Леда Милева пожела дълголетие на всички

С песничката "Нека е честита нас с този ден рожден" на детската музикална група "Пим-пам", ръководена от Борис Карадимчев, започна тържествената вечер в зала 7 на НДК, посветена на 90-годишнината от рождението на Леда Милева. Тя бе открита от председателя на Съюза на българските писатели Николай Петев, който прочете поздравления до известната поетеса и преводачка, изтъкната деятелка на културата от президента Георги Първанов, от новия генерален директор на ЮНЕСКО Ирина Бокова, министри от кабинета "Борисов", кметове и обществени организации.

Леда Милева олицетворява една от малкото български културни династии след Гео Милев, отбелязва писателят Никола Инджов, който говори за живота и личността, за творческото дело на популярната детска поетеса и преводачка, определяйки я като "една от опорите на българския дух в повратния XX век". Иван Гранитски представи последния IV том от избрани произведения на Леда Милева, които издателство "Захарий Стоянов" пуска по случай нейната 90-годишнина.

Музикално-поетичен рецитал по творби и преводи на поетесата изнесоха артистите Меглена Караламбова, Атанас Атанасов и Ангелина Славова в музикален съпровод на пианиста Младен Тасков.

Чудото е, че и аз съм пак тук на своя 90-и рожден ден. Съдбата ми е гала величав

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Сергей Станишев поднася цветя на Леда Милева по време на тържеството в зала 7 на НДК

старт, но после е решила, че е била твърде щедра към мен и може би затова ме е лишила от баща ми, но пък ме е орисала да съм богата на книги и приятели, да съм обърната към света на децата... Може би това и мисълта, че духовността не е лукс, а движеща сила на живота, са ме съхранили - заявя Леда Милева, като благодари за отпразнените към нея поздравления и пожела на всички да гостиг-

нат и надминат нейната "феодална възраст".

Юбиларката бе поздравена лично от доайена на българските поети Валери Петров, от деца и писатели, читатели. Букет от цветя ѝ гари и Сергей Станишев, който дълго преди това изчака прав, заедно с останалите фенове на поетесата в препълнената зала 7 на НДК, да приключи официалната част на тържеството. Честито и за много години!

ГОСТ

Жан Нувел представя свои проекти за музейни сгради

Жан Нувел вижда като светлинна скулптура бъдещия "Лувър" в Абу Дабхи. Проектът е голямо предизвикателство наистина, защото обичам да си играя със светлината като форма на въпрос към същността на нашия свят, каза световноизвестният френски архитект пред репортери вчера на летище София. Както ДУМА писа, Жан Нувел ще участва тук в международната конференция на тема "Трябват ли ни музеи и галерии". Той ще представи на форума едни от най-емблематичните си проекти за музейни сгради, сред които е и все още непостроеният "Лувър" в Абу Дабхи. Прочутият архитект по собствените му думи винаги се

стреми да свързва творбите си с контекста - с напастяваността на паметта и културата, с климата, растителността, вятъра и т.н., цитира го БТА. За него архитектурата е отговор на въпрос, който не е зададен, знак за определена култура и емоция, вменяване на културната действителност.

За 40 години кариера 62-годишният Нувел е създал над 200 проекта в цял свят. Има много авторитетни награди, между които и най-престижното отличие за архитекти - "Прицкер", наричано архитектурен "Нобел". Наградата му е присъдена през 2009 г. - за цялостно творчество, и го нарежда до имена като Франк Гери, Ренцо Пиано, Норман Фостър. Финансовото измерение е 100 000 долара. Нувел ще получи наградата на 2 юни в Конгресната библиотека във Вашингтон.

Жан Нувел спечели конкурса за нов символ на Париж. Предложеният от него архитектурен комплекс трябва да бъде построен до 2015 г. в предградията Ла Дефанс. Тристаметровият небостъргач "Сигнална кула" (малко по-нисък от Айфеловата, която е 324 м) ще стане и един от символите на Франция.

ФЕСТ

Петър Ралчев е сред звездите във Виена

СНИМКА BALKAN FEVER

Многочислените клубове във Виена ще се превърнат в сцена на 11-ия международен акордеонен фестивал от днес до 22 март, научи ДУМА от Ирина Симова - ръководителка на КОМПРЕС-София, Бюро за връзки с община Виена. Една от кулминациите е концертът на деветчленния многонационален "No Border Orchestra" със специалното участие на българския виртуоз Петър Ралчев.

Името на оркестъра, който в превод означава "Оркестър без граници", се е превърнало в програма на формацията, събрала музиканти от България, Норвегия и бивша Югославия. Програмата на изключителните инструменталисти включва обработена музика от Аржентина, България, Ирландия, Норвегия, Сърбия и Русия, която гарантира безпроблемно прекриване на граници.

СНИМКА ПРЕСОФОБТА

П о е з и я

Двоен живот

Тиранинът отгоре
е и тиранинът отдолу - малодушието.
Почукай и ще ти отворят.
Които нямат нищо,
ще им се даде всичко.
Змията е символ на вярата.
Преди в отвъдното да сме преминали,
никой не попита Харон лодкаря
сложил ли е под езика монетата
за обратно. Нали от смъртта
започва животът?
Ние пренесохме в жертва
нашите вождове,
възхитени от тяхното невежество.

Това беше връщането ни обратно,
лицата ни са облечени в сватбени костюми.

Езическа балада

Защо, преди да го обесят,
синът отхапа езика на майка си?
Смених бялата си риза,
чакам кукувицата да ме закука
на път.

Не е нужно да имаш пари,
за да бъдеш беден.

Надигам се на пръсти.
Да ме отмине тая чаша!
Вярвам, Господи, помогни ми
да не вярвам...

Не всеки има своя божи гроб.

Корабът напусна заедно с нас брега.
Майка ми дава хляб на езика.

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Спомен от свободата

Весело ми е, а ме е страх да се смея.
И си признавам: страх ме е.
Толкова смешни хора изкачват гърбовете си,
други за себеизтъкване ги чешат.
Но живите нямат чувство за мярка.
Точните думи ми пречат
да разговарям.
Успокоява ме само смехът на мъртвите.

Б е л е т р и с т и к а

Дедо Войно

Дедо Войно пушеше с луличка. Мъничка, тантурестка, с късо сакче отстраня, за което я гържеше с три пръста по неподражаем начин. Сам си я беше направил. Удивително приличаше на него. При гръбване примичкаше и в следващия миг се замисляше - дълбокомудрено, потъваше през три дъна навътре в себе си. Всеки път така, каквото и да прави, където и да е.

Разправяха, че това несрещано име му било измислено от някоя си магесница. Майка му раждала много пъти и децата все ѝ умирали. Девети поред плод зреел в утробата ѝ, тя примирала от страх същото ли ще го постигне както предишните осем. Опитни жени я приучили да се допита до Гроза Тодор, жената, към чието лично име се залепило това на мъжа ѝ, отдавна покойник. Живеела във воденицата си на края на града, потрупана със забрава като всичко в нея от многогодишния напластяван паснал.

- Името трябва да е страшно - посъветвала старата воденичарка бременната жена.

- Колко страшно? - едвам отворила уста да попита невестата, товарница с деветата рожба на сърце и ни едно живо на ръце.

- Дотолкова, че Дявола като го чуе, да не смее да припари до детето.

Петимна за потомство, бъдещата майка гледала Гроза Тодор като съща Богородица, невестна като какво ще да е това страшно име.

- Нека е Войно - отсякла воденичарката Гроза Тодор, като видяла колко притеснение извикал съветът ѝ. Попът сетне така и го записал в кръщелното.

Дедо Войно извеждаше овцете си през лятото в планината. Прекарваше ги през широката просека над клека и ги пускаше по мерата. Стадото му, има-няма двеста брави, се посипваше като ориз по поляните. Разделяше се по на дъве, три и повече потоци, според това колко овце се явят водачи. Вардеше ги да не минаат отпътък превала Кралеви порти, че сетне нямаше връщане. Щяха да се сурнат към Валявишките езера и иди ги търси. Привечер се сбиха в озромен беловълнест поток, провираха се през пътеката сред клека, чийто клони сякаш бяха присвили голи коленца, за да сторят

път на животните и се прибираха в лятната търла на Цювото ниве.

Дедо Войно лекуваше очепол с баене и изворна вода. Караше болния да се просне на пода направо на гюшето в стаичката му, като първо изпъждаше всички навънка. Изваждаше от една торбичка дребни езерни камъчета и ги нареждаше в кръг около болното око. Преди това намазваше мястото с мечка мас. Беше се борил с мечка. Грабнала му тя брав от стадото. Настигнал я той и задържал живата още овца. Дедо Войно и кучето от едната страна, мечката от друга. Накрая надвил, разпрал мечката и взел маста ѝ. Абе така разказваше, все едно, че е гребнал мас от пръстена паница. Никой не вярваше на тия му приказки за срещата със звяра, като го гледаха колко е ситен, но споходеше ли ги болка, забравяха за подигравките към него и тичаха да им даде лек. Дедо Войно носеше добра гуша и не се докачаше на хората за неверието им.

Та камъчетата беше събрал сам по плитчините на Рибните езера, които поемаха водите на най-голямото в Пирин Папазгьол, преди от тях да потече Ретиже. Преливаха едно в друго, камъчетата се отъркваха в нежните им вълнички, почукваха се челце в челце, докосваха танцуващите пълстърви и пропуцаха водата надолу. Реката я поемаше, набъбваше от потоците по двата склона, кипеше и се гневеше на заклещилите я скали. По-лекоислените камъчета се вързалиха по нанадолнището, напускаха планината и по Ретиже, по Ретиже, сетне по Места стигаха чак до Бело море.

Шепичка мънички сиви, бели, жълтеникави, с тъмни жилчици, с искрички слюда като малки слънчица. Не можеше да знае дали вълшебната им сила идваше от дъното на Папазгьол, където живееше черният овен и днес. Твърдеше го самият дедо Войно, че виждал вечер как стопанинът на езерото излиза из водите и пасе по брега.

А може пък старецът самият да им беше вдъхнал целебна сила. Знае ли се?!

Дедо Войно погалваше шепичката камъчета и начваше да говори своите баялки, от никого неразбрани. Това ставаше, когато слизаше у дома си в края на късното лято. Ако пък болният

БОЙКА АСИОВА е родена в Разлог. Инженер-химик по образование, но е работила като журналист във В. "Дума" и "Земя".

Автор е на книгите "Добрата гума" (1985), публицистика, на сборниците с разкази "Сребърна пара" (1987), "Да излъжеш дявола" (1999), "Мир вам, сто врабчета" (2001), "Приписки" (2003), "Време назаем" (2004), "Песните на мама" (2005) - сборник народни песни, както и на комикса за юноши The X Files skin Deer (1998). Сборникът с разкази "Мъжко може" (2002) и романът "Яловата вдовица" (2007, II изд. 2007) са издадени от "Жанет 45". За книгата авторката е номинирана за приза "Хеликон", носителка е на наградата "Николай Хайтов" (2007).

Според Анжел Вагенцайн Бойка Асиова осмисля видимото и невидимото битие в своите книги, където увличащ е кинематографичният поглед на автора.

хептен е на зор, домашните му го отвеждаха горе над клека, по самото било на планината.

В края на дните си дедо Войно не пожела никому да предаде това си умение. И на най-близките си. Казваше им: Това ми е от Горе! Имаше се за пратеник на Бога и белязан единствен да го може. Онова неразбираното баене - нанизано от отделни зърна поплак, ромон, въздишка, шепот, тишина, молитва - накъсано и слято, което прогонваше болестта.

- Не е нива, да ви я припиша, гецо. Нито са цървули да ви ги остава да ги гоизносите - мълвеше той на щерките си, наобиколили смъртния му одър. - Това ми е от... - и едва изправяше кльощавия си и крив като кукла показалец в посоката, където трябваше да седи Поръчителят на неговата гарба. Те поглеждаха към гредите на тавана, от който нагоре трябваше да са Божите селения. И като не виждаха ни Господ, ни трона Му, ни розовобузи ангели, а само чернилка, напластена от пушека, който огнището изкашляваше има-нема от сто години, кръстехе се и смирили се разшетваха около баща си, за да облекчат края му.

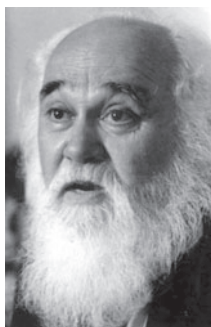
Пък баба Войновица прегеше го главата му.

Дедо Войно беше от рядката порода щастливи хора. Не по битие, а по характер. Иначе дните му се нижеха като на другите - тежки, трудни, дълги. Оскърдица беше белязала всичко-то пространството около него и цялото му съществуване.

Можеше да му свърши брашното, гървата, тютюнецът, дните дори. Детството му нямаше свършване. То щеше да осветлява с простодушието си и живота му в отвъдното чак.

- Боже, каква убоост! - зазепал се по стенописите, дедо Войно видя Душата на грешника, току-що въздигнала се от

И ВАН ЯНЧЕВ е роден на 11 ноември 1935 г. в Ловеч. Завършил журналистика в Софийския държавен университет, а по-късно философия и история на изкуствата в парижката Сорбона.

Автор е на книгите "Писма от Париж" (1978), "До като вярвам" (1995), "Антимисли" (1998), "Добър ден в нощта" (1998), "Самопрозрение" (2009) и др.

В поредицата литературни анкети в 7 тома, осъществени от Ваня Янчева, сред които "Таланти и подлещи", "Иголи, морал, пустош" (2001), "Дългът да не умреш" (2005), "Амнистия на забравата" и др., Янчев разглежда полемично явления и процеси, личности и имена в съвременната българска литература и политическия живот на страната.

Саможертва

Ще взема да се изравня с мравката да не им е мъчно на мръсниците. Казваше ми, майко, че съм много доверчив. Станах Тома Неверни. Не ме вини, че съм открит, тук наблюдаваме затъмнения и отреагираме със закъснение. Вече не се плаша от себе си, където и да отида, навсякъде нося в пазвата си змия за потвърждение.

Пътнико свиден, чуй песента си!

Димитър Петков прогласи Делювата песен много години преди тя да стане космическата песен на България

Никола ГИГОВ

Сега той е в безброя на звездите. Искра да се спусне с вечерника на Перелик, с утреника на Рожен и с белия вятър на Кайнадина, а деветгодишният му загинал син Лъчезар да запита баща си:

**- Кажу ми, о татко, какво са звездите,
звездите, там горе, на синия свод?
- На мъртвите, синко, туй са очите,
на всички умрели за своя народ!**

Това е той Димитър Петков - човекът, който издигна Родопа до европейски висоти. Помня го най-вече през летата, когато се завръщаше в родния край. Бях изрекъл пред него мисълта на Орфей, че "Земята може да се завладее с лира, а не с меч!", което той споделяше в своите песенни послания.

Подир толкова изминати пътища - да превалиш Рожен и да наближиш родното Райково. Сърцето му пее:

**Ще се завръщам винаги, безкрайно,
в ония минухарени ливади.
Между родопски борове е раят,
върху трева - поникнала и млада.**

Тук е преминало неговото детство? Не, тук - край старата чешма, до писаните райковски къщи, под еркери и кованите порти, по тези топли улички и сокаци, в незабравимите срещи с милите родопчани, които излизат, протягат ръка и срещат човека, изтрил сълзите от лицата им с песен.

Където и да е бил, той винаги е ктат в сърцето си оная песен, чута от майка му, свирена от чичо му, пята от близките му. Тази песен го е научила да мисли в звуци, да мечтае в ноти, да обича с мелодии. Започнал е от народните песни, за да стигне до гражданските кантати и оратории. Започна от балада за Делю хайдутин и продължи с "Балада за Ботевата чета"... Димитър Петков създаде над 1000 свои песни, балади, сюити, кантати, оратории, оперети... 300 от тези песни са за деца. Майчиното чувство, родопският фолклор и децата са неговите три избора. Наричаме го композитор-песенник, с нови музикални интонации, с чист лиризм и художествена красота. Така както казваме, че Иван Вазов е народен поет, тъй можем да кажем, че Димитър Петков е народен композитор.

Помня и съм записал неговите думи, когато се

завръщаше в родния край. Гласът му трептеше от възлнение:

- Когато идвам в родния край, сърцето ми пее. Ако гнес съм композитор, го дължа на майка ми, на чичо ми и останалото обкръжение, дължа го на прекрасната народна песен, на чудесната родопска атмосфера - същност на моето творчество. Вярвайте ми - заключаваше той, че където и да съм бил в други далечни страни, винаги съм оставал в душата и сърцето си смолянчанин, родопчанин. Защото любовта към родния край - като в капка роса събира любовта към родината.

И сега гимназия "Васил Левски" помни неговите стъпки, Райково помни неговите музикални въздишки и първи концерти, Пловдив - неговото творческо съзряване, София - неговото извисяване към музикалните национални и европейски небеса.

Докато бе в Прага, той се отдалечи от Родопите, но точно там (1966 г.) завърши своята най-мощна музикална творба "Рожен слиза от Родоп" - оратория в 10 части. За нея той получи Димитровска награда. Москва го приюти с големите си имена като Сергей Скрябин от Московската консерватория и прочутия Арам Хачатурян. Арам му пишеше като на близък приятел: "Скъпи Димитър, ти си много талантлив човек. Умолявам те - непременно да твориш музика!"

На 35-годишна възраст Димитър Петков стана най-младият директор на Софийската народна опера. Два пъти бе председател на Съюза на българските композитори, зам.-председател на Комитета за изкуство и култура, председател на ГСИК в София. Заради прочутото си творчество стана почетен гражданин на София, Русе, Бургас, Смолян, Ловеч, Мадан, Кърджали, Дупница, Поморие.

Възходът му тръгна от родопските песни. В началото бе песента "Бекиро, либе", до нея "Месечинко лъо грейливка", "Заспало е челебийче", "Бяла съм, бяла, юначе", "Излеа е Делю хайдутин"...

Димитър Петков прогласи Делювата песен много години, преди да стане тя космическата песен на България. Тук, в Каюското гере, е идвал Делю да защити Райково. Димитър Петков откри този народен бисер и по концерти и турнета отвори небеса за тая прочута песен. С "Балада за Ботевата чета" той венча сърцата ни за свобода, с баладата си за Самуил пречисти сълзите ни, а с песента "Кажу, казак" откри руския вариант на българския Балканджий Йоов. А през 1971 г. в Смолян написа своята безсмъртна

Димитър Петков (вдясно) заедно с автора на материала Никола Гигов

песен "Нашата мила родна страна". Още в началото си тя грабваше сърцата ни:

**Пътнико свиден, пътнито млад,
тръгнал да видиш белия свят.
Дето минаваш - пей и мечтай,
но не забравяй родния край.**

Хляди българи, пръснати по света, запяха изведнъж тази песен. Обаждаха се хора по радиото от далечни пустини, от различни континенти, от морета и океани и пееха със сълзи на очи. Случих се веднъж в една група в Цариград. Разглеждахме Синята джамия, а екскурзоводът ни запознаваше с турската история на чист български език. И когато излязохме отвън и го запитах откъде знае така добре български, той се огледа, поколеба се и рече:

- Ще ти отговоря с песен! - и запя "Нашата мила родна страна".

Цялата българска група готича на площада и запя и тя. Движението спря и много турци и гости европейци ни обкръжиха с възхищение. Песента свързва хората, песента сближава хората. Верни са думите на Орфей: "Земята може да се завладее с лира, а не с меч!" През 1971-1974 г. тази песен стана най-големият хит. Тя се пееше от 130 различни български хорова и стана "Мелодия на годината" (1974 г.).

За да документираме, че песента е родена в Смолян, помолихме Димитър Петков да ни даде автограф и той написа под текста с нотите: "На моите земляци, участници във Викторината "1300 години България", в Смолян, където се роди музиката на тази песен, най-сърдечни пожелания за здраве, щастие и нови успехи за процъфтяването на родния край."

На моите земляци, участници във Викторината "1300 години България", в Смолян, където се роди музиката на тази песен, най-сърдечни пожелания за здраве, щастие и нови успехи за процъфтяването на родния край.

Автограф от Димитър Петков

Димитър Петков създаде оперетите "Кривата пътека", "Неспокойно сърце", 26 оратории, кантати, както и операта "Замлъкналите камбани", която още не е поставяна. Може би той е първият български композитор, който хвърли мост между народните песни и класиката, като доказа, че истински големият творец черпи вдъхновение от гения на българския народ.

В сборника "Медена камбанка" Димитър Петков публикува 240 песни за деца. За цялостното си творчество получи орден "Кирил и Методий" - I степен, стана герой, народен артист и лауреат на Димитровска награда. По мои стихове написа още 30 песни. Сред тях са "Халище", "Минава българка", "Какво са гетските очи", "Вечер над Смолян", "Перелик" и др.

Очевидец съм как композиторият изпълняваше на пиано новосъздадените си песни. При вдъхновение скъсените му пръсти от катастрофата сякаш по някакъв странен начин се удължаваха, а клавишите - бели и черни, пееха за мъртви, живи и безсмъртни.

"Рожен слиза от Родоп" е най-мощното музикално произведение на Димитър Петков - оратория в 10 части. Понякога съм си мислил, че той е като жив орган, който свири с клавишите на вечността. Звнват звънчета на коледарски песни, екват камбани и църковни хорова, проехтява саблен звън от баладични напевни.

След смъртта му го забравиха мнозина. Някои дори го отрекоха. Но всеки творец остава с онова, с което са го запомнили хората. По върховете се измерва една планина, по върховете творби - един поет и композитор. А в много отношения Димитър Петков надрасна Родоп, издигна се над цяла България.

Вместо да го забравяме, не е ли по-добре да бъде изгадено неговото голямо творчество - един диск с общонационалните му мотиви и друг с родопските багри. Така белият вятър ще очисти мъглите и ще греине слънцето на неговите незабравими песни.

Западът и Изтокът, Северът и Югът могат да излетят с модерен хеликоптер, с реактивен самолет, с космическа ракета и космическа станция, но те не ще могат да достигнат по височина Мистерията на българските гласове. А там, в тая небесна вселена, като ярка звезда свети името на Димитър Петков.

От дясно на ляво: Димитър Петков, пианистката Елена Миндизова, певицата Реса Колева и Никола Гигов преди концерт в Смолян

Христо Карастоянов:

Железните мъже ръждясват първи...

...Туй вече веднъж съм го изДУМАл и няма защо да го повтарям - казва известният белегист, художник и хуморист, който в другия ден ще стане на 60. Честито!

ХРИСТО КАРАСТОЯНОВ е роден на 22 февруари 1950 година в Тополовград. Автор е на 25 книги - белетристика, публицистика и поезия. Романът му "Аутопия: другият път към ада" (2003) е сред първите пет номинирани за наградата на Фондация "Вик" книги, а други негови четири книги са номинирани за наградата на книжарниците "Хеликон", включително и последния му роман "Съпротива.net". Носител е на ред литературни награди, сред които и първа награда на "Развитие" КДА за непубликуван роман (за книгата му "Смъртта е за предпочитане" 2003), "Златният ланец" за разказ на вестник "Труд", "Чудомир", национална награда за хумористичен разказ. Член е на професионалния Съюз на българските писатели. Христо Карастоянов е женен, има един син и внуци. Живее и работи в Ямбол.

Интервюто взе Борис ДАНКОВ

- Ало, писателя, какво ще кажеш за времето, в което живеем?
- А, интересно си ни е времето, недей така. Точно като според най-ужасната клетва на китайците. Китайците нали били казали: "Дано живееш в интересно време, дано!" Пък може и да не са били китайците...
- Една баба от Габровско казваше, че този живот не е за всеки. Ти какво мислиш по този въпрос?
- А моята баба в Тополовград викаше, че всеки си е башка луд. Какво да ти кажа... - някои хора случиха на баби.
- На едно място твърдиш, че животът е третата поред лъжа, а кои са другите две?
- Другите две са първите две. Искам да кажа, че ти излъжеш ли веднаж... - край! Обаче един от Законите на Карастоянов - казва се Закон на Карастоянов за гонимостта - гласи: "Питат ли те къде си бил снощи - придържай се максимално близко го истината. Така при повторно разпитване вероятността от грешки намалява."
- Роден си в Тополовград. Живееш в Ямбол. Какво толкоз му харесваш на този писти град?
- Нищо не му харесвам. Но не мърдам оттук. За нищо на света. Отговорих ли ти?
- Викат ти Дядото. След Димитър Благоев ти си вторият българин с такъв псевдоним. Мръсен комунист с мръсен комунист, такъв...
- Не, има голяма разлика. Моето не е псевдоним, а факт. На мен ми казват Дядото, защото съм дядо. И съм дядо на по-добрия Христо Тодоров Карастоянов. Той миналата седмица стана на девет... И в неделя в блога си знаеш ли какво написал? Нали в неделя беше Сирни Заговезни, ден за прошка, и той написал - така и така, "моля за прошка всички, които са родени преди мене!"...
- Айде, айде не нам тези номера. Фалшифицирал си биографията си - уж си роден в заможно семейство, за да нямаш работа с комисията по досиетата, нали?
- Виж какво сега! Аз имам снимка с Тодор Живоков. Хем в парка на Врана. Бях на дванайсет и ме пратиха на

национален пионерски сбор ли беше, национална среща ли... - е, не помня, както и да е. Обаче помня какви сладоледи ядохме във Врана. Тъй че аз нищо не крия от комисията по досиетата, размахвам я тази снимка насам-натам, ама те не ми обръщат внимание... Но сладоледите във Врана бяха страхотни. Предполагам, че и сега са такива, ама как да го разбере човек?... А на комисията по досиетата ужасно искам да им кажа едно нещо: "Моля ви се, бе! Стига вече с тия досиета на доносници! Извадете най-накрая досиетата на ЖЕРТВИТЕ НА ДОНОСНИЦИТЕ! Те поне ще се окажат по-малко на брой..."

- Автор си на повече от 20 книги. А бе, защо пишеш толкова много белег, след като знаеш, че няма разумна причина да се пишат книги?
- Е, тук си прав! Няма никаква разумна причина да се пишат книги. Освен една! И тя е, че трябва да се пишат книги! Моля ти се, кажи му го това на Вежди Рашидов!

- Ама си майстор, ти казвам. Откъде ги намираш тези кретени, че на всичко отгоре ги правиш и герои на разкази?
- Ами щъкат наоколо... Не бе - майтапя се. Измислям си ги.

- Ама да беше поне Стивън Кинг, Даниел Стил или Дан Браун...
- ...щях сега да имам яхта!

- Я си остани Христо Карастоянов!
- ...ей затова нямам яхта!
- За прецакан тип ли се смяташ или за преуспяващо копеле?
- Хм... А, бе, всъщност аз защо нямам яхта?...

- Какво мислиш за Браг Пит?
- Кои Браг Пит? Онзи, гето прилича на хер Флик ли?
- А за Анджелина Джоли?

- На този въпрос не отговарям без адвоката си! Ще изтърна нещо, че после да си имам неприятности... - беля работа е политически коректният език!

- Падаш ли си по Биг Брадър, Вип Брадър и други такива?
- Вероятно, но не знам. От няколко години нямам телевизор и съм щастлив човек.

- Пали ли те на турски сериали?
- Ама то и такива ли има? Ти ще ме накараш да си купя телевизор, ей!
- От Ахмет и от Инджи кой повече те кефи?

- Кои са тия?
- Кой от днешните ни политици според тебе е най-готин?

- Охо, ти май се съмняваш!!!
- А кой е най-кофти?
- Разбрах, разбрах - съмняваш се!
- Тогава какво мислиш за "железните мъже"?

- Туй вече веднъж съм го изДУМАл и няма защо да го повтарям: "Железните мъже ръждясват първи" - така мога да озаглавя романа си за прехода, че и за по-късно...

- Продължава ли да е валидна твоята максима, че българските политици мислят за българския народ така, както и турчин не е мислял?

- Недей така ге! Млад бях - пишех глупости.

- Кой от нашите родни бандити ти се струва най-мъжкар?

- Честно казано, не познавам бандити, обаче знаеш ли какво си мисля?
- Какво?

- Ами като ги гледам с каква охрана се движат, силно се съмнявам дали въобще има мъжкар сред тях.

- Как се отнасяш към "Наглитите"?
- Тия от някой турски сериал ли са?

- Я стига си се правиш на "Октопод"!
- Виж сега. Аз понеже много обичам да се ровя из световната мрежа, та оттам знам, октоподът е може би един от най-тайнствените обитатели на морските дълбини. Това се дължи на неговия външен вид, навици, интелигентност и забележителна тактика на защита. Октоподите са се появили преди повече от двеста милиона години и сега са любима храна в средиземноморската и японската кухня.

- Какво се опитваш да ми кажеш?

- Ами искам да кажа, че ако се подходи правилно към октопода, той може да остави незабравимо гастрономично изживяване. Край на цитата!

- Пак да се върнем към политиката. Чиста или мръсна работа е тя?

- Оп, сега ще си се цитирам сам!

"Поре, пореее, ти явно не ги разбираш тия работи; политиката, граи ми господине, е мръсна, ама доходна работа, но и за вас няма лошо: можете да ни ядете цървулите и да ни плюете на воля по вестниците..." Две хилядната година!

- Ще ни оправят ли политиката или ще ни забият в деветата глуга?

- Да. Ще ни и оправят, и ще ни забият. За осемстотин дни.

- На какво вят днес

бездомните кучета?

- Ама то още ли има бездомни кучета? Не ги ли ликвидирахме?

- Ти приемаш ли максимата на Радичков, че е по-добре да се удавим в морето, отколкото да умрем на суша?

- Приемам всичко, което е казал този човек. От неговите книги съм научил повече, отколкото от всички учебници, гето е трябвало да ги изчета.

- Какво мислиш за международното положение?

- Международното положение? Моля?! Какво международно положение? Вече няма такова. Сега имаме Европейски съюз и програма за противоракетна отбрана.

- А за световния империализъм?

- Помниш ли какво викаше Уилем Дефо във "Взвoг"? Така и така, we're gonna lose this war... We been kicking other people's asses so long I guess it's time we got our own kicked. В много свободен превод - ще я загубим тая война, щото толкова дълго ритаме хората по задниците, че е време и нас да ни наритат... Та какъв ти беше въпросът?! Че аз забравих за какво говорехме.

- Какво мислиш за световния империализъм?

- Вече ти го казах.

- Има ли поправки към Законите на Карастоянов?

- Не. Има поправки към законите за електронните съобщения и за събранията и манифестациите... Че нещо много се бяхме разпуснали.

- Коя е най-новата максима на Карастоянов?

- "Бялото не е нищо друго, освен първата крачка към сивото. Черното е втората."

- Ти на колко години ще станеш в другия ден, бе, идиот?

- На шейсет. И пак е Годината на Тигъра. Видя ли сега, че съм бил прав, когато съм казал, че времето лети и страхотно забива в нощта!

- Пич, знаеш ли наистина кога настъпва старостта?

- Знаам аму! Старостта е дошла, когато почнеш да се будиш, за да пикаеш в час, в който някога си се прибирал. Например в три. Или в четири. И като се събудиш в три или четири - да не можеш вече да заспиш, е, тогава е дошла старостта... Или някои намират, че си вече стар, когато се наложи да си овързваш очилата със скоч... Много е унизително, но няма как... На скоч-лепенките някои им викат тиксо. Все тая. Скоч, тиксо... - ти почнеш ли да си крепиш счупените очила с тиксо или скоч - свършила тя!... "Старостта догу!..." - както ми написа веднаж в прозореца subject Аманас Славо.

- Xun! Xun!

- Видя ли се сега кой е остарелият?! Данков! Ами че то вече не се казва "Xun! Xun!" бе, човек! Сега вече се казва "Xun-xon!" "Xun-xon! Xun-xon!" - и ето ме политик.

ПЕГАС

Редактор
Борис Данков

Вероника Михайлова

Експозицията на Теодора Драганова, Вероника Михайлова и Кармен Чивиджиян, която е подредена до 28 февру-

ари в галерия "Дебют" при Художествената гимназия (бул. "Васил Левски" 62) е част от проекта на проф. Богомил Ни-

Медална скулптура на три млади художнички

колов. Той се нарича "София медал фест" и има за цел да популяризира резултатите и успехите на българското медално изкуство, представяйки творчеството на 18 творци от различни поколения, активно работещи в областта на медалната скулптура. "София медал фест" е първото по мащабите си събитие в сравнително кратката история на нашия художествен медал, направила първите си стъпки в началото на 70-те г. на миналия век.

Седемте групови изложби ще бъдат показани последователно в седем столични галерии. Това е втората експозиция от цикъла. Тя е на младите ху-

Кармен Чивиджиян

дожнички Теодора Драганова, Вероника Михайлова и Кармен Чивиджиян, научи ДУМА от Олимпия Николова от галерията. Преди няколко години те завършват Художествената академия, специалност метал, с дипломни работи в областта на медалната скулптура. И трите демонстрират абсолютно стилово разнообразие и много добър вкус. Техните творчески експерименти с различни материали и техники разкриват пред публиката невероятните възможности на малката скулптурна форма. Произведенията им участвали в редица излож-

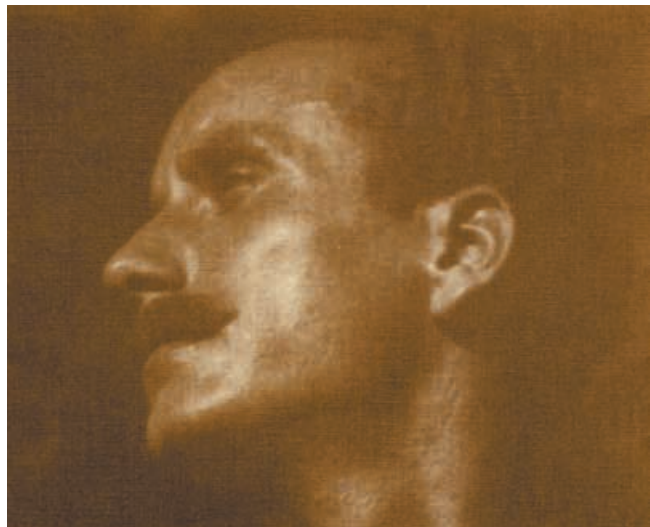

Теодора Драганова

би у нас и в чужбина. Изложбата се осъществява със съдействието на банка "Пиреос".

По Виенските следи на

Пенчо Балкански

Негови фотоси на известни личности могат да се видят в НХГ

Портрети на великия руски бас Фьодор Шаляпин, именития ни художник Владимир Димитров-Майстора, Йохан Щраус (внук) са сред близо 150-те фотоса на Пенчо Балкански от 30-те г. на миналия век. Те са изложени в Националната художествена галерия, първи етаж, до 31 март.

Повечето от творбите във фотоизложбата "Пенчо Балкански. Фотография (1933-1939)" са съхранени в семейния архив на художника. Оригиналните фотографии - портрети, пейзажи, актова фотография, сцени от бита, социални и народни типажии, са придружени от любопитни документални факти и предмети. Сред тях е фотоапаратът "Кодак", чийто обектив Vesta Portrait f-5, е запечатал хиляди образи. В панорамата от портрети са още френският виолист Анри Марто, кинозвездите Адолф Волбрюк, Ивет Лебон, Фрида Рихард, Лилиан Диц, български знаменитости като детето-чудо на цигулката Васко Абаджиев, Александър Балабанов, Антон Страшимиров, Иван Мърквичка, Ангел Сладкаров, Ружа Делчева, Никола Балабанов, Александър Малинов.

Особен интерес предизвикват фотографиите от Виенската изложба (1936), която донася европейска слава на художника. Именно виенските специалисти провъзгласяват Пенчо Балкански за гений на новата фототехника. Със своите способности на фотограф, кинооператор и художник той печели изключителна популярност.

Пенчо Балкански (1908-1985) е запомнен от съвременниците като оригинален график и живописец. Неговият начален път в изкуството, свързан с фотографията, днес е почти забравен. В периода 1933-1939 г. Пенчо Балкански е собственик на фотоателие "Луна" и урежда шест последователни художествени фотоизяви. Първата от тях е в галерия "Родно изкуство" в столицата. Следват Пловдив (1934), Варна и Белград (1935), Виена (1936) и отново София (1939). Както проличава от тогавашните възторжени отзиви в печата, Балкански се изявява "като вещ художник", който "рисува съвременния живот и чрез обектив и колорит дава състояния, надминаващи художествените картини".

Деца рисуват за връстниците си в Хаити

Ученици от Националното училище за изящни изкуства "Илия Петров" рисуват за децата на Хаити. "Помогнете ни да помогнем" е насловът на експозицията, която може да се разгледа до 28 февруари в галерия-книжарница "София прес" (ул. "Славянска" 29).

Всички знаем за земетресението в Хаити. Всички знаем за смъртта, разрухата и отчаянието. Не можем да запълним празнотата от загубата на близките, не можем да утешим хората, но можем да опитаме да им помогнем! Ние, учениците от Художествената гимназия, вярваме, че можем да дадем своя малък принос към едно по-добро бъдеще за пострадалите. Затова правим изложбата и даряваме картини, в които е вложена нашата душа. Даваме късче от себе си с надеждата, че така някой в Хаити ще бъде по-напред в борбата си за оцеляване. Средствата, набрани от продажбата на картините, ще бъдат изпратени на нуждаещи се хора, отбелязват учениците от НУИИ "Илия Петров".

Агресу

ПАЛИТРА

Самостоятелната изложба на Веско Паунов може да се види до 2 март в столичната галерия "Палитра" на ул. "Узунджовска" 1. Експозицията, която е озаглавена "Лични срещи", представява разказ-пътепис за посетените от художника места в България и Европа през последните години. Красивото е търсено в архитектурни забележителности като храм "Света Неделя" и катедралата "Сакре Кьор" в Париж, както и в красивите женски образи.

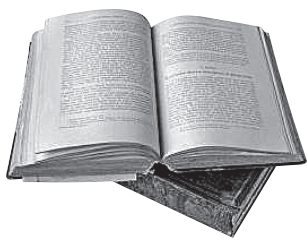

Страницата подготви Надежда УШЕВА

АРОСИТА

Натюрмортът, запечатал се като такъв в съзнанието на зрителя, е условна композиция, включваща цветя, плодове, риби, предмети. В техниките с печати и карфици, с които авторката Пенка Минчева представя от 2003-а насам, натюрмортът засилва интереса и към интерпретацията. Но тук присъства в различни и не съвсем традиционни форми като триизмерни композиции, фото, видео, рисунки с печати и колажи. Плодовете или цветята с аромата и ефирността си са основни фигури в изложбата. Присъства и бутилката като идея за виното и гроздето. Картините могат да се видят до 3 март в галерия "Аросита" (ул. "Врабча" 12Б).

Лавица

“ЗАД МАСКАТА НА ДЯВОЛА” от Николай Пенчев излезе в поредицата “Старобългарски загадки” на КК “Труд”. След смъртта на Пресиян на трона на българската държава се качва Борис. Трупани с години проблеми внезапно избиват на повърхността. Християнството е официално признато, но новата политика на хана към пристяните и славяните не се харесва на много хора. Някой започва да убива по изобретателен и жесток начин християнски свещеници. Дали това са действия на фанатик или на някого, който не иска да признае властта на новия хан? Или зад убийствата се крие недоволството на старите родове от признаването на новата религия? Може ли те да са по нареждане на Константинопол? В книгата се преплитат исторически факти, вяра, политика, омраза, неочаквани обрати...

“ПРЕДАНИЯ И ЛЕГЕНДИ” от Александер Еркулану представлява фикционализирано пресъздаване на исторически легенди с противоречиво и шокиращо съдържание. От художествена гледна точка, тези истории са изящни произведения, написани в романтически дух и имащи образователна стойност по отношение на историята и фолклора. Сборникът, издаден от “Алтера”, съдържа португалски “хроники, легенди, стихове или каквото там са”, както ги нарича самият Еркулану. Сцена на събитията са замъци, готически катедрали, пустинни местности. Там се сблъскваме с лековерния португалски владетел дон Фернанду и вероломната донна Леонор, с мистериозна фигура на свободния зидар (масон) Дейвид Огет, с вещици, магически животни и т.н.

“ИСТОРИИ, ПИСАНИ НА МАШИНА” от Джани Родари е книга усмивка, пътешествие със състезателен трамвай по Магистралата на Слънцето. Симпатично-абсурдните небивалици са атмосферата в забавния космос на Джани Родари. Студенти отлитат за древния Рим да преброят раните по тялото на Юлий Цезар - а там телевизионен екип снима реклама за кухненски ножове. Каубоят Бил, който вечер край огъня свири на пианото си Бетовен и много рядко Шопен, открива защо масово изчезват плашила в околността. Таен агент на марсианците отмъква от Земята вестниче с комикси и на Марс решават, че земяните си говорят с облачета. Сладка кукла мрази и унищожава кукления свят и тормози малката Енрика. Издава ИК “Дамян Яков”.

“КАЖИ ДА” от Елизабет Гилбърт ни грабва с присъщите за авторката увлекателност, остроумие и чувство за хумор, с които тя съпоставя различни гледни точки, сватбени обичаи и практики през вековете, засяга проблемите на днешното съжителство. Откровено споделя личните си страхове и опасения от законното обвързване и търси отговор на въпроса защо брачният съюз устоява на времето и скептицизма на хората. Авторката прославя любовта, подтиква ни да се вгледаме в интимността и да се стремим към нея с всичката ѝ сложност и последици в реалния свят. В края на романа “Яж, моли се и обичай” Елизабет Гилбърт се влюбва в бразилец с австралийско гражданство, който при запознанството им живее в Индонезия. Двата се преместват в Америка и се връщат във вечна вяроност, но се заклеват да не сключват брак...

Последният автентичен селски писател

Димитър Яръмов оживява в 23 спомена и 3 стихотворения на приятели

Кирил МОМЧИЛОВ

Н е е тайна, че след морето от мемоарни книги в средата на двадесетия век станаме свидетели на ново море през годините на прехода. За съжаление преди и сега стойностните книги от и за писатели са рядкост. Стара болест - липса на вкус към мемоара и документалистиката у българина.

По-възрастните читатели не могат да забравят “Път през годините” (1959, 1962) от Константин Константинов, книгите на Богомил Райнов и Камен Калчев, на Ивайло Петров и Христо Радевски. Нито обемистите томове на издателство “Български писател” с твърда подвързия, с корици в платно, от рода на “Иван Вазов в спомените на съвременниците си” - книги за класиците на българската литература.

Предполагам, че някой може да ми възрази с думите - издателствата не ни предлагат книги от мъртвите писатели, а ти искаш книги със спомена за тях!.. Уви, такава е днешната реалност, но утре, когато читателите ще бъдат зарадвани с техните книги, онези, които са ги познавали, няма да бъдат живи. Бъдещите им читатели ще питат: що за хора са били, как са живели? И няма да получат отговор.

В края на 2009 г. бях обрадван от една тънка книжка с марката на издателство “Български писател”, не

защото съм съпричастен за появата ѝ. А защото заслужава поредния номер на старата поредица и ми се иска да е ново начало на мемоари за и от български писатели. Сборникът “Последният автентичен писател на българското село. Мигове с приятеля - размисък за Яръма” съдържа 23 спомена и 3 стихотворения с посвещения за Димитър Яръмов (1942-2003), както и редове от рецензии за книгите му. Между приятелите-писатели личат имената на Дончо Цончев и Васко Жеков, Борис Крумов и Илия Богданов, Димитър Кралев и Атанас Теодоров, Христо Рудински и Иван Серафимов, Благовеста Касабова и Петя Александрова.

Отделям името на Кирил Назъров от другите имена не само защото Кирчо бе “неговият последен пръв приятел”. В литературата той му беше “конкурент”, а се нагърби със задачата да събере спомените и да намери средствата за отпечатването на сборника. Не мога да подмина и художника Иван Димов, земляка му, който илюстрира книгите му, а в тази книжка с рисунките си допълва словесния образ на писателя.

Поотделно текстовете не създават образа на Димитър Яръмов, но взети заедно - постигат тази задача. Между тях се откроява написаното от проф. Симеон Янев. “Той бе последният автентичен селски писател, не само защото пишеше за

селото, но и защото живееше като селянин. В неговите книги остава един свят силен, весел, но главното - жизнен. “Свят светува” и “Даром дадено”, както и “Балканска поема”, както и още много разкази и чудесните работи за деца - това бе превъзходна проза, която в делението на поколения, на верни и поверни на повелите, не намери своя действителен прочит.”

Там, където в страниците доминира мемоарното начало, се чувстват изповедният тон на авторите, не липсват и характеристики. С една дума: спомени-свидетелства за писателя Димитър Яръмов.

Духовност

Българската „Македонска тетрадка” на Димитър Атанасов

Продрум ДИМОВ

По всичко личи, че идеята за раждането на тази книга не е възникнала случайно и спонтанно, защото авторът, преди да тръгне с духовитите си сподвижници, хора, работещи в духовната сфера в Града на телетата, най-старателно се е подготвял за предстоящото си съприкосновение с една твърде интересна поредица от български места в Македония. А маршрутите - повече от атрактивен - започва от Рупите, пресича границата, минава през Струмица, Кавадарци, Прилеп, Охрид, Струга, Кичево, Гостивар, Тетово, Скопие, през Куманово и Крива паланка, за да ги върне отново на родна земя при Гюешево. Навсякъде, където и да се озове, авторът и неговите спътници, те наред с географските забележителности (планини, реки, езера) на югозападната ни съседка проявяват изключителен интерес и към нейното духовно минало и оцелялото българско присъствие в тази стародавна славян-

ска и прабългарска земя.

Димитър Атанасов споделя най-чистосърдечно, като българин и интелектуалец, с удивително откровение своите дълбоки преживявания по време на посещенията им в десетки черкви и манастири. Авторът ни грабва направо с изключителната си любовознателност, за което говори не само солидната му предварителна подго-

товка, интересува се от дължини на реки, надморска височина на градове и планини, езера, особено пък от миналото на посещаваните обекти, от културно-историческото наследство.

В центъра на своето повествование писателят е поставил, и това никак не е случайно, пребиваването в Охрид. Пред погледа ни оживява с цялото си великолепие черквата “Св. Богородица Певлепта” от XIII век. Тук през XIV век са пренесени мощите на свети Климент Охридски, който създава цяла епоха в зората на българската книжовност и духовност. Редят се Самуиловата крепост от X век, манастирът “Св. Наум Охридски”, черкви. Човек наистина, както отбелязва авторът, има усещането, че се докосва и разговаря с исто-

рията на изконни български твърдини. Сърцето му се къпе от възторг, когато навлиза в парка на град Струга, в който са разположени множество скулптурни паметници на важни за общата ни история дейци - Димитър и Константин Миладинови, Григор Пърличев, Райко Жинзифов, Кузман Шапкарев, Симеон Радев и други забележителни люде на родната ни духовна съкровищница. Аналогични трепети изживява и когато говори за гроба на полковник Борис Дрангов и лобното място на Мара Бунева в Скопие.

“Македонска”-та тетрадка” на Димитър Атанасов носи български духовен климат и атмосфера. Макар и поднесена като пътепис, тя е наситена със значителен обем от географски знания и твърде полезна историческа фактология, придружени от великолепно цветно снимково приложение. Изданието поднася поредица от колоритни нашенски преживявания, емоционално обогатени, на места с приятна самоирония и жива съвременна реч.

Италиански канцонети с Калуди Калудов

Именитият тенор гостува с рецитал на „Сцена Академия“

Световнопризнатият тенор Калуди Калудов е следващият изпълнител, който ще изнесе свой рецитал в залата на „Сцена Академия“. Калудов ще представи великолепна програма с най-обичаните и популярни италиански канцонети. С него на сцената ще бъде и полският пианист Роберт Марат. Навсякъде по света Калуди Калудов предизвиква възторга на публиката чрез кристалния си глас, доказателство за което са неговите международни успехи. Събитието е на 24 февруари с начален час 19 в залата на НМУ, ул. „Оборище“ 17, и ще се осъществи с подкрепата на фондация „Америка за България“, научи ДУМА от Виктор Танев.

Калуди Калудов е оперен певец със световна слава, ро-

ден на 15 март 1953 г. във Варна. През 1978 г. завършва оперно пеене в Държавната музикална академия - София, в класа на доц. Лиляна Жабленска и продължава да се развива като тенор като ученик на известния наш певец и музикален педагог Никола Николов. Дебютът му е през 1978 г. в ролята на Алфред в „Травиата“ на Джузепе Верди.

От 80-те години досега международната кариера на Калуди Калудов се развива бурно и според ценителите на операта музикантът е сред най-добрите тенори в света. Пял е във Виенската Щатс опер, „Ла Скала“, „Лисео“ (Барселона), „Ковън Гардън“, „Метрополитън“ и други световни оперни театри. Изпълнявал е главните тенорови партии в произведения на Верди, Пучини, Маскани, Бизе, Леонкавало и др. Партнирал е

на изпълнители, популярни в цял свят, и е работил с диригентите Рикардо Мути, Фабио Луизи, Клаудио Абадо. В репертоара му има редица партии от оратории и концертни изпълнения.

От 1990 г. Калуди Калудов живее в Полша и пее в „Театр Велки“ във Варшава. През 1992 г. той създава и е артистичен директор на Фестивала за вокална музика „Viva el canto“ в полския град Чешин. От 2003 г. е преподавател в Музикалната академия на Катовице. След 1994 г. Калуди Калудов ръководи няколко майсторски класа в Полша, Италия и България. Певецът има записи в най-големите звукозаписни компании. На полския пазар е особено популярен дискът му „О, звезда Витлеемска“, за който е лауреат на „Златна плоча“. В момента ръководи Оперно-филхармоничното дружество - Пловдив.

СНИМКА ЛИЧЕН АРХИВ

„Алборан“ носи слънчев полъх от Средиземноморието

Алборан трио събира в себе си светлината на Средиземноморската музика и преди две години разкри красотата ѝ на българската публика в зала „България“. Сега ще гостува отново в София на 20 март от 20.30 ч. в „София лайв клуб“, където ще представи премиерно новите си, все още неиздадени композиции, научи ДУМА от Маргарита Борисова от „Джазз+“.

След един наш концерт в Лондон някой ми каза, че съм бил новия Кийт Джарет, което е доста смущаващо, смее се Паоло Палиага, основната фигура в италианското пиано джаз трио „Алборан“. Аз

не съм никакъв Джарет и нямам за цел ревностно да му подражавам. Аз съм си аз и за да съм независим и да предпазя музиката си от натиска на пазара, работя като учител, за да се издържа. Да, Паоло Палиага, който е завършил политология и има докторска степен по социология, е много точен в изказването си - нему не е нужно да гони нечий стил, па бил той и на Кийт Джарет. Защото той и неговото трио „Алборан“ имат свой.

Алборан се нарича вхоят към Средиземно море, водната връзка между Африка и Европа. Това място събира в себе си различните традиции,

обичаи и звуци, за да ги превърне в едно. Това е място, което винаги е привличало и ще привлича с богатството на музикалните си приказки. Алборан е името, което избират тримата италиански артисти - Паоло Палиага - пиано, Дино Контенти - контрабас, и Джиджи Биолкати - ударни (заменен от Матиа Барбиери), за да обозначат средиземноморската посока на своите музикални търсения. Това са трима музиканти, които имат оригинален и непреднамерен подход към импровизираната музика. Те предлагат изцяло свои композиции, дело на пианиста Паоло Палиага, и аранжирани с активното участие на останалите двама.

Музиката им е слънчева и приветлива и когато човек я слуша, в главата му изникват неусетно различни образи - на красиви портокалови горички, на ухайни зокуми и изви ти сокаци. С подчартан акцент върху акустичното звучене, музикантите работят върху красивите мелодични линии, взаимното проникване между стиловете и различните културни традиции.

Класически ритъм енд блус и джаз песни за деца от „Путумайо“

Най-новата компилация на „Путумайо“ - „Rhythm & Blues“, включва соул легендите и изгряващите звезди на първото поколение от ретро ар енд би музиката. Това е първият албум на лейбъла, посветен на този жанр. Песните на „The Four Tops“, Отис Рединг и „The Supremes“ от 60-те и 70-те се превръщат в глобален феномен и слушат за вдъхновение на новото поколение.

ние артисти, съживяващо класическия соул звук.

Ритъм енд блусът, зародил се от комбинацията на блус и госпел музика с мелодични поп вокали, достига широка популярност през 50-те години на миналия век. За разлика от съвременното ар енд би звучене, което се доближава повече до рапа и хип-хопа,

този диск включва музиката и настроението от отминалите славни дни на жанра, научи ДУМА от Нели Михайлова от „Орфей мюзик“, който разпространява албума на българския пазар.

„Putumayo Kids“ добавя към сериите си „Playground“ (за игра) албума „Jazz Playground“, нова колекция от световни джаз песни за деца. Като започнем от библа и суинга, и стигнем до африканския и латино джаз, този мултикултурен албум отбелязва вибриращото разнообразие и тоталното влияние на джаза. Компилацията показва как артисти от Северна и Южна Америка, Европа, Азия, Африка и Океания са заимствали от джаза и са го направили свой.

12 неиздавани записа на Джими Хендрикс във „Valleys Of Neptune“

„Valleys Of Neptune“, един от най-търсените неиздавани записи на Хендрикс със страхотни аранжimenti от 1969 г. на парчета класики като „Red House“, „Fire“ и „Stone Free“ излиза с марката на „Вирджиния рекърдс/Sony Music Entertainment“, научи ДУМА от Павел Атанасов.

Албумът предоставя важна, завладяваща и досега в голяма степен неясна информация за музикалните

търсения на Хендрикс през критичния период между издаването на „Electric Ladyland“ през октомври 1968 г. и отварянето на неговото собствено студио „Electric Lady Studios“ в Гринуич вилдж. Именно оттук най-великият китарист за всички времена (според сп. „Ролинг стоун“) започва и своя последен проект, амбициозния двоен албум „First Rays Of The New Rising Sun“.

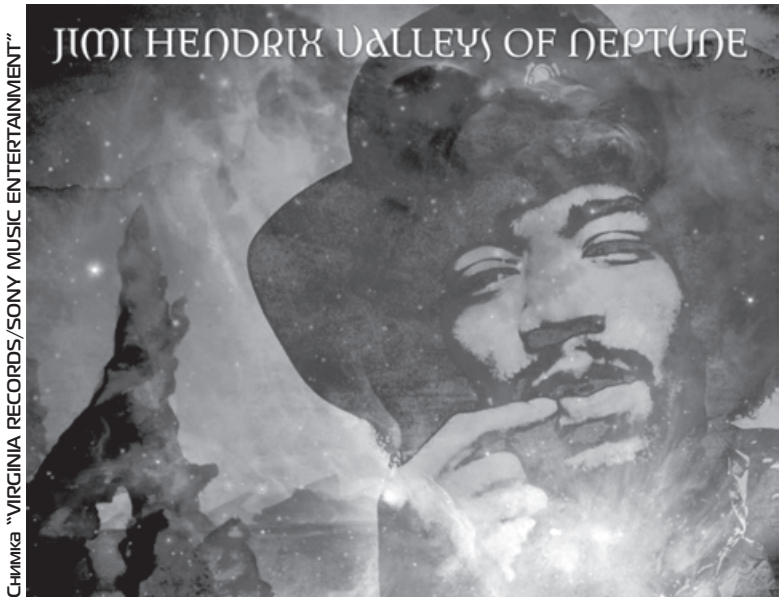
„Valleys of Neptune“

отдавна е един от най-търсените неиздавани досега записи на Джими Хендрикс и излиза за пръв път почти 40 години след като Джими го записва в „Record Plant“ в Ню Йорк през май 1970-а.

Между останалите забележителни моменти в албума са блестящите кавъри на класиката на Елмор Джеймс „Bleeding Heart“ и „Sunshine Of Your Love“ на „Криим“, както и първоначални изпълнения на композиции на

Хендрикс като „Ships Passing Through The Night“, „Lullaby For The Summer“ и оригиналните интерпретации на „Jimi Hendrix Experience“ на „Hear My Train A Comin““. В албума е включено и „Mr. Bad Luck“ - парчето на „Jimi Hendrix Experience“, продуцирано от Час Чандлър през 1967-а за сесии на „Axis: Bold As Love“.

Страницата подготви
Вилиана
СЕМЕРДЖИЕВА

СНИМКА „VIRGINIA RECORDS/SONY MUSIC ENTERTAINMENT“

Натуралистична трагедия за преизподнята на душата

Лилия Абаджиева
поставя
„Госпожица
Юлия“ от Аугуст
Стриндберг

Господарят и
неговата слугиня -
Деян Донков и
Снежина Петрова

Неочакваният финал

Книги

Мощната творческа личност на един голям театрал

На онези младежи, които вече не се наричат “пубертети”, а “тийнейджъри”, за които древната мисъл “всичко отминава, театърът остава” би могла да стане един любопитен старт за неочаквано и изпълнено с много изненади пътешествие, е посветил великолепната си, изпълнена с любов и проникновение книга “Пътешествие в театъра” големият режисьор Леон Даниел. А той несъмнено е най-добрият, най-знаещият и най-сладкодумният гид в света на театъра. Великолепното издание на тази, превърнала се през годините в култова книга за театъра, е дело на издателство “Захарий Стоянов”, както ДУМА писа, и е посветено на годишнината на големия режисьор. Към увлекателното пътешествие откъм главния вход, откъм страничния вход, в забранената стая и през задния вход на театъра, така както го описва Леон Даниел, са добавени и текстове за режисьора от приятели и съратници като Юлия Огнянова, Любен Гройс, Константин Илиев, от критици като проф. Любомир Тенев, Мирослава Кортенска, от “негови” актьори като Меглена Караламбова, Ицко Финци. Театърът на Леон Даниел е самият той, самата негова личност! Той създава школа и е забележителен педагог, без да преподава в театралната академия. Гонен и местен по театралната карта като неудобен, Леон Даниел днес е една от най-безспорните фигури в театъра ни. Това са обратите на битието, в което Даниел следва себе си, таланта си, ценностите си, подчертава М. Кортенска. А Константин Илиев в личния си и непатетичен текст си спомня думите на Леон Даниел, че “трябва да се направи като в романа “451 по Фаренхайт”. Там хора, които обичат литературата, научават наизуст “Дон Кихот”, “Гаргантюа и Пантагрюел”, “Война и мир”, “Братя Карамазови”... И ги предават тайно на други, които също ги научават наизуст. За да бъдат спасени те от унищожение и забрава. Така трябва да се постъпи и с уменията да се прави истински театър”. Мисля си, че тази книга не само ни напомня за присъствието и мощната творческа личност на един голям театрал, но и поддържа жива вярата, любовта и верността към истинското изкуство, така, както ги изповядваше Леон Даниел през целия си творчески живот.

ЛЕОН ДАНИЕЛ
Пътешествие
в театъра

Господарката и
нейният слуга -
Деян Донков и
Снежина Петрова

На прага на възможната любов -
Деян Донков и Снежина Петрова

В тази драма аз имах намерението не да предложа нещо ново - това просто не е възможно, а само да модернизирам формата съгласно онези изисквания, които според мен съвременната публика би трябвало да предявява пред театралното изкуство. И за тази цел оставих да ме завладее един сюжет от реалния живот, който силно ме впечатли. Когато чух да го разказват преди няколко години, реших, че е особено подходящ за трагедия, защото все

Премиери

Суматохата е верен помощник на човека

Най-новата премиера в театър “София” е “Суматоха” от Йордан Радичков. В днешния корпоративен свят всичко, което се изхвърля от центъра, започва нов живот в периферията. Там са и героите на Радичков, които само чуват за нещата, които се случват в центъра. Затова и сценографията, и костюмите са в стилистика “втора употреба” - изхвърленото от центъра се използва за нещо друго, различно от първоначалното му предназначение, отбелязва режисьорът Боян Иванов.

Основен образ в спектакъла са боклуците, останали след стопяването на преспите, т.е. след социалните промени, а основната тема е къде е сега и с какво се занимава обикновеният, народният човек. Къде са се озовали героите след няколкото големи Суматохи от времето, когато са били забелязани за пръв път? Дали колоритните герои на Радичков все още само разказват историята за лисицата, която се престорила на умряла, и се опитват да опитомят връхлетялата ги суматоха, или вече вършат нещо друго? Отговорите на тези въпроси всъщност дават и отговор на въпроса какво значи да се постави “Суматоха” сега? Дали наистина суматохата може да се опитоми и да

Суматохата вече е връхлетяла - Ивайло Герасков, Михаил Милчев, Калин Врачански, Росен Белов, Николай Върбанов, Пламен Манасиев и Николай Антонов в сцена от спектакъла

стане верен помощник на човека, тъй както верни помощници са му и всички домашни животни.

Автентичните и уникални образи на Радичков са не само голямо предизвикателство за актьорите Михаил Милчев - Гоца, Николай Върбанов - Араламби, Росен Белов - Лило, Пламен Манасиев - Глигор, Калин Врачански - Иван Гамаша, Сава Пи-

перов и Мартин Гяуров - цигани, Николай Антонов - Петраки, Ивайло Герасков - Шушляка, Милен Николов - Зелено-то дърво, Майя Остоич и Биляна Казакова-Угринска - крокодили, но и несъмнено им доставят удоволствие и радост от срещата с един жив и образен текст.

Страница на
Светлана ПАНЧЕВА

Топлината на тялото ще зарежда мобилните телефони

Гениална идея на индийска ученичка прави до 2-3 години малките апаратчета напълно независими

Известно е, че въпреки многото си предимства мобилните телефони имат и някои слаби страни: те са като гривна на ръката на затворник, която позволява всяка минута точно да се знае местонахождението на притежателя и дори с какво се занимава той в момента; не един и двама са учените, които предупреждават за влияние върху мозъка, нервите и дори половите органи; колкото и парадоксално да звучи на пръв поглед, помагат за откъсването на хората едни от други; в същото време нарушават тишината на обществени места, тъй като постоянно някой от присъстващите там говори, вика, недочува, разказва истории, които пречат на околните; голямо е неудобството и с тяхното зареждане...

Да оставим другото, да се спрем на зареждането. Твърде често се чуват оплаквания: "Пак е паднала батерията", "Къде ми

е зарядното?", "Пропускам важен разговор", "Забравил съм да погледна колко ток има още", и други подобни. Зареждането на телефона си е грижа и разсея ли се човек, то се превръща в неудобство и повод за разочарование от малкото чудо на техниката. В най-скоро време всичко ще бъде поправено благодарение на едно 15-годишно индийско момиче, което дало решение на проблема. На обявения между ученици национален конкурс за технически идеи индийското дете предложило кабелите и зарядните устройства да се изхвърлят през прозореца, а мобилните телефони да се зареждат от топлината на човешкото тяло и от биенето на сърцето.

Големите компании производители възприели идеята на индийската ученичка като гениално прозрение, което би улеснило страшно много обслужването на телефончетата и би ги направило напълно

независими - нужно е само апаратчето да се сложи в джоб на ризата или на панталона, за да бъде винаги със заредена батерия и да работи безотказно.

Предполага се, че до 2-3 години първите мобилни телефони, които се зареждат от досега с тялото, вече ще бъдат на пазара.

Не най-голямата - най-здравата ябълка

Има виц за най-голямата ябълка:

Трима земеделци спорили кой е отгледал най-голямата ябълка. Първият сложил своята на кантара и кантарът се счупил. Вторият сложил своята ябълка и от тежестта ѝ се счупил не само кантарът, но и масата под него. Третият донесъл грамадна ябълка с каруцата си и... и каруцата се счупила, ще кажете вие.

Нищо подобно - от ябълката излязъл един червей и изял коня!

Само че тук ще стане дума за най-здравите ябълки - те са създадени от учени от университета в Куинсленд, Австралия, и остават свежи месеци наред.

Ябълките са червени на цвят, имат сладък вкус и ако се сложат на стайна температура във фруктиера, издържат най-малко две седмици. Поставят ли се в хладилник, те могат да изкарат от четири месеца нагоре.

Новият сорт не е генномодифициран и притежава естествена устойчивост. Разбира се, ябълката вече е обявена за "най-добрата в света".

Истории с мечки и мечета

Световни агенции съобщиха за драматична история в Северния ледовит океан. Канадско момче било на лов с вуйчо си, когато леденият къс се пропука, разкъсва се на две парчета и момчето остава само на едното, като то изчезва, носено от течението.

Но това не е цялата беда - момчето

се оказва върху ледения къс с компания - бяла мечка с две малки мечета. Мечката започва да се държи агресивно, напада момчето и то изважда огромен късмет, че е с пушка в ръка и успява да застреля мечката.

Дотук - добре. Обаче идва нова беда: няма помощ, няма убежище, където детето да се скрие от страшния студ. Истинско

чудо е как момчето успява да издържи една нощ и един ден при температура от минус 20 градуса.

Родено под щастлива звезда, то е намерено от спасителна команда с хеликоптер на 45 км в открито море.

Става дума за бели мечки, но и нашенските, кафявите, са в състояние да направят големи бели и да причинят тревоги на стопаните. Миналата

есен ловец в Габровско е нападат от мечка и едва ли някога ще забрави случилото се. Друг ловец е нападат край чепеларското село Малево от мечка и живее втори живот, защото негови колеги се оказват наблизо и бързешката му се притичат на помощ.

И още поразии - убити домашни животни от мечки, изровени ниви с картофи, разрушени кошери, изпочупени дръвчета в овощни градини...

Мечките в България са между 800 и 1000 и това дава основание на мнозина да възразят категорично срещу идеята те да станат обект на лов. С много тежест е и мнението да се сложи край на техните зулуми, да се върне спокойствието на земеделци и овчари. Ясно е, че отстрелът на най-агресивните мечки следва да става само със специални разрешителни, и то когато безчинствата на животните са големи.

Околосветско пътешествие с велосипед

Японският пътешественик Дайсуке Наканиши приключи неотдавна в Осака своята околосветска обиколка с велосипед.

Как започва всичко?

През 1998 г. 28-годишният любител на силни усещания се отправя на дълъг път от Аляска. Преходява Канада, САЩ, Мексико, страните от Централна Америка и след девет месеца стига Панама. Оттам се насочва към Перу, където сменя превозното средство - качва се на самолет, и пристига в Швеция.

Той прави обиколка на цяла Европа, после се прехвърля в Африка. Когато успява да я преброди, Наканиши се връща отново в Европа и от Литва преминава в Русия, Грузия, Южна Европа. Следват ново пътешествие в Африка, но и в Южна Америка и Азия.

В Литва японецът празнува изминаването на 100 000 км, а за цялото си пътешествие пропътува общо 150 000. Посещава 130 държави на 5 континента.

Подобни бяха намеренията и на българския пътешественик с велосипед Пламък Занев. При това той вероятно щеше да постави рекорд в книгата "Гинес", защото близо 70-годишен тръгна на околосветско пътешествие с велосипед и предвиждаше да пътува няколко години, ако всичко върви добре. За зла беда в Йордания много остро се обади стара негова травма и той бе принуден спешно да се върне в София със самолет. Лекува се няколко месеца, после претърпя тежка злополука по шосетата на Гърция, където бе изхвърлен от задминаващ го с голяма скорост тир в канавката край пътя и по едното чудо оцеля. Лежа в гръцка болница, завърна се целият бинтован с влак в България. Тук дълго се възстановява.

Идеята за околосветска обиколка бе отложена, но той направи миналото лято пътуване с колело до изворите на Дунав, за което разказа в края на 2009 г. в ДУМА...

Намерено ли е спасение за пушачите

Първите изпитания на ваксина срещу тютюнопушенето показва чудесни резултати - около половината от подложилите се на експеримента са се отказали от пушене. Тук има една особеност: и досега чрез различни средства много от пушачите успяват да захвърлят вредния навик. Лошото обаче е, че те след време, обикновено след година, започват отново.

Ваксината, разработена от фармацевтичната компания "Наби фармасютикълс" и от "ГлаксоСмитКлайн", намалява наполовина онези, които започват да пушат отново, след като са направили опит да се откажат.

Ваксината се инжектира и създава антители. Те се свързват с молекулите на никотина от тютюна и не им позволяват да се прехвърлят от кръвта в мозъка - знае се, че точно в мозъка никотинът създава чувство на удоволствие, към което човек се пристрастява.

Позиция

www.duma.bg

Прочит на едно заболяване

Литературни
размисли за
Достоевски и
медицинското
изкуство

Д-р Кънчо
МАРАНГОЗОВ

Много тайни крие човешката душа. Истинският лекар е задължен да познава и разкрива душевността. Без това не би могъл да лекува и освидетелства своите пациенти. Особено важно е за лекари, занимаващи се с психиатрия, неврология, психотерапия, съдебна медицина. Не съм специалист в тези области, но колкото по-често се докосвам до романите на Фьодор Михайлович Достоевски, разбираам философското обяснение за връзката ми не само със света, но и с цялата вселена. И сякаш усещам думите на великия Айнщайн: "Две неща ми дават представа за вечността: звездите и Достоевски."

През 1849 г. за революционна дейност Достоевски е арестуван и хвърлен в Петропавловската крепост. Осъден е на смърт. Очаква разстрел. Но Николай Първи замяна присъдата с каторга и заточение в Сибир. В десетте сибирски години писателят събира материала за великите си книги. За кратко време написва гениални романи: "Записки от мъртвия дом", "Унижените и оскърбените", "Играч на рулетка", "Престъпление и наказание", "Идиот", "Бесове", "Юноша", "Братя Карамазови".

Литературните критики сравняват "Записки от мъртвия дом" с Дантевия "Ад" за начина, по който се възпроизвежда човешкото страдание. Героите от романа Орлов и Газин са завършени злодеи и това им доставя наслада. Има такива хора и днес в България. Като че ли нищо не се е променило от средата на XIX век. Дали всички те са с психични отклонения или просто българският живот в последните 20 години ги е направил такива? Имам усещането, че лудостта и нормалното се сливат в злодеяние, наречено убийство. "Да се убива заради убийството е несравнимо по-голямо наказание от самото престъпление", разсъждава княз Мишкин в романа "Идиот". Безцеремонният Лебедев от "Идиот" се превръща в тълкувател на Апокалипсиса и сякаш иска да се покаже духовно близък на княз Мишкин. Неуспешно. Той просто е негов антипод. Прекрасния като човек Раскольников гениалният писател превръща в убиец, без да го лишава от благородните му качества. Така Достоевски търси нови варианти да съедини доброто и злото в отделния човек.

Можем ли да си представим и днешна България, без да се замислим за Димитрий, Иван, Александър Карамазови, Раскольников, Мармеладов, Порфирий Петрович или княз Мишкин? Това могат да усетят обаче само истински четящи хора. За останалите е просто Tabula Rasa (чист лист). Да не говорим за политиците. За тях "Красотата е загадка" - както пише Достоевски.

И все пак най-близко до медицинското изкуство е "Идиот" - на-

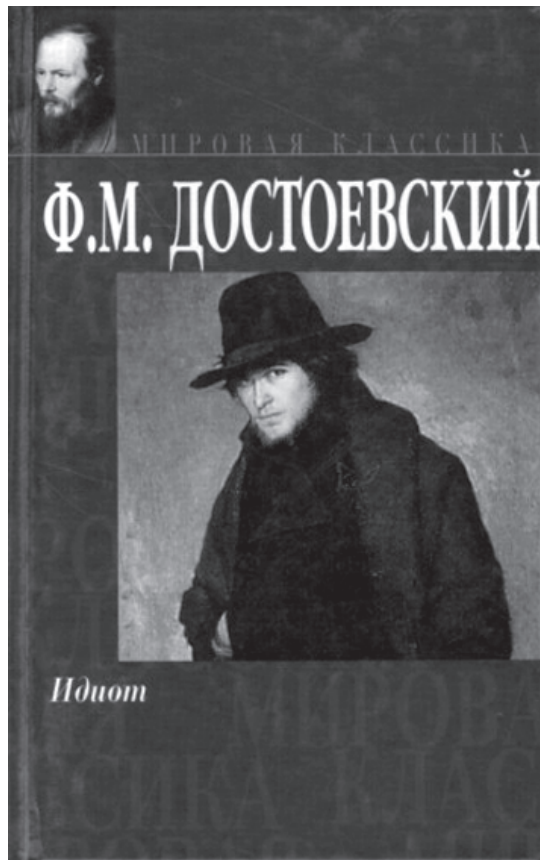
писан от Достоевски в Европа. Най-голямото постижение в романа е княз Лев Мишкин. Великият писател чрез него напомня едновременно за Христос и Дон Кихот. И ако Раскольников иска справедливост чрез бунт и насилие, то княз Мишкин - чрез смирение, без съпротива. Князът е болен от епилепсия. Литературните критици го определят като най-големия епилептик в световната литература. Болестта е позната от дълбока древност. В стара Гърция са я наричали свещена болест (Morbus sacer) поради двигателните припадъци. Това името носи и поради връзката с божественото в хода на самото заболяване. В средновековието са считали, че болните от епилепсия са обхванати от зли духове. Противникът на княза Rogozin боледува от възпаление на мозъчните ципи. "Любимата" на двамата Настася

нието в интервалите. Те няма да се излекуват, но това ще им възвърне част от вярата в човешкия живот, защото "Е, и в затвора може да има огромен живот." Така ще отдалечи от тях квинтизма, т.е. бездействие то на волята, пасивното отношение към самия живот - съветва Достоевски. Именно Мишкин действа като психотерапевт - лечител на душата. Той обича децата и ги нарича птички, "защото нищо похубаво от птичката няма на тоя свят." Князът е състрадателен и към болните хора, особено към туберкулозните. Мишкин е с характерните за болестта симптоми: наивен, разсеян, смутен, държи се необичайно, дори с промяна в стойката на тялото. Всяка болест е тяло и душа със социални прояви. Тя е предизвикателство към околния свят, който участва в нейното възникване и преодоляване. И български лекар не разбрал тази истина се изправя срещу своя пациент без лечебна кауза.

Достоевски показва, че болестта на Мишкин представлява същността на живота като цяло. Преходът от здраве към болест и от болест към здраве засяга според християнските разбирания прехода от рая през земния живот и възкресението. Отношението на идиота Мишкин към Христос съставлява същността на романа. Князът е и лекар, и пациент, но не е син Господен. Заболявания, засягащи психиката, са разказани и в книгите на Балзак, Дикенс, Зола, Фицджералд като едновременно с това са диагноза на времето, в което са живели великите писатели. Български лекари не прочели поне един роман от тези автори са изостанали в своето медицинско изкуство и са превърнали професията си в обикновен еснафски занаят. Да ни пазят Господ от тях!

Княз Мишкин е една от ярките и големи фигури в световната литература. Представянето и тълкуването на епилепсията в "Идиот" е значителен принос за неврологията и психиатрията. Романът показва какви трябва да бъдат културата и хуманизмът в медицинското изкуство. Световната здравна организация определя здравето като пълно физическо, психическо и социално благополучие на личността. С описанието на болестта и страданието Достоевски е с много по-задълбочено тълкуване. Според него здравето не е само липса на болест, но и преодоляване на страданието. Болестта може да показва и смисъла за разбирането на човешкото съществуване. Всяка гениална книга разкрива един свят без време и примирява човека с неговото временно съществуване, с неговата болест и неговата смърт. И това е приносът на литературата и изкуството за медицината, за лекаря, за пациентите, за близките, за здравия и болния човек. Велики писатели в образи и герои са предали същността на човека, човешкото величие и падение. Нима не е така със Сервантес в "Дон Кихот", при Шекспир в "Крал Лир" и "Хамлет", при Ибсен в "Пер Гинт" и, разбира се, Достоевски в "Идиот".

Романът "Идиот" не остава в XIX век. Той върви заедно с нас към бъдещето с образите и сложността на идеите и вечно ще осветява човечеството. Достоевски е написал в своите бележки: "Князът Христос - да възстанови и възкреси човека". Великият писател търси бога в човека. И успява да го намери!

Точката наг И-то

Какво прикрива конфронтацията?

Иво АТАНАСОВ

Сутринта пред мен спря кола и от нея се чу: "От таква като вас, комунистите, сме на тоя хал!" Халът не беше лош - докато аз пъплек пеша по леда към спирката, човекът се показваше от доста лъскав автомобил. Би трябвало да има радост в интонацията му, но не долових нищо подобно. Напротив, гняв задавяше гласа му. И това се случваше в столичния квартал "Изток", където предишната система настаняваше най-верните си хора, а районът и до днес е един от двата червени в цяла София.

Отдавна не бях отнасял такава ругатня. В последните години обикновено ме спираха да ми кажат, че ценят у мен едно или друго, че уважават и дори обичат мен, но не и партията ми. Кое то ми беше по-обидно от първите диви години на демокрацията, когато ме хващаха за реверите по "Витошка" и пред съпругата и сина ми крещяха, че само сатърът ще ме оправи. Когато ми крадяха колата или от нея изхвърчаха гуми по време на движение, защото някой виждаше дълга си в това да поразвие болтовете точно преди да тръгнат на път. Когато ми дишаха в слушалката и ми налитаха на бой в градски кафенета или селски кръчми. Когато сини баба-ити проваляха срещите ми с избиратели, та трябваше няколко пъти да се прибирам най-позорно с полицейски конвой като пленен германец.

Случаят ме подсети за Големия Ал, който от трибуната дълго и злобно мачкаше комунистите за това, че подяли народа. А Велислава Дърева го попита: "Г-н Йорданов, как стана така, че аз ядох, а Вие напълняхте?" Напомни ми и за покойния Борис Димовски, който казваше, че не може да плаща уиски, след като е пил лимонада.

Едва ли има нормален човек, който да е съгласен да се прикриват престъпления. Кой каквото е надробил, да си го сърба. Но вината обикновено е лична. Колективната се плаща на изборите и БСП го стори миналата година. Както това се случи с всички предишни управляващи и което, нека не се съмняваме, ще се наложи да прави и сегашната първа политическа сила.

Защо е тогава този стремеж към възраждане на конфронтацията, който вече се усеща и на улицата? Ако се върнем назад, ще си спомним, че докато се вихреше първото цунами на противопоставянето, СДС разби българското земеделие. При втория пик правителството на Костов приватизира три четвърти от дълготрайните материални активи в страната, и то за жълти стотинки. Има ли да се прикрива нещо сега?

Сигурно. И последните арести показват колко тънка и дори илюзорна е границата между доброто и злото. Много са преплетени нещата у нас. Но ако ще се разплитат, да се тръгне от онези с милионите, а не от няколко излишно купени телевизора. Нито от афишираната корупция уж в големи размери, която за няколко дни се свива в обвинение за обичайната за нашите ширини безстопанственост. И това е важно, разбира се, но на фона на едно или друго свръхзабогатяване е просто смешно. И даже жалко. И не е полезно за обществото, защото прикрива авторите на голямото разграбване, или поне огромна част от тях.

Обществото често негодува как стана така, че нищо хора преди сега си подаряват мерцедеси за рождените дни, венчават се на другия край на Европа и прескачат за този или онзи празник до някоя от най-скъпите дестинации в света. Но ако недоволните наистина искат да знаят къде е вината за това, че живеят бедно, не бива да се хващат на будалкането, че за всичко е виновна една политическа сила. Защото това, първо, няма как да е вярно, и, второ, някои от прегрешилите, свързани с нея, сигурно ще отнесат присъди. Но ако това послужи като димна завеса за прикриване на другите, които не просто са щипнали по нещо, а се възползваха максимално от участието си във властта или от близостта си до нея, и то не в мандатите на БСП, ще означава само едно - че всъщност нищо не се променя.

И че от поредното разпалване на конфронтацията полза могат да имат хора като оня, който ме спря сутринта на улицата. Но не и тези, които наистина искат възмездие за стореното зло.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

Образование

И на МОМН му трябва по-високо качество

Нищо добро няма да внесе новият закон за академичния състав

Проф. д-р Виден ГЕОРГИЕВ,
Движение за развитие и защита
на науката и висшето образование

Продължават оживените дискусии в академичните общности и много отрицателни реакции спрямо внесеня в парламента проектозакон на МОМН за развитие на академичния състав. Нашата организация - Движение за развитие и защита на науката и висшето образование, също изрази неодобрения за този проект. Бих искал обаче да обърна внимание върху някои съществени неблагоприятни явления и промени в системата на висшето образование и науката, настъпили след 1989 г., които образно можем да определим като болестни състояния. За съжаление на техния фон действието на бъдещия закон няма да е ефективно, тъй като законопроектът не е съобразен с реалностите, напротив - ще задълбочи проблемите.

Не бих искал да поставям под общ знаменател всички научни организации и висши училища, нито пък да правя обобщения, отнасящи се за всички учени и преподаватели, отричайки техни постижения, направени в този период. Но така или иначе отрицателните явления съществуват и ние не можем да ги подминем.

Едно от тях, често изтъквано от про-светния министър, е свързано със

застаряването на академичния потенциал

и късното хабилиране на нашите учени в сравнение с тези от страните на ЕС. То наистина е тревожно, само че причините за него не се коренят в завишената бариерна функция на ВАК, както се опитва да ни внуши авторът на законопроекта, обосновавайки по-бързото производство на доценти и професори чрез предлаганата децентрализация и либерализация на атестационния процес. Причините са социално-икономически и са свързани с промените, настъпили след 1989 г.

Както е известно, поради настъпила икономическа криза голяма вълна от емигранти напусна страната, в това число и талантливи наши учени. Поради мизерното заплащане на научния труд и ниските инвестиции в науката те потърсиха научна работа извън страната. Към тях трябва да прибавим и процесите на вътрешната миграция, при която млади учени потърсиха друга, неакадемична реализация в страната. Тези, които останаха в системата, масово работят на съвместителства, заради което интересът към научната дейност и критериите за качеството ѝ се понижиха. Понижиха се

и критериите на ВАК за оценка при атестиране на учени. Намаля притокът на млади хора в научните организации и вузове. През 2006 г. например броят на асистентите и научните сътрудници е намалал спрямо 2005 г. респективно с 24.3% и с 49%. Същевременно броят на докторите на науките е спаднал със 17.3%, а броят на професорите и ст.н.с. I

Снимка АРХИВ ДУМА

Ниското заплащане продължава да е основната причина за проблемите в системата

ст. - респективно с 16% и със 17.3%. При това процентът на отказ от присъждане на степени и звания от страна на ВАК е бил 6.7%, докато в по-предишни години той се е движел между 10 и 15%. Очевидно до застаряване на хабилираните кадри в системата е довела липсата на млади хора, а не бариерната функция на ВАК.

Друго болестно състояние, засегнало висшето образование в този преходен период (с което предлаганият законопроект не се съобразява, дори стимулира), е роенето на висши училища и техни филиали. То започна в резултат на намалените контролни функции на държавата и нейните отговорни институции при навлизането на частни капитали в системата на висшето образование. Някои от новосъздадените вузове бяха обявени за незаконни и дадени на прокурорските власти. Възможно е част от тях да се подкрепят от капитали със съмнителен характер или пък чрез тях да се препират и незаконни пари, за каквито данни бе съобщено в пресата. Повечето от тях нямат нужния състав от хабилирани преподаватели и качеството на учебния процес е ниско. В крайна сметка общият брой на висшите училища в страната достигна 51 без филиалите, чийто брой над-хвърля 120. Предстои откриване на още два вуза, в това число на Европейски политехнически университет в Перник, който щял да приема

студенти без конкурс. Така че ние държим световния рекорд, според който на глава от населението имаме

5 до 10 пъти повече вузове

в сравнение с водещите в науката и висшето образование страни в ЕС като Франция или Германия. Възниква въпросът за качеството, ефективността и икономическата целесъобразност от тяхното съществуване, както и за възможността държавата да регулира процесите, свързани с тях. Защото експанзивното роене на вузовски звена може да се разглежда като своеобразна инфлация на висшето образование. Понякога човек се пита дали в бедна България не сме си поставили налудничавата задача да произвеждаме висши кадри за други страни. Ние и сега правим това безплатно, като най-добрите завършили висшисти търсят своята реализация на Запад, а голяма част от оставащите пълнят списъка на службите за безработни или се хващат на работа извън своята специалност.

Предложеният законопроект с неговата либерална, децентрализирана, едностепенна система за атестиране на учени идва да реши въпроса за подмладяване на академичния състав за сметка на качеството и

за узакони процеса на роене

и експанзия на висши училища. Условия за това се съдържат в постановката на проекта, съгласно която всяка научна организация или вуз провежда и решава конкурсите си, без каквото и да е външен контрол, на базата на вътрешни правилници. Последните, в зависимост от своята специфика, съдържат твърде различни критерии, с твърде различна степен на вискателност. Това ще създаде условия за занижаване на критериите и бързо производство на квази доценти и квази професори. Последните бързо ще попълнят дефицита от такива кадри в новосъздадените вузове и ще стимулират откриването на нови. Някои среди от това ще спечелят, но науката - не. В резултат на това ще се засили нелоялната конкуренция на частните висши училища по отношение на държавните и ще се засегнат интересите на държавното висше образование.

Много тревожен е въпросът за липсата на отношение на предлагания законопроект към съществуващите в сферата на науката и висшето образование

извращения и корупционни практики

Например продажба на изпити, черен пазар за купуване на предварително разработени дипломни работи. Неотдавна бе разкрита организация за продаване на готови дипломи с участие на чиновници от МОМН, които бяха изнесени в пресата. Не можем да отречем, че съществуват и случаи на субективизъм и корупция при присъждане на научни степени и звания. Според мен причините за това се коренят в политизиран характер на ВАК като част от изпълнителната власт. Лошото е, че и в представения от МОМН проект контролната комисиия е още по-свързана с изпълнителната власт и създава законови предпоставки за възникване на нови случаи на корупционни практики.

Главната задача на предлагания проект уж е да преодолее забавянето в развитието на системата чрез един оздравителен процес и да стимулира по-нататъшното развитие на академичния потенциал в страната. За съжаление законопроектът не може да осъществи тази

задача по следните съображения:

Главните и решаващи фактори в този процес на оздравяване и развитие са два. Единият е свързан с повишаване на

вискателността към качеството

на научната продукция при атестирането на учени. Вторият е свързан с достойното заплащане на научния труд и с увеличаване на вложените инвестиции за науката и висшето образование. За да бъде оздравителният процес ефективен, стимулирането на тези два фактора трябва да върви паралелно и едновременно. Никой проект за нов Закон за научните степени и звания не може да бъде успешен, ако не предяви толкова по-високи изисквания към критериите за атестиране на учени, колкото по-неблагоприятни са промените в науката и висшето образование след 1989 г. Философията на предложения законопроект обаче върви в обратната посока, предлагайки крайно либерална, децентрализирана едностепенна система за атестиране на учени. И вместо да засили регулиращите функции на държавата, проектът ги ограничава. Нещо повече - държавата абдикира от тях, оставяйки атестационния процес на автопилот. Вместо критерии за високо качество на научната продукция, при атестирането на учени организациите сами определят, организират и провеждат научните конкурси. Това те правят чрез научно жури на базата на свои критерии, залегнали във вътрешните им правилници без всякакъв външен контрол върху тях. Като прибавим и големия брой неопределености в законопроекта, се отваря пътят за корупцията при научните степени и длъжности.

Оправданието, че едностепенна система за атестиране съществува в някои страни от ЕС, е несъстоятелно. Механично и едностранчиво пренасяне на чужди системи в съществуващото състояние на науката и висшето образование у нас няма да доведе до добър ефект поради следните реалности - по-лоши социално-икономически условия за реализацията на научния продукт у нас в сравнение със страните от ЕС; мизерно заплащане и липса на свободен пазар на научния труд; малко форми на специализация и квалификация на учениците във водещи страни от ЕС. Всичко това упоритно натоварва силите на нашата атестационна система и тя винаги може да се пропука без наличие на външен контрол - т.е. на двустепенна система за атестиране. Предложената система за атестиране в проектозакон не само няма да премахне досегашните недостатъци, но създава условия за тяхното увеличение.

Правят се усилия между първото и второто четене в НС да бъдат коригирани някои от многото недостатъци на този законопроект, но принципите, залегнали в него,

го правят неоправдани

Още през март 2005 г. в обща декларация БАН, СУ, СУБ, ФУНИС и други неправителствени организации заявиха, че бъдещата атестационна институция трябва да е не назначаваща, а избираем орган. Препоръчваше се той да бъде деполитизиран (отделен от изпълнителната власт) и изграден на държавно-обществен принцип, с двустепенна система за атестиране на учени. Там се предлагаше новият закон да се съобразява с настъпилите промени у нас след 1989 г., да е в синхрон с тенденциите за развитие на научния потенциал в страните от ЕС и с високите критерии в световната наука.

Нито едно от тези изисквания не е осъществено в предложението на МОМН проект. Ако той все пак бъде одобрен на второ четене от НС, то изказаните погоре съображения ни дават основание да предположим, че в близките 1-2 години ще се наложи "изкърпване" или отмяна на този закон. Но кой ще носи отговорността за щетите в науката и висшето образование, причинени от евентуалното му приложението? Нашата научна обществена заслужава по-качествен закон.

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!
Истинската жена чете истински вестник!

Каталоген
№ 136

**В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ
НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА“
ЧЕТЕТЕ:**

От Мало Конаре до голямото изкуство. Скулпторът проф. Величко Минеков за красотата, която ражда вечност

Облаче ле бяло. Какво е това... България?

Душите ни, човешките. Вестник във вестника, списван от читателите

Олтар. Храбростта и мъката на България

Българските събития на XX век. Глас народен - глас Бож!

Страшно и велико. Трагедията на Яворов и Лора като древна поема за любовта и смъртта

Соцсензации и скандали. Да избягаш в СССР...

Под полата на историята. Империята „Империал“ на Тодор Балабанов

Семки, занимавки. Игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди

Готварски тефтер. Вкусотии с дреболии

Маргарита и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

Жив

В РИТЪМА НА ЗАБАВЛЕНИЕТО

Най-новото от живота на топ модела Агриана Карембьо

www.duma.bg

Спорове за теглото на манекенките в Седмицата на модата в Ню Йорк

Седмицата на модата в Ню Йорк за сезона есен/зима 2010 след дни, белязани с лукс, завърши със спорове за теглото на моделите. Наблюдателите отбелязаха фрапиращата слабост на манекенките на Келвин Клайн. Всички те влизаха в дрехи с размер, който в САЩ се обозначава като "нулев" (аналог на №34 в Европа). Наскоро асоциацията на модните дизайнери проведе симпозиум, на който се обсъждаше възможността за промяна на стандартите. Те стават все по-абсурдни в страна, където средният размер дрехи на жените има тенденция да нараства и рядко е под 40-42. Също

толкова абсурдно е, че манекенката Кок Роша (с размер 38, тегло 50 кг при ръст 1.78 м) не получава договори с мотива, че "не е достатъчно слаба". Да се хранят и да са щастливи могат да си позволят само моделите на "Victoria's secret".

толкова абсурдно е, че манекенката Кок Роша (с размер 38, тегло 50 кг при ръст 1.78 м) не получава договори с мотива, че "не е достатъчно слаба". Да се хранят и да са щастливи могат да си позволят само моделите на "Victoria's secret".

Кок Роша

Месечно реге парти започва в столицата

Веднъж месечно в клуб "Twins" ще се провежда вечер, наречена "Sugar n' Spice", като първото реге парти ще се състои днес, 20 февруари, от 22 ч. Събирането ще е посветено на ямайската музика от 60-те години до наши дни, както и на различните й разновидности - реге, рокстеди, ска и калипсо. Ще звучат както групи и изпълнители от епохата - Prince Buster, Laurel Aitken, The Pioneers, The Paragons, Bob Marley & The

Wailers, така и съвременни, повлияни стилово - The Aggrolites, Intensified, Herpat и много други. Организаторите обещават много пикантни изненади за първите посетители на "Sugar n' Spice", комбинирани с тоновете сладка музика и гарантиращи незабравимо преживяване. Входът за събитието е символичен - 4 лв.

Млади музикални поп таланти търсят у нас

Победителят в напреварата за изпълнител ще представи България на престижния международен конкурс в Юрмала през юли

Първи конкурс за млади музикални поп изпълнители (не за песен) организират БНТ и "Жокер медиа" в рамките на предаването "В неделя с...". Победителят ще представи България в края на юли на международния форум "Новая волна" в Юрмала. Първата награда на фестивала е 100 хил. евро, втората - 50 хил., а третата - 30 хиляди.

За участие в българския конкурс кандидатите трябва да подготвят и изпратят до 30 март плейбек с две песни - една на български и една на чужд език. Адресът, на който ще се приемат записите,

е ул. "Крум Попов" 1, за "Жокер медиа". Ако кандидатите имат затруднения в подготовката за конкурса, могат да се обърнат за съдействие към музикално-продуцентската компания, чийто екип ще им помогне за изготвянето на плейбека. От "Жокер медиа" ще бъде направена и предварителната селекция на изпратените предложения и заявки, а всяка седмица по БНТ зрителите ще могат да видят и чуят по 5-има изпълнители.

В предаването "В неделя с..." от 7 март до 11 април, между 11 и 12 ч. младите поп таланти ще представят по две песни. Няма ограничения в стила

им, а изпълненията ще се оценяват от професионално жури. Победителят ще бъде обявен в последното предаване на 11 април. За награда той ще има възможност да заснеме клип, да направи запис на изпълненията си, а специално за него ще бъде написана оригинална песен, с която в края на юли да представи България на конкурса "Новая волна" в Юрмала.

Форумът в Латвия е с дългогодишна история и открива млади таланти от 16 до 30-годишна възраст. В него участват изпълнители от Близкия и Далечния изток, Русия, Европа и САЩ.

Невидим презерватив спира СПИН-а

Учените от университета в Ню Йорк и от Луизиана са на път да открият невидим презерватив, който ефективно ще спира разпространението на СПИН, се твърди в изследване, публикувано в американското сп. "Nature". Става въпрос за гел, който се използва както от мъжете, така и от жените. Невидимият презерватив съдържа антигела, необходим за защита от инфекцията на ХИВ вируса, който в късен стадий е неизлечим.

Елтън Джон: Исус също е бил гей

Легендарният британски певец Елтън Джон предизвика истинска медийна лавина с изявлението си, че Исус Христос е бил хомосексуалист. 62-годишният изпълнител в интервю за американското сп. "Парейд" се изказа за положението на хомосексуалистите в Средния изток. "Мисля, че Исус е бил чувствен, суперинтелигентен гей, мъж, който е разбирал проблемите на хората", рязко смята сръ Елтън Джон. "Той е искал всички да сме пълни с любов и разбиране, а на кръста опрощава на тези, които са го разпънали. Не знам защо хората са толкова сурови. Опитайте се да сте хомосексуалист в Средния изток, все едно си подписвате смъртното наказание", твърди още певецът, който през юни ще изнесе концерт и в София.

Изказването на британската поп икона предизвика страстите в световната преса и особено в САЩ, където религиозните групи през 60-те години на миналия век палиха плочите на "Бийтълс", след като Джон Ленън беше казал, че неговата група е по-популярна от Исус.

Яница Жекова получи приз за най-красива усмивка

Чаровната Яница Жекова от Димитровград стана победителка в конкурса за най-красива, перленояла усмивка "My Cover Smile". За наградата се състезаваха 10 момичета от цялата страна. След много оспорван финал журито, съставено от актрисата Виолета Марковска, гл. редакторка на сп. "Cosmopolitan" Детелина Стаменова и зъболекарят д-р Димитър Тянков, реши, че именно Яница печели голямата награда. Ще й

бъде направена професионална фотосесия, а красивото младо момиче ще украси корицата на "Cosmopolitan Smile" - специално априлско издание.

Дефиле на бели усмивки видяха гостите и журналистите в столичния клуб "Червило" на финала на конкурса "My Cover Smile", организиран от "blend-a-med 3D White Pearl". Цялото събитие бе посветено на перления блясък, а присъстващите бяха заслепени и от уникалните дизайнерски тоалети -

част от специалната модна колекция на Виргиния Здравкова. На финала красавиците получиха дипломи за участието си в конкурса. Голямата изненада за тях беше, че "blend-a-med" и Виргиния Здравкова им подариха тоалетите, с които дефилираха.

В модното шоу взеха участие Вики от "Мастило" и Кристиа, които също бяха облечени в елегантни рокли на прочутата дизайнерка.

Победителката в конкурса и притежателката на най-красивата, перленояла усмивка е Яница Жекова

Жена пита мъжа си какво иска за рождения си ден.
- Минута мълчание - отсича хладнокръвно той.

20. 02. 2010

ЕВГЕНИЯ КАЛКАНДЖИЕВА, шефа на модна агенция „Визаж модел груп“
ЕМИЛ ДИМИТРОВ, бивш шеф на агенция „Митници“
Проф. ЕМИЛ НАУМОВ, музикант
НЕВЕНА СТЕФАНОВА, писателка
Доц. РУЖА МАРИНСКА, изкуствоведка

21. 02. 2010

ГЕОРГИ ГАЙТАНИКОВ, актьор
МАРГАРИТА ПЕТКОВА, поетеса
МИЛА ГЕОРГИЕВА, цигуларка
НЕЛИ ДЕЧЕВА, поетеса
НЕРИ ТЕРЗИЕВА, журналистка
ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ, депутат, бивш министър на финансите

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

20

Тодоровден. Св. Лъв, еп. Катански.
Св. Агатон, папа Римски (Златоустова литургия)

21

1-ва Неделя на Великия пост Православна. Преп. Тимотей. Св. Евстатий. (Василиева литургия) (Молебен на Неделя Православна)

Димитър Киров с втора книга

Втора книга написа композиторът Димитър Киров, известен като българския Клайдерман. Преди две години той дебютира на писателското прище с труда си "Музиката, която лекува", посветен на терапията със звуци, уточни за ДУМА медийният консултант Лео Богдановски.

Този път обаче в книгата от 300 страници, озаглавена "Животните и човекът", композиторът ни пренася в света на домашните любимци и на тези от дивата фауна. Димитър Киров пледира за ново разглеждане на проблема за тяхното субективно право, за грижите и любовта, която човекът им дължи, за ползното му многовековно съжителство с тях. Книгата има монографичен характер и разглежда проблема от психологическа, социологическа, етична и правна гледна точка.

Мнозина може би ще се запитат: "Защо композитор се захваща с тема, стояща далеч от музиката?" На този въпрос авторът отговаря, че го е направил от загриженост както за настоящето, така и за бъдещето на животните и любовта му към тях. Книгата излиза с предговор и становище на известните български учени - проф. д-р Леон Леви и проф. д-р Тенчо Колев от СУ "Св. Климент Охридски".

Пътешествия

www.duma.bg

Торонто, сниман от езерото

Поглед към града от Си Ен Тауър

ТОРОНТО: толерантност и гостоприемство

Най-големият град на Канада е символ за отвореността на тази страна и благополучието ѝ

Преди няколко години в Деня на Канада (1 юли) медиите разтърбиха резултат от световна анкета. Според нея Канада е страната номер едно сред страните в света, които му оказват най-положително въздействие. А канадците бяха съгласни - те най-много от всички харесват страната си. И имат право.

Торонто. Най-големият град, финансовият и икономически център на Канада и градът с най-голямо етническо разнообразие в света. Тук разнообразията обединяват, а не са повод за стълкновения, а мотото е: "Разнообразието е нашата сила". Разположеният на северозападния бряг на езерото Онтарио град е и културен, здравен и изследователски център. Градът е основан на 27 август 1793 г. Торонто има мощна притегателна сила за все нови и нови заселници: само за пет години - от 2001-а до 2006-а, населението на целия метрополис се е увеличило почти двойно. Последното преброяване от 2006 г. начислява над 5 113 000 торонтонци (да, точно така се наричат жителите на центъра на провинция Онтарио).

Много неща в Торонто могат да служат за пример на останалата част на света. Градът се слави с уредеността си. Красноречиво говори за това и прекрасно уреденият му официален сайт. Разделен е на няколко секции, които най-надлежно и разбираемо ти обясняват въпроси като този как да се заселиш и живееш тук, до това как да водиш бизнеса си или пък просто упътва дошлите тук за уикенда. Най-ясно са изнесени въпроси от сорта на уреждане на етажната собственост до това, да речем, да получиш раз-

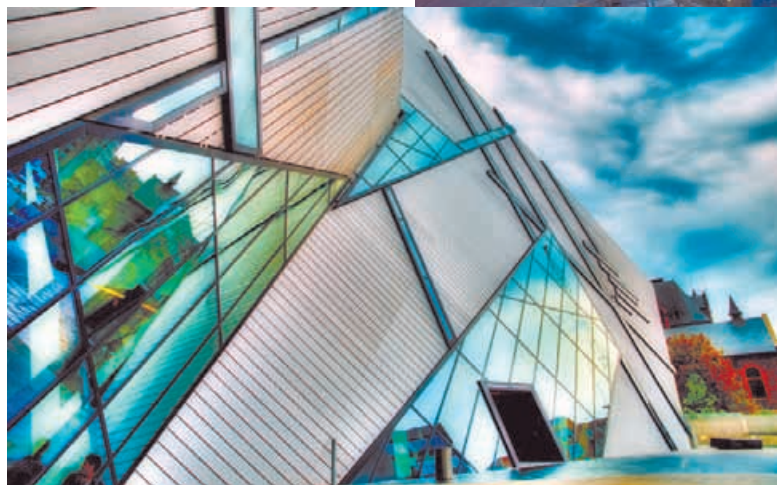
решително за строеж, да намериш място за детето си в детски център (разбирай детска градина) или как и къде да си намериш работа. Дори само от тази инициатива ти става ясно, че се намиращ на една супер уредена територия, която именно заради това може да ти предложи качествено да се позабавляваш и като турист. Сайтът си има туристическа секция, предлагаща различни пакети за настаняване и билети за културни събития на изгодни цени. Така че не ти трябва и туристическа агенция. Бързо ще се почувстваш в свои води, ще знаеш кога, къде и на каква цена да отидеш и как да не се издъниш с неуместен въпрос. Макар канадците като цяло да са твърде любезни, за да те накарат да се чувствате сконфузени.

Хората с обратна ориентация също биха се почувствали комфортно. Предлага им се селекция от места за отсядане, нощен живот и възможността за сключване на гей бракове. Торонто е дом и на най-голямата гей общност в Канада. "Гей селището" или просто "Селището" е цял квартал за хора с такава ориентация недалеч от градския център между улиците "Чърч" и "Уелси" и предлага специализирани кафенета, магазини, барове и прочее места.

Че в огромния мегаполис чистотата е пословична прави впечатление и на пръв поглед. Учудващо как е уредено движението, но и това е възможно без тираничните задръствания. Градът се хвали със своята система за транспортен мениджмънт RESCU, въведена още през 1994 г., която е много чувствителна към промените в натоварването по основните градски магистрали - "Дон Вали", "Гардинър" и буле-

варда "Лейк Шор". Освен това постоянните реконструкции (само в момента се правят ремонти на 17 артерии) са най-надлежно обявени. Всички граждани са поканени да дават мнения и идеи на открита телефонна линия (на нея винаги ще ви отговори оператор!) и по интернет. Паркирането е уредено безупречно. Поощрява се ползването на велосипеди, а в момента тече кампанията "С колело през зимата".

Транспортната служба на Торонто е отговорна за куп дейности като поддръжка на пътищата

Кралският музей на Онтарио в гъжовен ден

и тротоарите; почистването на улиците; почистване на снега и осояване на пътищата; издава разрешителните за паркиране; отговаря за сигнализацията и безопасността на пътищата; синхронизирането на светофарната мрежа; политиките на реконструкции и планиране на строителството; програми за пешеходците и велосипедистите; монтиране на уличната мебелировка и развитието на обществените пространства. Вкратце - тя се грижи за 5600 км пътища; 7945 км тротоари; 442 моста; 560 пешеходни участъка; 2159 светофара; 4100 автобусни спирки и 25 000 други съоръжения, наречени градска мебелировка; 1 млн. пътни знаци; 112 км велосипедни алеи, 168 велотрасета и 138 велосипедисти; издава 100 000 постоянни разрешителни за паркиране годишно.

Торонто има най-голям капацитет за настаняване на гости от всички останали канадски градове с повече от 32 000 хотелски стаи. Денем и нощем постоянно нещо се случва. Сред най-големите атракции са Крайбрежната зона Харбърфронт, която освен прекрасната панорама, предлага огромна развлекателна инфраструктура, преминавайки от град-

Площад "Нейтън Филипс" пред сградата на общината на Торонто ще е домакин на официалната част за празника в чест на олимпийците тази събота

площадката с прозрачен стъклен под.

Центърът на Торонто е пълен с галерии и музеи. Най-известен като че ли е "Кралският музей на Онтарио" - най-големият в Канада и в топ 10 на света. Най-старата картинна галерия на Канада - "Арт галерията на Онтарио", подслонява над 15 000 платна, а "Научният център Онтарио" провежда популярни беседи за над 800 000 посетители годишно. В северната част на града е Зоопаркът - отново най-голям в Канада, с 5000 животински видове в тяхната естествена среда. В същата посока е и "Канадският свят на чудесата" с 200 атракциона и 65 въртележки.

Редом със стотиците събития в града - изложби, театри, шоу спектакли, литературни четения, спортни занимания и т.н., тези дни е ред на олимпиадата. Олимпийският дух ще надхвърли границите на Британска Колумбия и в съботния ден на 20 февруари Торонто заформя грандиозен спортен празник. На площад "Нейтън Филипс" ще дефилира олимпийският тим на Канада, аплодиран от гордите торонтонци. Петчасовият празник започва на обед местно време, ще е придружен с концерти на открито, обособени са зони за спортни и параолимпийски състезания и други такива с широк достъп за участие в тях. Другото голямо събитие в града от 12 до 21 февруари е Международният автомобилни салон на Торонто. Може би пропуснахме гостуването на мумията на Тутанкамон и златното съкровище от неговата пирамида... Със сигурност пропуснахме още много неща.

Мастодонти. (Сградата на Канадската имперска търговска банка в Даунтаун - деловата част на града)

справочник

ОВЕН

Бъдете внимателни, денят е определящ със задачите, ако пренесете доброто си настроение в общуването. От конкуренцията има какво да научите, въпреки че водещото начало е ваше.

ТЕЛЕЦ

Днес късметът е на ваша страна, това ще го усетите и по растящите си финанси. Бъдете внимателни с представителки на нежния пол, възможни са недоразумения.

БЛИЗНАЦИ

Ще отбележите добро начало на днешния ден. Имате идеи и с готова програма за личностни изяви ще впечатлите някои висшестоящи личности около вас.

РАК

На работното място стабилизирате позициите си и ще пристъпите към изпълнение на задачите си. Ще действате с вяра в себе си и в подкрепата на висшите сили.

ЛЪВ

Сговорчивото ви настроение ще ви помогне да извлечете максимална полза от общуването си днес. Лесно ще постигате споразумения и ще влизате в общи начинания.

ДЕВА

Отчитайки успехите на партньорите си, ще търсите по-често съветите им, без това да се отразява на самочувствието ви. Любим човек ще ви изненада приятно.

ВЕЗНИ

Леко ще се справяте със задачите, ако пренесете доброто си настроение в общуването. От конкуренцията има какво да научите, въпреки че водещото начало е ваше.

СКОРПИОН

Постигнатото дотук ще ви прави доволни от самите себе си, но не се възгордявайте. Стъпете здраво на земята и ще получите по-голяма благосклонност от съдбата.

СТРЕЛЕЦ

С добрите си намерения привличате положителни енергии, даващи ви бърз напредък в работата. Романтична закачка може да прерасне в дълготрайна и сериозна връзка.

КОЗИРОГ

Търсенията ви - професионални, лични, сърдечни и духовни, ще получат тласък, осигурявайки ви най-доброто, което заслужавате. Само трябва да си го вземете.

ВОДОЛЕЙ

Старайте се да приключите в рамките на деня започнатите задачи. Възможни са проблеми с членове на семейството, но всичко е преодолимо, не сте застрашени от трусове.

РИБИ

Странични занимания ще се превърнат в основни за някои от вас и това ще ги зареди с нови очаквания. Любовни завоевания ще повишат тонуса на романтичните Риби.

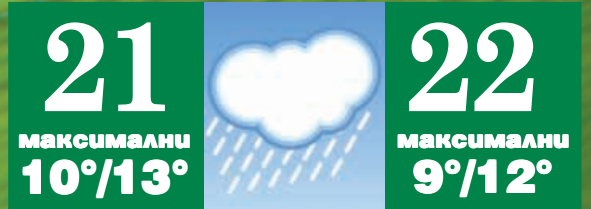
ВРЕМЕТО

П

рез деня ще има променлива облачност, по-значителна в ранните сутрешни часове, когато на отделни места все още ще превалява слаб дъжд. Облачността ще намалява до слънчево, но при вечер от запад отново ще се заоблачи и ще превали. Вече ще има условия за краткотрайни, но интензивни превалявания, които ще продължат и през нощта срещу неделя. На отделни места те ще бъдат придружени и от гръмотици. Максималните температури ще са високи - между 11 и 16°, в Източна България и северно от планините до 19-20°. В София - около 14°. Атмосферното налягане ще бъде значително по-ниско от средното за месеца. В планините ще духа бурен и ураганен югозападен вятър. Облачността ще бъде променлива. Главно в планините от западната половина от страната ще превалява дъжд, само по най-високите части на Рила - сняг. Очакват се високи температури - максимална на 1200 метра - около 13°, на 2000 метра - около 7°. По Черноморието ще има променлива облачност. Максимални температури на въздуха - между 16 и 20°. Температурата на морската вода е 4-5°.

Изглед за

В неделя вятърът ще се усилви, в Дунавската равнина до 18-20 м/сек. На места ще превали дъжд. До вечерта преваляванията ще спрат - най-късно в източните райони, а от запад облачността ще намалява. Температурите ще се понижат, почувствително максималните.

- 07.10 Момчето робот
- 08.00 Чудният свят на Дисни. Приключения с Мики Маус
- 08.30 Уолт Дисни представя. „Хана Монтана“ - тв филм
- 09.15 За животните с любов
- 09.45 Телепазарен прозорец
- 10.00 Сена - музата на художниците /документален филм/
- 10.30 Непозната земя
- 11.00 Памет българска с проф.Божидар Димитров
- 12.00 По света и у нас
- 12.30 Бразди
- 13.00 Иде нашенската музика - фолклор
- 14.00 Минута е много - тв състезание
- 14.50 Зимни олимпийски игри. Линия Ванкувър /най-интересното от предишния ден/
- 17.00 120 минути голям смях с Татяна Лолова /1 част/
- 18.00 Кино по ноти
- 18.30 В кадър
- 19.00 Зимни олимпийски игри. Студио „Леденият Олимп“ - пряко предаване от Ванкувър
- 19.30 По света и у нас
- 20.00 Зимни олимпийски игри. Ски-алпийски дисциплини Супергигантски слалом /жени/, Ски-скок, Ски-бягане /30км преследване, мъже/, Ски-свободен стил /скокове, жени/, Хокей на лед /Латвия - Словакия/, Бързо пързалане с кънки /1500м, мъже/, Шорттрек /1000м мъже и 1500м жени/, Бобслей /двойки, мъже/, пряко предаване от Ванкувър

- 05.30 „Кухнята на Звездите“ /п./
- 06.00 „Физиотоника“
- 06.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
- 07.00 „Малката русалка“ - детски сериал
- 08.00 „Скуи Гъл визия“ - детски сериал
- 08.30 „Кой е по-по-най-“ - детско шоу
- 09.30 „Кухнята на Звездите“ - кулинарно шоу
- 10.00 „Модерно“ - токшоу
- 11.00 „Търси се...“ - токшоу
- 12.00 „Глобусът“ - предаване за туризъм с водещ Карина Караньотова
- 12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
- 13.00 „Мечът на истината“ - сериал, еп. 21
- 14.00 „Червеният орел“ - сезон 1, еп. 7
- 16.00 „Какъв е животът. Първа брачна нощ“ - документално риалити, еп. 8
- 17.00 „Море от любов“ - романтично токшоу с водещ Наталия Симеонова
- 18.00 „Сейсмограф“ - предаване за полемика и анализи с водещ Светла Петрова
- 19.00 bTV Новините - централна емисия
- 20.00 „Пълна лудница“ - комедийно шоу
- 21.00 „Отчаяни съпруги“ - сезон 5, еп. 5
- 22.00 bTV Новините - късна емисия
- 22.30 „В засада“ - Екшън комедия, САЩ, 1987
- 00.40 „Завръщане от планината на вещиците“ - Семейен, Приключенски, САЩ, 1978
- 02.30 „Червеният орел“ /п./ - сериал, сезон 1, еп. 7
- 04.10 „Модерно“ /п./

- 9.55 „На слуга“
- 10.25 „Първичен инстинкт“
- 10.40 „За кучетата“
- 11.10 „Тайните на риболова с Бейб Винкелман“
- 11.30 „Оръжие“
- 11.45 „Майстор на риболова“
- 12.15 „Къде кълве“
- 12.45 „Лов без граници“
- 13.30 „Диалози за риболова“
- 13.45 „Риболов на изкуствена муха“
- 14.15 „Планетата на рибаря“
- 14.30 „Светът на подводния лов“
- 14.45 „Диалози за риболова“
- 15.10 „Особености на руския лов“
- 15.40 „Дивеч и ловец“
- 16.10 „Лов без граници“
- 17.00 „Първичен инстинкт“
- 17.15 „Моторни лодки“
- 17.45 „Дневниците на великия ловец“
- 18.35 „Риболовен календар“
- 19.05 „Пушкала и такъми“
- 19.35 „Американски риболов“
- 20.05 „Лов без граници“
- 20.55 „Светът на подводния лов“
- 21.10 „Подводен лов“
- 21.40 „Планетата на рибаря“
- 21.55 „Трофеи, вкусно и бързо“
- 22.10 „Диалози за риболова“
- 22.35 „Тайните на лова с Бейб Винкелман“

- 07.00 „Иконостас“
- 07.30 „Капитан Планета“ - дет. анимационен сериал
- 08.00 „Флинстоунс хлапета“ - дет. анимационен сериал, 2 сезон
- 08.30 „Костенурките нинджа“ - детски анимационен сериал
- 09.00 „Лабораторията на Декстър“ - детски анимационен сериал, 3 сезон
- 09.30 „Клуб Нюз“ - забавно предаване
- 10.00 „Станция НОВА“ - (10.00 Сблъсък; 11.10 Рулетка; 13.10 Отчаяните съпруги;
- 15.15 Какво ново; 15.50 Донитайм; 16.50 Най-добрата майка)
- 18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ
- 19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
- 19.30 „Темата на Нова“
- 20.00 „Руби и Куентин“ - с уч. на Жерар Депардийо, Жан Рено и др.
- 21.50 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
- 22.50 „Династията на Тюдорите“ - сериен филм
- 00.50 „Руби и Куентин“ - с уч. на Жерар Депардийо, Жан Рено и др./п/
- 02.20 „Кървави диаманти“ - документален филм
- 03.15 „Календар“ - информационна емисия на НТВ /п/

- 07.00 Кодово име. Съседските деца - с1, еп10,11
- 08.00 Новините
- 10.00 Два пъти в живота - с2, еп15
- 11.00 Голяма любов - с2, еп11
- 12.00 Американски мечти - с03, еп 9
- 13.00 Вечно лято - с1, еп11
- 14.00 „Труден за убиване“ - екшън със Стивън Сегал, Кели Леброк
- 16.00 Биографии. Хауърд Шулц
- 17.00 Колекцията на Роземунде Пилхер. Четирите сезона.Зима - романтичен мини сериал
- 18.45 Новините
- 19.45 „Левакът“ - комедия с Анди Дик, Джейсън Би
- 21.30 „Невинни години“ - романтична драма с Даниъл Дей-Луис, Мишел Пфайфър, Уиона Райдър
- 00.00 Зайнфелд - с4, еп4
- 00.15 Новините
- 01.00 Колекцията на Роземунде Пилхер. Четирите сезона.Зима - романтичен мини сериал
- 03.00 „Невинни години“ - романтична драма с Даниъл Дей-Луис, Мишел Пфайфър, Уиона Райдър

- 07.00 BG - Къде? Къде?
- 07.05 „Ягодов сладкиш“ - сезон 2, еп. 4, анимация
- 07.30 „Ловци на дорки“ - еп. 25 и 26, анимация
- 08.20 BG - Къде? Къде?
- 08.30 „Клуб Уинкс“ - сезон 3, еп. 23, анимация
- 09.00 Най-доброто от „Следобед с ТВ 7“
- 10.30 „Гурме с Андре“ - кулинарно предаване
- 11.00 „Моделите на Колийн“ - сезон 2, еп. 4, риалити шоу
- 12.00 „Фешън вирус“ - предаване за мода с Албена Александрова - повторение
- 13.00 „Голямото разчистване“ - еп. 3, риалити шоу
- 14.00 „Криминалните случаи на Мърдок. Пусни кучетата“ - сезон 1, еп. 6
- 15.00 „Смолвил. Супермен в началото“ - сезон 5, еп. 5 и 6
- 16.30 „Загадъчната Индия“ - кино-документален филм на IMAX
- 17.25 „Язон и Аргонавите“ - 1 част, приключенски, фентъзи, САЩ, 2000
- 19.00 Новини
- 19.30 „8 прости правила“ - сезон 2, еп. 7
- 20.00 „Древни досиета“ - еп. 2 - премиера
- 21.00 Новини
- 21.30 „Последният легион“ - екшън, приключенски, Великобритания, Италия, Франция, Тунис, 2007 - премиера
- 23.15 „Ханибал“ - трилър, Великобритания, САЩ
- 01.35 „Смолвил. Супермен в началото“ - сезон 5, еп. 5 и 6 - повторение

- 07.00 „От Велико Търново до света“ - док. филм
- 07.30 Фолклорни ритми
- 08.00 „Рани вести“ /на живо/
- 10.00 НОВИНИ
- 10.15 „Телевизионен форум“ с водещ Стефан Солаков /на живо/
- 12.00 НОВИНИ
- 12.15 „Ако зажалиш...“ - стари градски песни с Бони Милчева и Тодор Върбанов
- 13.45 „Биберон“ - предаване в помощ на младите майки
- 14.15 „Не мога да мълча“ с Марин Кадиев
- 14.45 Китка народни песни
- 15.00 „Старият албум“ с Михаил Топалов
- 15.30 Документален филм
- 16.00 „Облаче ле бяло“ - предаване /на живо/
- 17.00 Новини
- 17.15 „Изгнаници клетки ...“ - публицистика за геноцида над арменците
- 17.45 „Паралакс“ - публицистично предаване
- 19.00 Новини
- 19.20 „Другата история“ - предаване за българската памет/ пряко от Бургас/
- 19.30 „От българско, по-българско“
- 22.00 Новини /повторение/
- 22.20 „Другата история“ - предаване /п/
- 22.30 Цвете за Гошо
- 23.00 Класическа музика

Справочник

www.duma.bg

ВЪЗПОМИНАНИЕ

една година без

Д-Р ВЛАДИМИР
КАЛАЙДЖИЕВ

ПОКЛОН ПРЕД
ПЛОДОТВОРНИЯ МУ
ЖИВОТ, ОТДАДЕН НА СВЕТЛИ
СОЦИАЛНИ ИДЕАЛИ!

От близките

Поменът ще се извърши на 20.02.2010 г. (събота) от
11 часа в Централни софийски гробища, парцел 10.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Шест години и
шест месеца
от кончината на

Иван Митев
Иванов (Петърчо)

Шест години
от кончината на

Марийка Томева
Митева (Румяна)

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА ВИ
ПАМЕТ, ТАТКО И МАЙКО!

Син Тошко, снаха Правда,
внуци Петър и Калина

Спешна медицинска помощ

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213, Централа: 9154-411

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543, Централа: 9226-000

И-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37, Тел.: 988-36-31

МБАЛ "ЦАРИЦА ЙОАННА"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203, Централа: 9432-170

МЦ "СЕНТ ТОМА"
Адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 958 8015, факс: 9588195
e-mail: sent_toma@abv.bg

МЦ "ЛОРА"
Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10,
Тел.: 952-06-75, 953-05-80

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112

МБАЛ "Н. И. Пирогов"
Телефон: 02/ 915 44 11

ВиК - Повреди
Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71

Топлофикация - Аварийна служба
Телефон: 0 700 17 122;
02/ 951 51 96; 02/ 951 52 58

Електроразпределение -
аварийна служба
Телефон: 07001 00 10; 02/ 847 01 61; 02/
847 01 62; 02/ 847 01 63; 02/ 847 01 64;

Гражданска защита
Телефон: 0800 20112; 02/ 862 60 75; 02/
962 04 39, 02/ 962 04 41

ВЪЗПОМИНАНИЕ

90 ДНИ БЕЗ НЕЗАБРАВИМАТА НИ

ДАФИНКА
АНКОВА
ЛАКОВА

1926 - 2009

СКЪРБИМ БЕЗКРАЙНО
ЗА ТЕБ!
С МНОГО ОБИЧ!

Съпруг Лако, дъщеря Зоя,
зет Евгени, внуци, правнуци

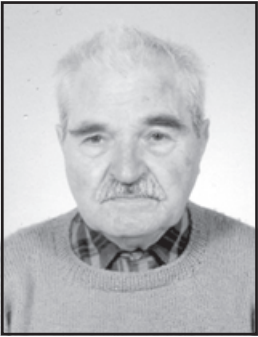

ВЪЗПОМИНАНИЕ

40 скръбни дни без нашия баща и дядо

ВАСИЛ
БАЕВ
ВАСИЛЕВ

22.10.1920 - 11.01.2010

Благодарим ти за
добротата, любовта и
радостта, които
носеше със себе си.
Ще бъдем винаги заедно,
защото те обичаме.

От семейството

Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76, Тел.: 859-31-56
Адрес (3): жк Люлин, бл. 134, Тел.: 925-09-85
Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер, Тел.: 946-61-22

СЛУЖБА ЗА ТРУДОВА МЕДИЦИНА "СЕНТ ТОМА - КО"
адрес: бул. "Цар Борис III" № 91
тел.: 953 1764, факс: 9588195

СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1,
Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22, 24-часов прием на пациенти

ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ
ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59, Тел.: 981-00-06
Денонощна спешна психиатрична помощ

ЦЕНТЪР ПО ТРАНСФУЗИОННА
ХЕМАТОЛОГИЯ
ул. "Братя Миладинови" 112,
тел. 92 104 17, регистратура 92 104 70

Кина 8 София

Cinema City
Мол София, бул. "Ал.
Стамболийски" 101

Cineplex
бул. "Арсеналски" 2

Mtel IMAX
Мол София, бул. "Ал.
Стамболийски" 101

Арена Запад
бул. "Тодор Александ-
ров" 64

Арена Младост
Бизнес парк

Влайкова
ул. "Иван Асен II"

Аптеки 8 София

"Алтеа"
Адрес: ул. "Деян Белишки" 58
Телефон: 958-31-02

"Ана"
Адрес:
бул. "Витоша" 95, Телефон: 953-41-
57

"Арония 2001"
Адрес: бул. "Пенчо Славейков" №
6
Тел.: 953-13-08
Приготвяне на лекарства

"Вели"
Адрес:
жк "Младост" 4,
битов комбинат, до бл. 416
(до ресторант "Амигос"), Тел.: 975-
48-67

"Медея-74"
Адрес: жк "Бъкстон",
ул. "Ген. Суворов" 56
(базара на ъгъла с ул. "Вихрен")
Телефон: 955-54-32

"Панацея" - Катя Илиева
Адрес: жк "Овча купел-1", бл. 507,
вх. Д
Тел.: 957-47-01

"Студентска"
Адрес: Студентски град, бл. 60, вх.
В
Телефон: 868-01-15

"Фарма - Б. Иванов"
Адрес: ул. "Костенски водопад", бл.
242,
срещу ДКЦ ХХІХ
Тел.: 958-25-68

ВЪПРОС НА СЕДМИЦАТА

Харесвате ли новия девиз на вестника -
„Думи много - ДУМА е една“?

номер 1914

ДУМА

да или не с SMS

0,50 лв. без ДДС

ВАШЕТО МНЕНИЕ ИМА ЗНАЧЕНИЕ! Отговорете с
ДА или НЕ на нашия въпрос на седмицата на кратък
номер 1914 за всички мобилни оператори. Според
избрания от вас отговор напишете DUMA DA или DUMA NE.
ЕДИН ОТ ВАС ЩЕ СПЕЧЕЛИ ЕДНОМЕСЕЧЕН
БЕЗПЛАТЕН АБОНАМЕНТ ЗА ВЕСТНИК ДУМА

Привлекателен трофей за всеки сезон

Още за вълка и неговия хищнически нрав

Стамен ХРИСТОВ

С ега, когато активният ловен сезон вече приключи, нека не забравяме, че целогодишното ловуване на хищници ни дава нови възможности. Разбира се, най-привлекателният трофей за всеки ловец е вълкът. Отстрелът му е незабравимо преживяване, а през последните години и сериозна помощ за дивата природа интензивното нарастване на неговата популация у нас през последните години застрашава много ценни видове диви бозайници. Ето защо се налага да знаем повече за този най-едър хищник в нашата природа.

Вълкът (Canis lupus) е средно голям бозайник и е най-едрият представител на сем. Кучета у нас. Дължината на тялото му достига до 150 - 160 см, опашката - до 30 - 35 см, а височината в холката до 80 - 90 см. Теглото му у нас обикновено е 40 - 45 кг, рядко някои екземпляри надхвърлят 55 - 60 кг. Групите, които израслите вълци формират през различните сезони на годината, се наричат глутница, а малките вълчета след раждането им до отделянето им от майката формират т. нар. кучило.

Окраската на козината му е сива на гърба до сиво-черна, а коремът и краката са по-светли и често с ръждив оттенък. Гърдите и шията са сиво-бели, понякога и чисто бели. Рядко козината му е с друг цвят - ръждив или червен.

У нас вълкът се среща във всички планини и през последните десет години запасите му нараснаха многократно. Среща се вече и в равнинните гори на страната. Леговищата на вълка са в непристъпни и големи горски масиви, обикновено в подножието на стръмните склонове непосредствено под билата. Привързаността му към такива територии се определя преди всичко от наличието на чифтокопитния дивеч, който заедно с домашните животни е основната му плячка.

Брачният период на вълка е през януари и февруари. След бременност от 65 дни вълчицата окучва от 4 до 8, рядко повече вълчета. Малките са слепи и безпомощни и проглеждат едва на 13-ия ден. И двамата родители се грижат за потомството и при наличие на храна и спокойствие ловуват и в съседство на леговището си. Малките растат бързо, на едномесечна възраст вече излизат от леговището и започват да се хранят самостоятелно, като родителите им първоначално повръщат поетата храна, а по-късно им носят и полуумъртвени животни, с които малките се обучават да ловят, задържат и убиват.

Вълкът е кръвожаден хищник, ловува групово и при много добра организация. При възможност убива повече от потребната му храна. От дивеча най-честата му плячка са сърните и приплодите на дивата свиня, а в ловните стопанства - еленът лопатар и муфлонът. Още по-често негова жертва е домашният добитък. Самото

Отстрелът на вълка е незабравимо преживяване за ловеца

присъствие на вълка безпокои дивеча и го прогонва от местообитаниято му. Наблюденията в райони с високи запаси на дивеч и с много вълци показват, че ролята на вълка като санитар в природата не бива да се преувеличава.

Вълкът няма естествени неприятели у нас. За отстрел е разрешен целогодишно, но не се разрешава регулиране на запасите му с отрови и с приспивателни медикаменти, както и с други нехуманни средства.

Стъпката и дирята на вълка се отличават по форма от тези на едрото домашно куче, докато по големина отпечатъците са еднакви - достигат до 9 см на дължина и до 6,5 см на широчина. При вълка стъпката е продълговата, тъй като двата външни пръста са зад предните и не ги обхващат

в основата им, както е при кучето, чиято стъпка е по-закръглена. Стъпките в дирята при вълка са подредени точно в една линия, а при кучето има отклонение между отпечатъците на левите и десни крака. Стъпката на чакала прилича на стъпката на вълка, но е много по-малка. На отпечатъка му личи и срастването на двата предни пръста в основата им, по което се отличават от стъпките на домашните кучета и на младите вълци.

Вълкът може да бъде сбъркан в природата с едро овчарско куче вълча порода, а по-младите и по-дребни вълци и с чакала. От кучето се разпознава по поведението и реакцията му при появата на човека, а на голямо разстояние, когато не е усетил присъствието на човека, по характерната дебела опашка, висяща надолу.

Познаваме ли ги?

Птиците, които красят природата

Милчо АНДРЕЕВ

У биването на лебед в България отдавна вече е немислим акт, което за съжаление не може да се каже за много други защитени видове. През зимата мнозина от нас имат възможност да наблюдават гордите птици в незамръзващите водоеми. И ако култивираното отношение към лебедите в България датира от десетилетия, то в много европейски страни от столетия те са на почит. От много отдавна английските крале с особена любов са се отнасяли към лебедите и са държали тези горди птици в своите владения. От XII до XVIII век в Британия всички лебеди били собственост на короната. Монарсите подарявали много от тези птици на аристократи, заслужили разположението на двора. А в същото време да имат лебеди могли да си позволяват само хора, притежаващи голямо имение и състояние.

Някога по Темза плавали хиляди бели птици, ревностно охранявани от стопаните си, които бележели клюновете им, за да не може нито един лебед незабелязано да изчезне във владението на съседа. По традиция тези птици и в наше време се бележат по тоя начин. Но сега с това се занимават предимно зоолозите. Всяка година в началото на

юли те хващат младите лебеди по Темза и ги опръстеняват. Но с всяка година тази работа изисква все по-малко и по-малко усилия: кралските птици в долното течение на реката постепенно изчезват. От мощните катери загиват много растения и водорасли, с които се хранят лебедите, а на изравнените брегове птиците трудно намират места, където биха могли да строят гнезда. Освен това хората, разхождащи се по бреговете, развалят не малко от лебедовите гнезда. Орнитолозите от Оксфордския университет смятат, че на тези превратности на съдбата лебедите биха могли да противостоят. Но по данни на учените повечето лебеди, обитаващи Темза, загиват от отравяния с олово. По погрешка птиците гълтат риболовните тежести и други парчета метал. В Англия вече се мисли дали да не бъдат взети отново лебедите под покровителството на кралския двор, за да се спасят от измиране.

В много страни на Западна Европа тези птици са почитани в продължение на столетия. В Хамбург още през 1664 г. бил издаден закон, забраняващ на гражданите не само да убиват, но и да "оскърбяват" лебедите. Когато през 1674 г. в река Алстер загинали два от над стоте лебеда, сенатът на Хамбург взел решение да учреди специална длъжност за наглеждане на благородните птици.

Ловджийска кулинария

МАРИНАТА ЗА ДИВЕЧ

На всяка домакиня се налага понякога да готви дивеч. Ако не е запозната с начина на приготвяне, дивечът загубва своя специфичен вкус и се पोхабява. Умело обработеното месо на дивеча е вкусно и крехко, не съдържа много мазнини и се усвоява лесно от човешкия организъм. Знае се, че дивечът не се готви веднага, а се оставя да престои, за да се отпусне неговата напрегната мускулатура. Затова месото се маринова. Маринатата се приготвя по следния начин: налива се 1 л вода и 1/2 л оцет в един съд и се поставя на огъня да заври. След това се прибавят нарязаните на парченца 1-2 моркова, 2-3 корена магданоз, 2-3 резенчета целина, дафинов лист, черен пипер на зърна, глава лук и сол. Всичко това се оставя да вари около 10 минути. Маринатата се сваля от огъня и след като изстине, се прецежда. В така приготвената марината се накисват заек, сърна, елен, глиган и др. За около 24 часа. Заекът може да се кисне и в марината, приготвена само от вода и оцет за около 10 часа. Марината може да се приготви и с прясно мляко. Тя обикновено се използва за мариноване на диви птици. Почистените, измити и изпърлени диви птици се държат 4-5 часа в дълбок съд с прясно мляко. Млякото

трябва да покрива изцяло месото на птицата.

ДИВ ЗАЕК С МАСЛИНИ

Месото на дивия заек е вкусно и крехко, не съдържа много мазнина и лесно се усвоява от човешкия организъм. По хранителни и диетични качества не отстъпва на пилешкото и агнешкото. Месото на дивия заек е много по-вкусно от това на питомния, тъй като се храни с напълно естествена храна - ароматични треви и растения. Заешкото месо е най-вкусно при зайците на възраст между 3 и 12 месеца. Задушаване се един див заек с 4-6 лъжици краве масло. Когато се зачерви от всички страни, се слага 1 лъжица брашно. След като се позачерви, се добавят нарязани 1 глава лук, 1 морков и парче целина. Задушаването продължава. Залива се с хладък бульон или хладка вода. Месото вари на тих огън. Ръси се сол. Като омекне месото, се изважда, обезкостява се и се нарязва на парчета, а сосът се пасира. Отделно се попарват 10-15 обезкостени маслини и се прибавят към соса. Около 100 г бекон или пушени свински гърди се варят в соса до омекване и се нарязват на малки парченца. Беконът дава вкус и пикантност на заешкия сос. Със соса се залива месото, а излишният сос се поднася в сосиера. Отделно се сервира салатата.

Анекдом

НАДЕЖДА

Седят двама рибари на брега, единият вади вдициата от водата, и другият възкликва:

- Е, каква риба очакваш да ти клъвне, като гледам, че заматаш все на гола кукичка?
- Може пък някоя сита да посегне...

АВТОР НА ВРЕДНО ДЕЯНИЕ ЕНИГМАТИЦИ /РАЗГ./		РУСКИ КИНО-ОПЕРАТОР-СОЛАРИС“ ИМЕНАТА НА АМЕРИКАНСКИ ПИСАТЕЛ		СТОЛИЦАТА НА ЯПОНИЯ ФРЕНСКИ ЗИМЕН КУРОРТ		СПОРТНО РАВЕНСТВО ГРАД В ТАИЛАНД		ТАКСИ ЗА АВИОУСЛУГИ /СЪКР./ ЯСТИЕ ОТ ЯЙЦА		ГРАД В УНГАРИЯ ИМЕНАТА НА УНГАРСКИ КОМПОЗИТОР		ИМЕНАТА НА ФУТБОЛИСТ ОТ“АЯКС“В МИНАЛОТО		МАЛКОТО НА КОЗА
СИМФОНИЯ ОТ Л.ВАН БЕТХОВЕН НЕПРИЛИЧНИ ДУМИ							АКТЬОР В ПАНТОМИМА ГЕРОЙ В „ОДИСЕЯ“ ОТ ОМИР				НОТА ДРЕВНО-ЕГИПЕТСКИ АРХИТЕКТ			СТЕПЕН НА РАЖДАНИЯТА В ОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ
						ГРАД В НИГЕРИЯ ПОЛСКИ ПОЧВОВЕД							НАРОДНОСТ В ЛИБЕРИЯ	
ПЕСЕН НА Л.ИВАНОВА БЪЛГАРСКО МЪЖКО ИМЕ			БЪЛГАРСКИ МУЗИКОВЕД	БЪЛГ.РЕВОЛЮЦИОНЕРКА, ДЪЩЕРЯ НА БАБА ТОНКА ПРЕДШЕСТВЕНИК НА ООН										
					РУСКИ САМОЛЕТИ		ВСИЧКИТЕ ВЪЖЕТА НА ЕДИН КОРАБ ФРЕНСКИ КОМПОЗИТОР							
ХЛЕБОДАЙНО РАСТЕНИЕ РЕКА В МОНГОЛИЯ И РУСИЯ								ПОВЕСТ ОТ ВОЛТЕР БЪЛГАРСКО ЛЕПИЛО						
				ПОДЕМНИ СЪОРЪЖЕНИЯ ВЪВ ВИСОКИ СГРАДИ		АЗЕРБАЙДЖАНСКО МЪЖКО ИМЕ ГОЛЕМИ ЗЕМНОВОДНИ ВЛЕЧУГИ							УРЕДИ ЗА ОТОПЛЕНИЕ	
ДРАМА ОТ КОНСТАНТИН МУТАФОВ ОТЗВУК, ЕХО					ПОСТИЛКА ЗА ПОД ГРАД В ИРАН						РУМЪНСКИ КИНО-АКТЬОР			
		ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ ЖИТЕЛИ НА ИЗРАЕЛ					БЪЛГАРСКА ХОРОВА ДИРИГЕНТКА		БИБЛЕЙСКИ ГЕРОЙ МЕЖДУНАРОДЕН ИНСТИТУТ ПО СЕЛ. СТОПАНСТВО					
ИЗКУСТВЕН СПЪТНИК НА ЗЕМЯТА /СЪКР./	ПЪРВИЯТ БЪЛГАРСКИ КОСМОНАВТ СЪСТЕЗАТЕЛКА							ПРИТОК НА Р.ДУНАВ ВСЯКО ЖИВО СЪЩЕСТВО			СТАРО ИМЕ НА ТОКИО ГРЪЦКИ СПОРТЕН КЛУБ			
			УКРАШЕНИЯ							АНГЛИЙСКА КИНО-АКТРИСА ЖАНР В ЖИВОПИСТА				
ПРОПУСКАНЕ НА СРОК ЗА НЕЩО ГРАМАДНА ЗМИЯ												ОХРАНЕН КОН ЧИСЛО,КОЕТО СЕ ИЗВАЖДА ОТ УМАЛЯЕМОТО		
			СТИХОСБИРКА ОТ ГЕОРГИ БЕЛЕВ		ФРЕНСКА КИНОАКТРИСА -“МАДАМ КЛОД“				ОСТРО ГРАМАТИЧЕСКО УДАРЕНИЕ ВИСША ЧОВЕШКА ЦЕЛ					СИЛНО ИЗБУХЛИВО ВЕЩЕСТВО
ФРЕНСКИ АВТОМОБИЛИ ГЕРМАНСКИ САТЕЛИТЕН КАНАЛ					ЕВРЕЙСКИ ЕЗИК НАЗВАНИЕ						ПОЕМА ОТ А.ТЕНИСЪН ЯПОНСКИ ШАХ			
			ПЛАНИНА В БЪЛГАРИЯ				БИВШ ФРЕНСКИ ФУТБОЛИСТ ХАРАКТЕР, ТЕМПЕРАМЕНТ							
РЕКА В ГЕРМАНИЯ ЗЪРНЕН ИЗРАСТЪК В ЖИТЕН КЛАС			ГРАД В ЕТИОПИЯ МУЗИКАЛНА НОТА				МЕТИЛОВ ЕТЕР ОТ НЕФТ ДРЕВНО-ГРЪЦКИ ФИЛОСОФ							
				БЪЛГАРСКА РОКГРУПА		АРМЕНСКО МЪЖКО ИМЕ ГЕРМАНСКИ ФУТБОЛЕН ТРЕНЬОР					ФРЕНСКИ ГЕОЛОГ		РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ	
ДЪСКА ЗА ПЪРЗАЛЯНЕ		РУСКИ ХУДОЖНИК РУСКИ САМОЛЕТИ			ПЪРВАТА БЪЛГ.КООПЕРАЦИЯ АМЕРИКАНСКИ АВИАОЛИНИИ						ЧАСТ ОТ ЕНЦИКЛОПЕДИЯ ОПЕРА ОТ Ж.РАМО			
			БЪЛГАРСКИ ПИСАТЕЛ „ЖЕЛЕЗНИЯТ СВЕТИЛНИК“						ГРАД В ИТАЛИЯ					
ТЕАТРАЛНА ПАУЗА							ОБРАЗОВАНИЕ В УШНАТА КУХИНА							

БЪЛГ.МЪЖ-КО ИМЕ ПОПУЛЯРНО-ТО ИМЕ НА ДРАМА ОТ П.ЯВОРОВ		ВОДНО ЖИВОТНО		СТАИТЕ НА СОБСТВЕ-НИК НА ДВОРЕЦ ШАХМАТНА ФИГУРА		БОЕН ВИК ЛЪСКАВИНА, БЛЯСЪК		МИРТОВО ДЪРВО		ПЪРВИЯТ ЧОВЕК /БИБЛ./ ПЛАНЕТА ОТ СЪТЪНЧЕВА-ТА СИСТЕМА		МЯРКА ПО ПОВЪР-ХНИНА РУСКИ САМОЛЕТИ		СБОРНИК С ИЗВЛЕЧЕ-НИЯ ОТ ВСИЧКИ БО-ГОСЛУЖЕБ-НИ КНИГИ
ТЕЛЕГРАФНА АГЕНЦИЯ НА ШВЕЙЦАРИЯ		ИГРАЧКА ЗА МОМИЧЕНЦА ТИПОВИ ИЗДЕЛИЯ ЗА ОБРАЗЦИ						ДЪРЖАВА В БЛИЗКИЯ ИЗТОК					РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ И ГЕРМАНИЯ	
			ФИЛИПИН-СКИ КИНО-АКТЬОР ФРЕНСКО-РУСКИ БАЛЕТ-МАЙСТОР				МЯРКА ЗА ТЕЖИНА СПОРТЕН КЛУБ ОТ ВАРНА					ПСЕВД.НА ОБЩ. ДЕЕЦ СА-ВА МУТАФОВ ПОТЪНАП ПРЕЗ 1912 Г. АНГЛИЙСКИ ПАРАХОД		
АСОЦИАЦИЯ НА ТЕНИСИСТ-ИТЕ-ПРОФЕ-СИОНАЛИСТИ РУСКИ БИОХИМИК				АНГЛИЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА КРЪВОНО-СЕН СЪД			ПСЕВД. НА ВЛАДИМИР ТОПЕНЧАРОВ ЖИТЕЛ НА ГР.НЕАПОЛ				КИТАЙСКА БИРА ГРАД В ГЪРЦИЯ			
					ПАРИЧЕН ИЗРАЗ НА СТОКА ПРОХОД МЕ-ЖДУ ШУМЕН И КАРНОБАТ					СТАРО ИМЕ НА ВЪНШНА-ТА ОБВИВКА НА ЗЕМНА-ТА КОРА ПОХВАТ, МЕТОД				
ИТАЛИАН-СКИ ФУТБО-ЛЕН ТИМ РЕЧНИ НИМ-ФИ /МИТ./						НОТА		ПОДЗЕМНА ЖЕЛЕЗНИЦА ЖИВОТВОР-НА ТЕЧНОСТ						
						ПРОВИНЦИЯ В ИСПАНИЯ							СИРИЙСКИ ОБЩ. ДЕЕЦ И ПОЕТ	
ЛУКСОЗНА ДЕБЕЛА ЦИГАРА	КРАДЕЦ, ДЖЕБЧИЯ ПРИВЪРЖЕНИК НА УТОПИЗМА					ПРОТИВНИ-ЦИ В СПОР ЗЪРНЕСТИ МЕЛИТОВИ СКАЛИ								
				СКРИНОВЕ							РУСКО МЪЖ-КО ИМЕ ОВОЩНО ДЪРВО С ВЪЗКИСЕЛИ ПЛОДОВЕ			
СТАРИ РУ-СКИ ПИСТО-ЛЕТИ ВОЙНИК			ГРАД В УКРАИНА,НА П-ОВ КРИМ МЕСТА С ПОЛЕЗНИ ИЗ-КОПАЕМИ											СПЕЦИА-ЛИСТ ПО АНТРОПО-ЛОГИЯ
				СРЕДСТВА, КАПИТАЛ					ЕЗЕРО В ЕЙРЕ СРЕДНОВЕК. ИМЕ НА РЕ-КА ВОЛГА			МАРОКАН-СКА МЯРКА ЗА ОБЕМ НАРОД,НА-РОДНОСТ		
РУСКИ ЕСТРАДЕН КОМПОЗИ-ТОР		ГРАД В ТА-ДЖИКИСТАН		ГРАД В ИТАЛИЯ						РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ БЕЛГИЙСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ			АРМИЯ ЗА ОСВОБОЖ-ДЕНИЕ НА КОСОВО /СЪКР./	
				БЛИЗНАК НА ЕФИАЛТ /ГРЪЦ,МИТ./			ПОКУШЕНИЕ							
БАМБУКОВА ФЛЕЙТА СИЛЕН ХЛАД				КАНАДСКА ТЕНИСИСТ-КА			РУСКИ АРХИ-МАНДРИТ ДЪРЖ.ГЛАВА ПРИ НЕПЪЛ-НОЛЕТЕН МОНАРХ							
				КОРЕЙСКА МЯРКА ЗА ДЪЛЖИНА		ЕЛ.МАГНИ-ТЕН УРЕД ЕЗЕРО В РУСИЯ					ОРГАН НА ЗРЕНИЕТО НЕМСКИ ГА-ЗОБЕТОННИ БЛОКЧЕТА ЗА ЗИДОВЕ			
МАЗНИ ПРЪЧИЦИ С ФИТИЛ ЗА ОСВЕТ-ЛЕНИЕ	ЗАБРАНА НА РЕШЕНИЕ	ЖИТЕЛ НА ИНДИЯ ОТБРАНА ЧАСТ ОТ ОБЩЕСТВО-ТО						ДИВА КОТКА УБИЕЦЪТ НА АВЕЛ /БИБЛ./					БЪЛГАРСКА МАРКА БОЯ ЗА ОБУВКИ	
					ПСЕВД.НА ЖУРНАЛИ-СТА ЛУКА ГОВЕДАРОВ ТРИ РЕКИ В КИТАЙ			СРЕДНОВЕК. СЕЛСКИ ВОЖД В АНГЛИЯ				ФРЕНСКИ КИНОСЦЕНА-РИСТ-"БОР-САЛИНО" СБОР ОТ ГЕНЕТИЧНИ БЕЛЕЗИ		
ИГЛОЛИСТ-НО ДЪРВО НАШ ТВ КУЛИНАРЕН ВОДЕЦ				НАЗВАНИЕ БИВШ КА-НАДСКИ ХОКЕИСТ				ГРАД В ПОЛША ЕГИПЕТСКИ БОГ НА СЛЪНЦЕТО						
			АМЕРИКАН-СКИ ПИСА-ТЕЛ-"ЗЕЛЕ И КРАЛЕ"							СТИХОТВО-РЕНИЕ ОТ ИВ.ВАЗОВ				
БЪЛГАРСКА ПОГОВОРКА														

РЕЧНИК: АТП, АТС, „Екерен“, Етнос, Илмен, Ирмология, Итил, „Итонг“, Ихъ, Каун, Минх, Нуканор, Окауту, Онгуни, Регент, Саар, Сао, Сере, Смирна, Тлас, Ше, Югаев.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

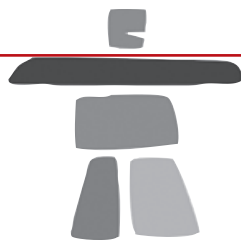
СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КАРАБИНИ - ОМ - ТАЛАШ - ЛЕВА - ЧАМ - БЕРИЛ - ДКВ - РАПАНИ - ДЖАИЧ - БУТАН - НИВ - ТИТО - ДЯВОЛИЯ -ТИВ - ИНТА - ПИЦА - ТАНАКА - ВЕ - КОМ - ИДИОТИ - РИЛА - ИТКА - ЗАГАР - АЙРАНИ - КОКИ.
ОТВЕСНО: КАТАДЖИЯ - ИНДИЙ - РАМКА - ВИЦ - ИТР - КАЛ - ВИНО - АВОКА - БАБ - ЧИЛИ - ЕТАН - ФИШЕР - ВИНТ - РАБ - ЯТАК - ЛИЛИПУТ - АНОРАК - ЕЛАТИТ - АМИГО - ЛОВ - НАТИСК - ЛАК - МАРИНОВ - АВАРИ.
ПИРАМИДИ
1.РО. 2.РОВ. 3.ОРВО. 4.ОРЛОВ. 5.ОРЛОВА. 6.ВОЛОВАР. 7.ВОЛОВАРИ. 8. ВОЛОВАРЦИ. 9. АН. 10.ВАН. 11.ВЕНА. 12.АНЕВА. 13.АВЕЛАН. 14.ЛАВЕРАН. 15.АВРЕЛИАН. 16.ВАЛЕРИАНИ. 17.РА. 18.РАК. 19.АРКИ. 20.КАДРИ. 21.АРКАДИ. 22.АЙДАРКИ. 23.ГАЙДАРКИ. 24.ГАЙДАРСКИ.

ХАОС
ВОДОРАВНО: КАРАБИНЕР - ТИСО - ЮНИ - ЛЯСТОВИЦА - ТАЕ - ВОЛНОСТИ - ИСТИНИ - МОРЕТО - ДО - РАВИК - ЕН - РОБЪТ - АК - ВАД - БЕСТ - САНИТАРИЯ.

ОТВЕСНО: КАТЯ ТОДОРОВА - РИСАЛ - РАБАН - РАСТЕНИЕВЪДИ - БОО - ОСТИТ - ПИ - ВОСТОК - БА - НЮИ - ТИ - АЕР - ЛЕНЦ - ИНДЕКСИ - РИАЛ - ИОН - ТЯ.

Спорт
vancouver 2010

www.duma.bg

Юлиян Ангелов:

Не отписвайте Жени Раданова

Треньорът на Евгения Раданова - Юлиян Ангелов, смята, че тя не трябва да бъде отписвана за стартовете на 1000 м и 1500 м в шорттрека. Той призна, че се надява възпитаничката му да има по-голям късмет при жребия за предварителните серии. "Долен съм от това, което Жени направи на 500 м. Въпреки че отпадна на 1/4-финал, тя постигна най-добрия си резултат за сезона. Времето ѝ беше по-добро от това на победителката във финал "Б". Тя е голяма биткаджийка и няма да се предаде лесно в нито една дисциплина", заяви Ангелов. Според него лошата стартова позиция попречи на

Раданова в решителното бягане. "Опитахме да решим нещата още в началото, но не се получи. Трудно е да бягаш от четвърти коридор, особено с две много класни съпернички. На 500 м стартът е ключов", каза наставникът. "Главният рефер не трябваше два пъти да рестартира серията без наказания. И в двата случая падналите съпернички на Жени бяха преминали половината от дъгата", завърши той.

Втората националка по шорттрек Мариана Георгиева пък се оплаква от болки в колената. Късно снощи тя премина ядрено-магнитен резонанс и ще участва в сериите на 1500 м днес.

Албрехт се заканва и контузен да се пусне в слалома

3 наменоската на българската делегация за XXI зимна олимпиада във Ванкувър Александра Жекова се чувства много по-добре след тежката контузия, която получи при падане в квалификациите на сноуборд. На втория ден след злополуката тя вече започва по малко да ходи без чужда помощ, съобщиха от щаба на олимпийците ни.

Физическото състояние на Сани се подобрява с часове. Самата тя се чувства значително по-добре и вече прави кратки разходки в стаята. Сано обаче още не се разделя с патериците за по-голяма стабилност. Сноубордистката преминава сеанси по физиотерапия със специални упражнения за раздвижване на различни групи мускули. Заниманията тя провежда под ръководството на физиотерапевта на олимпийската ни де-

легация във Ванкувър Мартин Еремиев, който е един от най-добрите в тази област в България.

Австриецът с български паспорт Килиан Албрехт се надява, че ще може да стартира в слалома другата събота въпреки нелепата контузия, която го сполетя. Той падна в долната част на една от тренировъчните писти в Уистлър. На 30 м от лифта неравнос дебелансирала ските му и Килиан почувствал силни болки в стъпалото. По-късно в поликлиниката на олимпийското село установили, че глезенът му е изкълчен и връзките са разтегнати. Лекарите обездвижили левия крак на австриецът със специална обувка. Албрехт трудно ходи, но все пак се справя и без патерици.

"Първата вечер болката беше много силна, но после понамаля, а отокът спадна. Аз съм оптимист. Преди 10 години получих същата контузия, но на

дясното стъпало. 10 дни по-късно тогава стартирах на слалом за Световната купа и станах 25-и. Едва ли ще мога да се възстановя за гигантския слалом във вторник, но се надявам, че за слалома ще съм на линия. Ако трябва ще скоча в ски обувките, ще стисна зъби и ще се пусна", заяви Албрехт.

Лекарят на олимпийската ни делегация Първан Първанов му поставя специални лепенки и акупунктура, за да го върне в строя.

И вторият ни алпиец във Ванкувър Стефан Георгиев страда от контузия. Кракът му е болезнено охлузен от падането по време на спускането. Тогава едната му ска се връза в областта под коляното на другия крак и охлузи надкостницата. Въпреки травмата софийнецът предвиждаше да стартира в супергигантския слалом нощес след обезболяваща инжекция.

Русия губи след дузпи от Словакия

Русия загуби изненадващо с 1:2 (0:0, 1:0, 0:1) след дузпи от Словакия в мач от II кръг в група "Б" от мъжкия хокеен турнир във Ванкувър. Победния гол за словациите вкара Павол Демитра от седмия наказателен удар за своя отбор. Преди това Алексей Морозов откри за "Сборная" във втората третина, а Мариан Хоса изравни за Словакия в средата на третата част.

"Съперникът ни игра компактно в защита и не позволяваше на нападателите ни да излизат на стрелкова позиция. Затова не успяхме да създадем достатъчно голове ситуации, колкото желаехме", оправда се старши треньорът на "Сборная" Вячеслав Биков.

Днес играят Чехия и Латвия. Води Русия с 4 т., пред Чехия 3,

Словакия 2 и Латвия 1 т.

В група "А" Канада се наложи с 3:2 (1:0, 1:2, 0:0) също след дузпи над аутсайдера Швейцария. Успех на домакините донесе Сидни Кросби. В редовното време Дани Хийтли и Патрик Марло се разписаха за Канада, а Иво Рютман и Патрик фон Гунтен бяха точни за Швейцария. В другата среща от групата САЩ разби Норвегия с 6:1 (2:0, 1:1, 3:0) и оглави класирането с 6 т., пред Канада 5, Швейцария 1 и Норвегия 0 т.

В група "Б" при жените САЩ съкруши с 6:0 (4:0, 1:0, 1:0) Финландия. Двата отбора продължават на полуфиналите и там ще срещнат съответно Швеция и Канада. В мач без значение Русия надви с 2:1 (0:0, 2:1, 0:0) Китай.

Рийш победи в комбинацията, Вон пагна

Мария Рийш (Гер) спечели суперкомбинацията от програмата на алпийските ски на игрите във Ванкувър. Тя беше втора след спускането, но с безгрешно каране в слалома грабна златото с общо време от 2:09,14 мин. Титлата ѝ е първа за Германия при жените след Негано 1998, когато Катя Зайцингер и Хилде Герг спечелиха общо 3 златни отличия. Втора на 0,94 сек. остана Джулия Манкузо (САЩ), която спечели сребърен медал и в спускането. Бронза грабна Аня Персон (Шв), която остана на 1,05 сек. след Рийш. Шведката реши да се състезава в последния момент, след като падна при 60-метров скок в спускането. Носителката на Световната купа и олимпийска шампионка в спускането Линдзи Вон (САЩ) водеше след първия старт, но падна в слалома и не завърши.

Джулия Манкузо (вляво) поздравява Мария Рийш, която стана олимпийска шампионка в суперкомбинацията

Треньорът на Ранчев чака акредитация

Треньорът Атанас Петров, който подготвя сноубордиста Иван Ранчев, продължава да чака за акредитация за олимпиадата във Ванкувър. Неговият възпитаник получи в

последния момент допълнителна квота за игрите, след като други състезатели се отказаха. Организационният комитет (ВАНОК) му разреши да се състезава чак след едноседмично

лобиране от БОК. Сега ситуацията се повтаря. От ВАНОК твърдят, че са направили изключение за Ранчев и поне засега не бързат да акредитират треньора му Петров.

Рох обявява със спортистите

Президентът на МОК Жак Рох посети ресторанта в олимпийското село и обявява заедно със спортистите. Белгиецът си взе табла с картонени чинии и пластмасови прибори, за да опита от манджите, предлагани ежедневно по 24 часа на състезатели и треньори. Той остана доволен, а според всеобщото мнение храната във Ванкувър е много по-добра и разнообразна от тази в Пекин. Единственият проблем е жестокото вмирисване на дрехите на посетителите вследствие на слабата вентилация в ресторанта.

Отхвърлиха жалбата на Пехцайн

Международният спортен арбитражен съд в Лозана отхвърли жалбата на петкратната олимпийска шампионка по кънки бягане Клаудия Пехцайн (Гер). Тя оспори решението на Германския олимпийски комитет да я остави извън отбора за Ванкувър заради положителна допинг проба, дадена през февруари 2009 г.

Майкъл Фелпс посети Ванкувър

Носителят на 14 олимпийски златни медала в плуването Майкъл Фелпс посети Ванкувър

в търсене на вдъхновение преди игрите в Лондон през 2012 г. Американецът беше категоричен, че в английската столица няма да се състезава в 8 дисциплини и ще прекрати кариерата си, щом навърши 30 г. "Да гледам състезанията тук е дори по-готино, отколкото аз да участвам", заяви Фелпс.

Австралийско радио търси наши за оценка

Австралийското държавно радио SBS потърси българските олимпийци за оценка на досегашното им представяне и техните прогнози до края на игрите във Ванкувър. Вероятно интересът е провокиран от връзката на Александра Жекова с австралийския сноубордист Алекс Пулин.

Аг за пушачите на игрите

Пушачите в олимпийското село са подложени на истински аг. Тютюнджиите могат да запалят цигара само на 3-4 определени места, които се намират до боклукчийските кофи и са отдалечени минимум на 10 м от сградите. Това е така, тъй като климатиките и вентилационните системи могат да засмучат от пушека. В Канада пушенето на обществени места е забранено от години.

СНИМКИ ПРЕСФОТО/ БТА

Австралийката Тжора Джейн Брайт се състезава във финала в дисциплината хайлфайп, където спечели олимпийската титла

Спорт

Топалов победи Гришчук

БИВШИЯТ световен шампион по шахмат Веселин Топалов победи Александър Гришчук (Рус) в V кръг на супертурнира в Линарес, Испания. Русенецът игра с белите фигури и се възползва от грешка на своя съперник в ендшпила, за да спечели за втори път в престижната надпревара. В другите партии Вугар Гашимов (Азер) победи Франсиско Валехо (Исп), а Левон Аронян (Арм) и Борис Гелфанд (Изра) направиха реми. Води Топалов с 3,5 т., следван от Аронян, Гашимов и Гришчук с по 2,5 т., Гелфанд и Валехо с по 2 т. Късно снощи Веско имаше белите фигури срещу представителя на домакините.

Марто аут за месец

Халфът на Манчестър Сити Мартин Петров получи травма в коляното и ще остане извън терените около месец. Той ще пропусне мачовете от Висшата лига срещу Ливърпул, Стоук Сити и Челси, както и контролата на България с Полша на 3 март във Варшава. За последно крилото влезе като резерва при гостуването на "гражданите" на Стоук Сити във вторник, което завърши 1:1. Преди да се контузи, Петров беше подкрепен за титулярно място в отбора от фронтмена на групата "Оейзис" Лиъм Галахър, който е фен на Сити. Музикантът изпрати съобщение до мениджъра Роберто Манчини, в което го призова да пусне българина във всеки мач, ако иска тимът да побеждава.

„Сини” цветя за Апостола

Левскарите почетеха паметта на патрона си, нямат интерес към френски вратар

Ръководството, спортно-техническият щаб, футболистите и служителите на ПФК Левски поднесоха цветя на паметника на патрона на клуба Васил Левски в знак на почит по повод 137-годишнината от обесването на Апостола на свободата. Капитанът Георги Петков и подгласникът му на вратарския пост Божидар Митрев положили венец от името на отбора.

„Честването на Васил Левски е традиция и задължение на нас като клуб, който носи името на Апостола. Най-малкото, което можем да направим, е да почетем с по едно цвете неговото име и паметта му заради това, което е направил за нашия народ”, заяви изпълнителният директор Константин Баждеков.

Собственикът на Левски адвокат Тодор Батков не присъства тази година на ритуала. „Доколкото съм информиран, собственикът не е

Вратарите на Левски Георги Петков (вдясно) и Божидар Митрев поднасят венец от името на футболистите на паметника на патрона на клуба и Апостол на свободата в памет на 137 години от обесването му

в България в момента и затова не можа да дойде”, обясни Баждеков.

Шампионите нямат интерес към френския вратар Антони Басо. От „Герена” отредиха спекулациите, че

преговарят с 30-годишния французин, който е свободен агент. „Малко е вероятно да има трансфери и в едната, и в другата посока”, заяви още Баждеков.

Днес „сините” играят по-

следанта си контрола преди пролетния полусезон с Локо Мз от 14.00 ч. на ст. „Георги Аспарухов” при свободен вход. 30 минути по-рано за феновете ще бъдат отворени входове 8 и 9 на сектор В.

Манолов греши за гузна при загуба на ПСВ

Станислав Манолов (вдясно) се бори за топката с Марсел Янсен при загубата на ПСВ с 0:1 като гост на Хамбургер в първи 1/16-финал в Лига Европа

Станислав Манолов направи дузпа при загубата на ПСВ Айндховен с 0:1 като гост на Хамбургер в първия 1/16-финал за Лига Европа. Българският национал спря неопозволнено сръбския нападател на домакините Младен Петрич в 25-ата минута. Той получи жълт картон, а швейцарският

рефер Клаудио Чиркета отсъди дузпа, която Марсел Янсен реализира. На полувремето Манолов беше заменен от холандеца Андре Ойер. Вратарят Николай Михайлов остана резерва и при победата на Твенте с 1:0 като домакин на Вердер. Реваншите са на 23 и 25 февруари.

Лига Европа, 1/16-финали, първи срещи

Хамбургер (Гер) - ПСВ Айндховен (Хол) 1:0, Твенте (Хол) - Вердер (Гер) 1:0, Херта (Гер) - Бенфика (Порт) 1:1, Вилареал (Исп) - Волфсбург (Гер) 2:2, Стандард (Белг) - Ред Бул Залцбург (Ав) 3:2, Фулъм (Анг) - Шахтър Донецк (Укр) 2:1, Панатинайкос (Гър) - Рома (Ит) 3:2, Рубин (Рус) - Апоел Тел Авив (Изра) 3:0, Аякс (Хол) - Ювентус (Ит) 1:2, Лил (Фр) - Фенербахче (Тур) 2:1, Атлетик Билбао (Исп) - Андерлехт (Бел) 1:1, ФК Копенхаген (Дан) - Марсилия (Фр) 1:3, Атлетико Мадрид (Исп) - Галатасарай (Тур) 1:1, Брюж (Белг) - Валенсия (Исп) 1:0, Ливърпул (Анг) - Униря Урзичени (Рум) 1:0; от вторник: Евертън (Анг) - Спортинг Лисабон (Порт) 2:1

EUROPA LEAGUE

ДУМА www.duma.bg Издател: „ДУМА 2008“ ЕООД

Главен редактор
Ивелин Николов

Първи зам. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гуздов
igizdov@duma.bg

Основател
СТЕФАН ПРОДЕВ

БЪЛГАРИЯ: Александър Симоу - 230; Ауга Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева - 230; Ева Костова - 229; Искра Милева - 251; Магдалена Тодорова - 246; Ралица Табакова - 230; **ИКОНОМИКА:** Мая Калпачка - Йовановска - 246; Янко Долапчиев - 251; **СВЯТ:** Галина Младенова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочков - 219; **КУЛТУРА:** Вилана Семерджиева - 240; Надежда Ушева - 240; Аълана Нейкова - 239; **ОБЩЕСТВО:** Велана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лиляна Томова - 232; Милена Николова - 247; **ЧЕТИВО:** Пегас: Борис Данков - 244; Неделик: Богдан Иванов - 225; Булевард: Гергана Алексова; Пардон: Чавдар Шинов; **СПОРТ:** Владимир Николов - 245; Таньо Василев - 245; **ФОТО:** Благвеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206; **ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН:** Валентин Арзироб; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спласка Венева; Снежана Христова; **ДОКУМЕНТАЦИЯ:** Катерина Димитрова - 200; 226; **НАБОР:** Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; **СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР:** Иван Стоянов - 250; **ПРОИЗВОДСТВО:** Владимир Тополски; **ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ:** Дея Йорданова - 207; **РЕКЛАМА:** Габриела Науденова - 233; Петра Сомлева - 205; Георги Томов - 221; Денис Романенко - 221, факс - 975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, **Кореспондент в САЩ:** Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; **Експонат:** 91975 8. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул. "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори:** ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35; **РАЗПРОСТРАНЕНИЕ:** Мислава Александрова, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слава Йорданов - 208, 203; abonament@duma.bg; **ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА:** Велислава Хубавий - 201, Каса - 97-05-249;

Управител **Павел Бебов**

ИНФОРМАЦИИ В БРОЯ СА ПОДГОТОВЕНИ ОТ РЕПОРТЕРИТЕ НА ВЕСТНИКА. ИЗПОЛЗВАНИ СА ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", "БГНЕС", БНР, "ФРАНС ПРЕС", ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

www.duma.bg

елегайте

ФУТБОЛ
ДНЕС
ПО ДИЕМА

от 14.45 ч.

Евертън -

Манчестър Юнайтед

от 17.00 ч.

Арсенал - Сьндърланд

ПО ТВ+

от 19.00 ч.

Депортиво - Херес

от 21.00 ч.

Барселона - Сантандер

от 23.00 ч.

Майорка - Севиля

УТРЕ

ПО ДИЕМА 2

от 16.00 ч.

Астън Вила - Бърнли

от 18.15 ч.

Уигън - Тотнъм

ПО ДИЕМА

от 17.00 ч.

Манчестър Сити - Ливърпул

кратки

Шоусъстезание в Пампорово по сноуборд и ски

Първо по рода си комбинирано freestyle състезание по сноуборд и ски у нас ще се проведе в Пампорово през уикенда. Дисциплините са Half pipe, ноцен Big air и свободен Slope style. Наградният фонд е 2400 лв. Записали са се 88 участници в надпреварата, като вчера се проведе квалификация. След края на състезанията единствено в България съоръжение Half pipe ще бъде поддържано и отворено за ползване през целия сезон, а скокът за Big air ще остане за свободно ползване и следващите седмици.

Свободно пързалане на „Ариана” днес

Българската асоциация „Спорт за всички” организира днес „Ден на зимното предизвикателство 2010” за 16-а поредна година. По този повод ледената пързалка „Ариана” в столицата ще бъде със свободен вход за всички любители на кънките от 10.00 до 14.00 часа.

Багминтонистките на 1/4-финал с Германия

Женският отбор на България победи с 5:0 Уелс в последния си мач от група група F и се класира за четвъртфиналите на европейското отборно първенство по багминтон във Варшава, където ще срещне Германия.

Чепаринов е 7-и в Москва

Гросмайстор Иван Чепаринов се класира на 7-о място в един от най-силните младежки турнири по шахмат в света „Аерофлот Оупън 2010”. Шахматистът от Асеновград събра 5,5 точки, колкото имат още 10 участници, но се нареди първи между тях с най-висок личен коефициент ЕЛО. В деветте си партии 23-годишният българин не допусна загуба и записа 2 победи и 7 ремита. Победи виетнамецът Куанг Лиен Ле със 7,0 т., пред Антон Коробов (Рус) 6,5.

И Салпаров остава в Шампионската лига

Руският волейболен Динамо Москва с националния либеро Теодор Салпаров отстрани Панатинайкос с победа и на реванша в Атина с 3:2 гейма (-18, 14, -25, 32, 12), след като преди седмица срази гърците с 3:0 в Москва и остана в надпреварата в Шампионската лига „Индезит”.

за читатели
97 05 200

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

Анев е 25-и и на 20 км

Свендсен лиши Бьорндален от 6-а олимпийска титла, гвама грабват сребърни отличия

Биатлонистът Красимир Анев повтори класирането си от спринта на 10 км, като завърши 25-и в индивидуалния старт на 20 км на игрите във Ванкувър. Българинът направи 2 грешки в стрелбата и финишира за 52:09,2 мин. Михаил Клечеров се нареди 63-и с 54:54,6 мин. (3), Владимир Илиев завърши 79-и с 57:37,8 мин. (5), а Мартин Богданов - 84-и с 58:29,6 минути (4) от 88 финиширали. Олимпийски шампион стана сребърният медалист от спринта и трикратен световен шампион Емил Хегле Свендсен. Норвежецът пропусна

Норвежкият биатлонист Емил Хегле Свендсен целува скиите си, след като спечели индивидуалния старт на 20 км на олимпиадата във Ванкувър

само една мишена и завърши за 48:22,5 мин., като лиши от шеста олимпийска титла сънародника си Оле Ейнар Бьорндален. 36-годишният ветеран и беларусинът Сергей Новиков финишираха с еднакво време - 48:32,0 мин., и получаха сребърни отличия, което е прецедент в историята на биатлона на бяла олимпиада.

Бьорндален, който се представи неубедително в спринта и преследването, обаче вече има 10 олимпийски медала, с 2 по-малко от сънародника си Бьорн Дели. Легендарният ски бегач има 8 титли срещу 5 за биатлониста.

“Олимпийски шампион пред Бьорндален, това е изключително! Аз дължа мно-

го на него и му благодаря за всичко, което направи за мен при дебюта ми в този спорт. Винаги съм се опитвал да му подражавам”, заяви Свендсен. “Сега, когато Емил е по-възрастен, смятам, че мога да науча много трикове от него. В това състезание той беше най-добрият”, каза Бьорндален.

Кленовска остана 48-а на 15 км

Нина Кленовска зае 48-о място в индивидуалния старт по биатлон на 15 км на игрите във Ванкувър. 29-годишната българка, която завърши 62-а в спринта на 7,5 км, финишира за 45:49,8 мин., след като сбърка при 3 изстрела на рубежа. Олимпийска шампионка стана Тора Бергер, която пропусна само една мишена и завърши за 40:52,8 мин. Това е първата голяма титла за норвежката, която е бронзова медалистка в същата дисциплина на световното първенство в Пьонгчанг през 2009 г. Втора на 20,7 сек. с безгрешна стрелба остана казахстанката Елена Хрусталева (0), а трета на 28,2 сек. се нареди Дария Домрачева (Блрс) с 1 пропуск. 86 биатлонистки завършиха бягането.

Тора Бергер, Дария Домрачева и Елена Хрусталева (от ляво на дясно) поздравяват публиката след награждаването в индивидуалния старт по биатлон на 15 км

В СЕДМИЯ ДЕН СТАРТИРАХА ТРИМА БЪЛГАРИ

Супергигантски слалом мъже: Стефан Георгиев
Ски бягане жени, преследване: Антония Григорова и Теодора Малчева

БЯХА ИЗЛЪЧЕНИ ОЩЕ 4-ИМА ШАМПИОНИ

1. Супергигантски слалом мъже
2. Ски бягане жени, преследване
3. Скелетон жени
4. Скелетон мъже

Лисачек нагмина Плюшченко

Американецът Еван Лисачек стана олимпийски шампион по фигурно пързалане при мъжете на игрите във Ванкувър. Във волната програма 24-годишният янки влезе с втори резултат, но с великолепно изиграно съчетание детронира защитаващия титлата си от Торино Евгений Плюшченко (Рус). Роденият в Чикаго и жител на Лос Анджелис Лисачек е и световен шампион за 2009 г. Той омагьоса журито и публиката с изпълнение на “Шехеразада” и заслужи най-високият резултат в кариерата си от 257,67 т., като изпревари фаворита Плюшченко с 1,31 т. Лисачек

направи 8 тройни скока и 2 аксела и въпреки че не направи четворен скок, спечели аплодисментите на 14 200 зрители в залата.

“Това бе най-силната ми волна програма този сезон. Радвам се, че направих най-силното си изпълнение в най-точния момент”, коментира Лисачек, който стана вторият американски фигурист с олимпийска титла след Брайън Бойтано, триумфирал пак в Канада, но в Калгари 1988.

Плюшченко излезе последен на леда и въпреки силната хореография и изпълнението на 11 скока, единият от които четворен, не бе стаби-

лен 2 пъти при приземяването и съдиите не го пощадиха. “Новата система е малко по-различна. Все пак четворният скок си е четворен. Вече имам 2 сребърни и 1 златен медал от олимпийски игри”, коментира 27-годишният Плюшченко, който се бе отказал след Торино 2006, но след 3-годишна пауза се завърна, амбициран да спечели злато и във Ванкувър.

“Еван е страхотен скачач. Той може да прави всички тройни скокове, има добри стъпки и е артистичен, но щом олимпийският шампи-

он не знае как да скочи четворен, не знам какво да кажа. В момента това не е мъжко фигурно пързалане, а танцуване”, добави руснакът и наемка, че се изкушава да се състезава и на следващата олимпиада, която е в руския град Сочи. Съпругата му Яна Рудковска също обеща пред тв канала “Русия 24”, че ще се постарее да го убеди да продължи кариерата си на леда, но това било малко вероятно.

Дайсуке Такахаши пък завърши трети с 247,23 и стана първият японец с олимпийски медал при мъжете.

Американецът Еван Лисачек стана олимпийски шампион без да изпълни четворен скок

ПО БНТ 1
ДНЕС

14:50 - 17:00 Дневник - Линия Ванкувър; 19:00 - 19:30 Студио “Легеният Олимп”; 20:00 - 21:45 Ски алпийски дисциплини, супергигантски слалом жени (Мария Куркова); 21:45 - 23:15 Ски скок, финали; 23:30 - 01:10 Ски бягане мъже, 30 км; 01:10-02:30 Ски свободен стил, скокове жени (запис); 02:30 - 05:00 Хокей на лег: Латвия - Словакия; 05:00 - 06:15 Шорттрек жени, 1500 м (Евгения Раданова); 06:15 - 06:40 Кънки бягане мъже, 1500 м; 06:40 - 08:00 Бобслей, двойки мъже

Медалисти от шестия ден

Биатлон мъже, 20 км
1. Емил Хегле Свендсен (Нор)
48:22,5 мин. (1)
2. Оле Ейнар Бьорндален (Нор)
2. Сергей Новиков (Блрс)
- - -
25. Красимир Анев
63. Михаил Клечеров
79. Владимир Илиев
84. Мартин Богданов
Биатлон жени, 15 км
1. Тора Бергер (Нор) 40:52,8 мин. (1)
2. Елена Хрусталева (Каз)
3. Дария Домрачева (Блрс)
- - -
48. Нина Кленовска
Ски алпийски дисциплини, суперкомбинация жени
1. Мария Рийш (Гер) - 2:09,14 мин.
2. Джулия Манкузо (САЩ)
3. Аня Персон (ШВ)
Кънки бягане жени, 1000 м
1. Крстин Несбит (Кан) 1:16,56 мин.
2. Анет Геритсен (Хол)
3. Лаурин ван Рисен (Хол)

Сноуборд, халфпайп жени
1. Тора Брайт (Авл) 45,0 т.
2. Хана Тетър (САЩ) 42,4 т.
3. Кели Кларк (САЩ) 42,2 т.
Фигурно пързалане мъже
1. Еван Лисачек (САЩ) 257,67 т.,
2. Евгений Плюшченко (Рус)
3. Дайсуке Такахаши (Яп)

КЛАСИРАНЕ ПО МЕДАЛИ

	Зл.	Ср.	Бр.	
1. САЩ	6	5	7	18
2. Германия	4	4	3	11
3. Норвегия	3	3	2	8
4. Канада	3	3	1	7
5. Р Корея	3	2	0	5
6. Швейцария	3	0	1	4
7. Франция	2	1	4	7
8. Китай	2	1	1	4
9. Швеция	2	0	1	3
10. Австрия	1	2	2	5
11. Русия	1	2	1	4
12. Холандия	1	1	1	3
13. Австралия	1	1	0	2
14. Словакия	1	1	0	2
15. Чехия	1	0	1	2
16. Полша	0	2	0	2
17. Италия	0	1	3	4
18. Япония	0	1	2	3
19. Беларус	0	1	1	2
20. Казахстан	0	1	0	1
21. Латвия	0	1	0	1
22. Финландия	0	1	0	1
23. Естония	0	1	0	1
24. Словения	0	0	1	1
25. Хърватия	0	0	1	1

Още за олимпиадата на стр. 38